

31.08.2020

Kokousaika 31.08.2020 16:00 - 17:19

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika (etänä)	
Koulumies, Terhi (etänä)	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel	
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Vuorjoki, Anna (etänä)	
Yanar, Ozan (etänä)	

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja

poistui 17:07, läsnä: 477 - osa 495

31.08.2020

	Kivelä, Liisa (etänä)	§:ää
	Kühn, Markus (etänä)	viestintäjohtaja
	Malinen, Matti (etänä)	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	vs. rahoitusjohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	elinkeinojohtaja
		kaupunginlakimies
		esteellinen: 489 §
	Summanen, Juha (etänä)	hallintojohtaja
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari
		477 - 507 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari
		477 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja
		478 - 479 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
		480 - 507 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Asta Vennelä	hallintoasiantuntija
		477 - 507 §

31.08.2020

§	Asia	
477	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
478	Asia/2	V 9.9.2020, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
479	Asia/3	V 9.9.2020, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen valinta
480	Asia/4	V 9.9.2020, Myynti- ja vuokrausperiaatteiden määrittäminen toimitilantontille (Länsisatama, Ruoholahti, KTY tontti 20798/1)
481	Asia/5	V 23.9.2020, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen Tennispalatsin tontille ja osto-oikeuden lisääminen maanvuokrasopimukseen (Kamppi, tontti 40101/1)
482	Asia/6	V 9.9.2020, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontille sekä autopaikkatontille (Suutarila ja Herttoniemi)
483	Asia/7	V 7.10.2020 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Malmin lentokentän säilyttämisestä lentokäytössä asemakaavan vahvistumiseen saakka
484	Asia/8	V 7.10.2020, Valtuutettu Matias Pajulan aloite bussien yöliikenteen lisäämisestä arkin
485	Asia/9	V 7.10.2020, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite viherkertoimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa
486	Asia/10	V 7.10.2020, Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om avstående från användning av glyfosatbaserade bekämpningsmedel
486	Asia/10	V 7.10.2020, Valtuutettu Marcus Rantalalan aloite glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytön lopettamisesta
487	Asia/11	V 7.10.2020, Valtuutettu Laura Rissasen aloite yhden vyöhykkeen kiertalippujen käyttöönotosta joukkoliikenteessä
488	Asia/12	V 7.10.2020, Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite säännöistä sähköpotkulautojen pysäköinnille ja pysäköinninvalvonnalle
489	Asia/13	V 9.9.2020, Marian kasvuyrityskampuksen asemakaavan muuttaminen (nro 12629), Lapinlahdenkatu 16
490	Asia/14	V 9.9.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite vuokraoikeuden siirron kieltämisestä kaupungin vuokra-asunnoissa
491	Asia/15	V 23.9.2020, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ilmastohätätilajulistuk-

31.08.2020

		sen valmistelemiseksi
492	Asia/16	V 9.9.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite Havis Amandan kunnostamisesta tai korvaamisesta
493	Asia/17	V 9.9.2020, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Koskelan seniorikeskusten vesiliikuntatiloista
494	Asia/18	V 9.9.2020, Valtuutettu Kati Juvan aloite kehitysvammaisten työllistymisen ja työtoiminnan kehittämistä
495	Asia/19	Perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistaminen
496	Asia/20	Tiimpäällikön viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle
497	Asia/21	Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin toivomusponsi Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestintäsuunnitelman selko- ja monikielisyydestä
498	Asia/22	Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi selvittää mahdollisuutta tarjota kasvijuomia maidon rinnalla kaikille halukkaille ruokavaliosta riippumatta
499	Asia/23	Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi selvittää mahdollisuutta toteuttaa kattavammin tarkastuslautakunnan vaatimuksia omaishoitoa tukevien palveluiden kehittämiseksi
500	Asia/24	Valtuutettu Kaisa Hernbergin toivomusponsi saaristoluonnon ja linnuston pesimärauhan painottamisesta itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa
501	Asia/25	Kaupunkiympäristötaloon liittyvien päätösten täytäntöönpanokehotusten muuttaminen
502	Asia/26	Hakaniemenrannan asemakaava ja asemakaavan muutoksen nro 12575 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta
503	Asia/27	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023
504	Asia/28	Citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen
505	Asia/29	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023 sekä jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmasta vuosille 2021–2030
506	Asia/30	Kaupunginvaltuuston 26.8.2020 tekemien päätösten täytäntöönpano
507	Asia/31	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

31.08.2020

Asia/1

§ 477

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Ozan Yanarin ja Wille Rydmanin sekä varatarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Tomi Sevanderin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2020

Asia/2

§ 478

V 9.9.2020, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2020-008546 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Julia Janssonille eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Päivi Meroksen käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 3.7.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Asia/2

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Julia Janssonin (Vihr.) kärjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Julia Jansson pyytää 3.7.2020 eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta työtehtäviin liittyvistä syistä johdettuna.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 3.7.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

31.08.2020

Asia/3

§ 479

V 9.9.2020, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen valinta

HEL 2020-009101 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Maarit Fredlundille eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 30.7.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Maarit Fredlundin (Vas.) 7.6.2017 § 266 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Maarit Fredlund pyytää 30.7.2020 eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta henkilökohtaisista syistä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun 8 §:n mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon valittavan henkilön tulee kuulua ruotsinkieliseen kieliryhmään.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 30.7.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Ruotsinkielinen jaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

31.08.2020

Asia/4

§ 480

V 9.9.2020, Myynti- ja vuokrauseriaatteiden määrittäminen toimitilatontille (Länsisatama, Ruoholahti, KTY tontti 20798/1)

HEL 2020-006791 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Ruoholahdessa sijaitsevan toimitilatontin 20798/1 myynti- ja vuokrauseriaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Vuokraus- ja myyntiperiaatteet tontti 20798_1_270520
- 2 Asemakaava_voimassa_12597
- 3 Maanvuokrasopimuksen_vähennykset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Varauspäätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on 7.5.2018, 25 § päättänyt varata noin 5200 m²:n suuruisen alueen Ruoholahdesta NCC Property De-

velopment Oy:lle 31.12.2020 saakka toimistohankkeen suunnittelua varten. Alue sijaitsee Ruoholahdessa K. A. Fagerholmin aukiolla (katu- ja liikennealue). Hankkeen suunnittelu on edennyt varauspäätöksen mukaisesti ja sille on haettu rakennuslupaa.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Alueella on voimassa 6.5.2020 voimaan tullut asemakaava nro 12597. Tontti on asemakaavassa osoitettu toimitilarakentamisen korttelialueeksi (KTY). Asemakaavassa tontin rakennusoikeus on 22 200 k-m² toimistotilaa, jonka lisäksi on toteutettava vähintään 800 k-m² liiketilaa.

Asemakaavan ote on liitteenä 2.

Vuokraus- ja myyntiperiaatteet

Tontti on tarkoitus vuokrata pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella osto-oikeuksin tai myydä. Maanvuokrasopimus alkaa myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen ja on voimassa 31.12.2080 saakka.

Tontin myyntihinta ja vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin lokakuu 1951=100 pistelukua vastaavaa 36,62 euron kerrosneliömetrihintaa (nykyarvo noin 720 €/k-m²) toimitorakennusoikeuden osalta ja 27,47 euron kerrosneliömetrihintaa (nykyarvo noin 540 €/k-m²) liikerakennusoikeuden osalta.

Arvonmäärityksessä on käytetty kahden ulkopuolisen asiantuntijan antamaa arviolausuntoa. Asemakaavan mukaisen kerrosalan ja edellä mainittujen hintojen perusteella tontin vuosivuokra on noin 820 000 euroa ja myyntihinta noin 16,4 miljoonaa euroa. Lausunnot ovat oheismaateriaalissa.

Edellä mainitusta alueen markkina-arvon mukaisista rakennusoikeuksien hinnoista voidaan vähentää tontin erityispiirteistä johtuvia normaalia rakentamiseen verrattuna poikkeavia rakennuskustannuksia sekä tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannuksia.

Muun muassa johtosiirtoihin tarvittavan kaivannon toteuttamisessa saavutetaan merkittäviä säästöjä, kun kaivanto tehdään osana muita tontin rakentamistöitä. Muita normaalia poikkeavia kustannuksia aiheuttavat muun muassa väestönsuojan sisäänkäynnin siirto, raitiolinjoiden purku, poikkeava patoamiskorkeus, Rumba-patsaan siirto sekä pysäköintilaitoksen hissit. Kustannukset huomioiden tontin myyntihinta tulee olemaan noin 14,5 miljoonaa euroa (630 €/k-m²).

Lista vähennyksistä on liitteenä 3.

Lyhytaikainen vuokraus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.08.2020

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunta on 9.6.2020, 360 § päättänyt oikeuttaa yritystonttitiimin päällikön vuokraamaan tontin enintään 30 vuodeksi, jotta hankkeen rakennustöiden aloittaminen on mahdollista ennen kaupunginvaltuuston päätöstä vuokraus- ja myyntiperiaatteista.

Tontin luovuttaminen

Tontti on tarkoitus luovuttaa vuokralaiselle kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § päättämien tontinluovutusta koskevien yritystonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti myymällä tai vuokraamalla osto-oikeuksin.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet. Kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa (HS 7 luku 1 § 6 kohta).

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto on vahvistanut myynti- ja vuokrausperiaatteet oikeuttaa tonttipäällikkö tai tämän valtuuttama myymään tai vuokraamaan tontti osto-oikeuksin kaupunginvaltuuston vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Vuokraus- ja myyntiperiaatteet tontti 20798_1_270520
- 2 Asemakaava_voimassa_12597
- 3 Maanvuokrasopimuksen_vähennykset

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

31.08.2020

Asia/4

Varauksensaaja

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.06.2020 § 360

HEL 2020-006791 T 10 01 01 02

K.A. Fagerholmin kuja

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että:

- Ruoholahdessa sijaitsevan toimitilatontin 20798/1 vuokraus- ja myyntiperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.
- Tonttipäällikkö tai tämän valtuuttama oikeutetaan vuokraamaan tai myymään tontti 20798/1.

B

Kaupunkiympäristölautakunta päätti:

- oikeuttaa yritystonttitiimin päällikön vuokraamaan edellä esitysehdo-
tuksessa A mukaisen tontin kohdan A liitteessä 1 esitetyin periaat-
tein enintään 30 vuodeksi riippumatta tonteille asemakaavan muu-
toksessa osoitetusta kerrosalamäärästä. Selvyyden vuoksi tode-
taan, että näin mahdollisesti päätettyjä vuokrauksia jatketaan, mikäli
kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa esitysehdoituksessa A tarkoi-
tetut vuokrauseriaatteet.
- oikeuttaa sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tai hänen
valtuuttamansa henkilön allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puo-
lesta edellä mainitun sopimuksen ja tarvittaessa tekemään siihen
vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(vuokraustunnus L1120-129)

Esittelijä

31.08.2020

Asia/4

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Asia/5

§ 481

V 23.9.2020, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen Tennispalatsin tontille ja osto-oikeuden lisääminen maanvuokrasopimukseen (Kamppi, tontti 40101/1)

HEL 2020-006329 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemkaava_10667

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin Kampissa sijaitsevan tontin 4040/1 vuokrausperiaatteet 30.12.2080 saakka sekä päättää osto-oikeuden lisäämisestä maanvuokrasopimukseen liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsin toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia hallita maanvuokrasopimuksen nojalla Helsingin kaupungin 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelissa tonttia 4010/1 sekä omistaa sillä oleva museo- ja liikerakennus (Tennispalatsi). Hel-

singin kaupunki omistaa keskinäisen Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsin osakekannan kokonaisuudessaan.

Helsingin kaupungin ja Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsin välinen maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2055 saakka. Vuosivuokra on noin 560 000 euroa.

Kiinteistöosakeyhtiön myynti

Helsingin kaupungin tarkoituksena on myydä Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsin osakkeet ja tätä koskeva myyntiprosessi on aloitettu. Myynti toteuttaa kaupunginhallituksen 24.6.2019, 485 § hyväksymää kiinteistöpoliittista ohjelmaa sekä kaupunginhallituksen 22.6.2020, § 400 hyväksymää Helsingin kaupungin toimitilastrategiaa. Päätösten mukaan kaupunki harjoittaa aktiivista omistajapolitiikkaa luopumalla niistä tiloista, joita kaupunki ei tarvitse omassa palvelutuo- tannossaan ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutarpeita.

Osakkeiden myynnin kannalta on erittäin tärkeää, että voimassa olevilla vuokrasopimuksilla on tietty varmuus ja jatkuvuus. Tästä syystä sekä paremman neuvotteluaseman saavuttamiseksi maanvuokrasopimuksen muuttaminen noin 60 vuoden pituiseksi ja siihen lisättävä tontinosto-oikeus on tarkoituksenmukaista.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Alueella on voimassa asemakaava nro 10667 vuodelta 1999. Tontti on asemakaavassa merkitty liikerakennusten korttelialueelle (K). Tennispalatsin rakennus on suojeltu asemakaavassa sr-2 merkinnällä. Asemakaavan ote on liitteenä 2.

Vuokra-aika ja vuokran määrä

Vuokra-ajan esitetään olevan noin 60 vuotta siten, että se päättyy vuoden 2080 lopussa.

Vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 49 euroa. Hintatasossa 4/2020 (ind. 19,66) tontin kerrosneliömetrihintaa on noin 963 euroa.

Uuden pidemmän maanvuokrasopimuksen vuosivuokra on noin 865 000 euroa. Vuokrasta peritään 80% niin pitkään kuin rakennuksen tilat ovat pääosin elokuvakeskus- ja kulttuurikäytössä. Alennettu vuosivuokra on noin 690 000 euroa.

Vuosivuokraa ja mahdollista myyntiä varten on saatu kolmen ulkopuolisen asiantuntijan arviolausunto. Arviolausuntojen perusteella voidaan todeta, että vuosivuokra ja myyntihinta ovat, myönnettävä alennus huomioiden, arviolausuntojen mukaisten arviointitarkkuuksien +/- 15%– +/- 20% sallimissa rajoissa markkinahintaisia.

Arviolausunnot ovat oheismateriaalissa.

Maanvuokrasopimuksen uudistaminen

Maanvuokrasopimus tullaan päivittämään ja siihen sisällytetään tarvittavat rasiteluonteiset ehdot ja uudet maaperäehdot. Samalla vuokrasopimusalueen pinta-ala muutetaan voimassa olevan asemakaavan ja tonttijaon mukaiseksi.

Osto-oikeus

Vuokrasopimukseen on tarkoitus tehdä osto-oikeutta koskeva ehto kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § päättämien Helsingin tontinluovutusta koskevien linjausten sekä niitä tarkentavien soveltamisohjeiden mukaisesti. Linjausten kohdan 3.3. mukaan kaupunki luovuttaa hankkeen toteuttajan valinnan mukaan muun muassa toimisto- ja hotellitontit pääsääntöisesti myymällä tai vuokraamalla osto-oikeuksin. Kauppahinta olisi noin 17 miljoonaa euroa.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet. Kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa (HS 7 luku 1 § 6 kohta).

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa tonttipäällikkö vuokraamaan ja mikäli vuokralainen päättää käyttää osto-oikeuttaan myymään tontti 4040/1.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemkaava_10667

31.08.2020

Asia/5

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.06.2020 § 385

HEL 2020-006329 T 10 01 01 02

Salomonkatu 15, Fredrikinkatu 65

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan vuokraamaan uudelleen Helsingin Kampissa sijaitsevan tontin 4040/1 (pinta-ala 6 618m², rakennusoikeus 17 900 k-m²) Kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Tennispalatsille (ytunnus 1090036-0) liitteen 1 mukaisin ehdoin.

Käsittely

16.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Esitys muotoillaan seuraavasti: "Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan vuokraamaan uudelleen Helsingin Kampissa sijaitsevan tontin 4040/1 (pinta-ala 6 618m², rakennusoikeus 17 900 k-m²) Kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Tennispalatsille (ytunnus 1090036-0) pääosin liitteen 1 mukaisin ehdoin. Vuokralaisen oikeus ostaa tontti poistetaan vuokrausperiaatteista."

Kannattaja: Noora Laak

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

31.08.2020

Asia/5

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kalleva, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Ei-äännet: 2

Mia Haglund, Noora Laak

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11-2.

09.06.2020 Pöydälle

02.06.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/6

§ 482

V 9.9.2020, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontille sekä autopaikkatontille (Suutarila ja Herttoniemi)

HEL 2020-006233 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin Suutarilassa sijaitsevan sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontin (YS) 40094/14 ja Herttoniemessä sijaitsevan autopaikkatontin (LPA) 43157/2 vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 YS-tontti 40094/14, sijaintikartta ja ote asemakaavasta
- 3 LPA-tontti 43157/2, sijaintikartta ja ote asemakaavasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Suutarilassa sijaitsevalle sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontille (YS) 40094/14 on tarkoitus toteuttaa ARA-hankkeena pitkäaikaisella korkotukilainalla sekä erityisryhmien investointiavustuksella tuetun asumisen asumisyksikkö. Tontti 40094/14 on vuokrattu lyhytaikaisesti Kiinteistö Oy Y-Säätiön Palvelutaloille rakennusluvan hakemista ja maanrakennustöiden suorittamista varten.

Kaupunginvaltuusto on 11.3.2020, 85 § vahvistanut vuokrausperiaatteet Herttoniemessä sijaitsevalle asuntotontille 43124/4 (AK). Asuntotontin 43124/4 autopaikkoja on tarkoitus sijoittaa osin myös viereiselle

31.08.2020

Asia/6

autopaikkatontille 43157/2 (LPA), mutta sille ei ole vahvistettu vuokrausperiaatteita. Asuntotontin 43124/4 rakentaminen on jo alkanut, joten myös LPA-tontille 43157/2 pitää vahvistaa vuokrausperiaatteet.

Esittelijän perustelut

Suutarilan YS-tontti 40094/14

Asemakaavatiedot

Alueella on voimassa vuonna 1988 voimaan tullut asemakaava nro 9419, jonka mukaan tontti on sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YS). Tontin rakennusoikeus on 2 400 k-m².

Tontin pinta-ala on 6 159 m² ja sen osoite on Siltakyläntie 11 ja Pallomäentie 1. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 23.1.2020.

Sijaintikartta ja ote asemakaavasta ovat liitteenä 2.

Tontille toteutettava hanke

Kaupunki omistaa tontilla sijaitsevan huonokuntoisen rakennuksen. Rakennuksessa on toiminut 31.5.2019 päättyneellä vuokrasopimuksella Suoja-Pirtti ry:n hoitokoti Sillanpirtti. Siltapirtti on 49-paikkainen päihdehuollon kuntouttava asumispalvelu.

Kiinteistö Oy Y-Säätiön Palvelutalojen tarkoituksena on purkaa tontilla sijaitseva huonokuntoinen rakennus ja rakentaa tontille kaksikerroksinen 31-paikkainen tuetun asumisen yksikkö pitkäaikaisasunnottomille, johon tulee huoneenvuokralaiseksi Suoja-Pirtti ry.

Edellä kuvatun ensimmäisen vaiheen lisäksi Y-Säätiö on alustavasti suunnitellut hankkeeseen toisen vaiheen, jossa tontille toteutettaisiin lisää asukaspaikkoja asumisyksikölle sekä valtion tukemia vuokra-asuntoja. Toisen vaiheen toteuttaminen edellyttää asemakaavamuutosta ja sen lainvoimaiseksi tuloa.

Varauspäätös

Kaupunginhallitus on 8.4.2019, 245 § päättänyt varata tontin 40094/14 Y-Säätiö sr:lle kumppanuuskaavoitusta ja tuetun asumisen asumisyksikön sekä valtion korkotukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2020 saakka mm. seuraavin ehdoin:

- Tontille toteutetaan tuetun asumisen asumisyksikkö, johon tulee 31 (+10) asukaspaikkaa sekä valtion tukemia vuokra-asuntoja. Hanke tulee toteuttaa kokonaisuudessaan ARA-hankkeena pitkäaikaisella korkotukilainalla sekä erityisryhmien investointiavustuksella.

- Varausaikana varauksensaajan on neuvoteltava kaupungin (rakennetun omaisuuden hallinta) kanssa sopimus tontilla sijaitsevan rakennuksen luovutus- ja purkamisehdoista.

Lyhytaikainen vuokraus

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin päällikkö päätti 13.3.2020, 62 § vuokrata tontin 40094/14 Kiinteistö Oy Y-Säätiön Palvelutaloille rakennusluvan hakemista ja maanrakennustöiden suorittamista varten ajalle 16.3.2020–15.3.2021.

Vuokrausperiaatteet

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontin 40094/14 (YS) vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana (pitkä korkotuki) toteutettavan vuokra-asuntotuotannon osalta 28 euroa (nykyarvo noin 552 euroa/ind. 1973).

Vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavan asumisyksikön rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvistä (korkotukea). Näin hinnoittelu vastaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) vahvistamia hintakäyriä.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan. Koska asumisyksikköön on tarkoitus toteuttaa asuntoja, jotka sisältävät keittiön ja wc:n, rinnastetaan toiminta normaaliin asumiseen.

Vuokralaisen mahdollisesti saama taloudellinen etu on EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta hyväksyttävää, sillä sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnettävät ARA:n korkotuki ja erityisryhmien investointitukustukset ovat EU:n valtiontukisääntöjen kannalta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista maksettavia valtiontukia (niin sanottuja SGEI-tukia), jotka ovat yhteismarkkinoille soveltuvia. Tontin luovuttaminen ARA:n tukemaan asuntotuotantoon käypää markkinahintaa alemmalla hinnalla luetaan SGEI-tueksi ARA-tuen liitännäisenä.

Herttoniemen LPA-tontti 43157/2

Asemakaavatiedot

Kaupunginvaltuuston 13.12.2017, 458 § hyväksymän ja 2.2.2018 lainvoimaiseksi tulleen asemakaavan muutoksen nro 12444 (Herttoniemen

sairaalan alue) mukaan tontti 43157/2 kuuluu autopaikkojen korttelialueeseen (LPA).

Tontille on osoitettu asuntotontin 43124/4, lähipalvelurakennusten tontin 43157/1 sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta palvelevia autopaikkoja. Tonttia 43157/2 ei vielä ole merkitty rekisteriin.

Sijaintikartta ja ote asemakaavasta ovat liitteenä 3.

Varauspäätös

Kaupunginhallitus päätti 10.6.2019, 446 § varata tontin 43124/4 T2H Rakennus Oy:lle hintakontrolloitujen omistusasuntojen suunnittelua varten 31.12.2021 saakka mm. seuraavin ehdoin:

- Tontin 43124/4 pysäköintipaikat tulee toteuttaa tonteille 43124/4 ja 43157/2 (LPA).

Autopaikkatonttia 43157/2 (LPA) ei ole erikseen varattu.

Vuokrausperiaatteet

Pysäköintitontin vuosivuokra esitetään vakiintuneen käytännön mukaisesti määrättävän pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana tonttineliohinnana 1 euroa (nykyarvo 19,73 euroa / ind. 1973).

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 YS-tontti 40094/14, sijaintikartta ja ote asemakaavasta
- 3 LPA-tontti 43157/2, sijaintikartta ja ote asemakaavasta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

31.08.2020

Asia/6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.05.2020 § 289

HEL 2020-006233 T 10 01 01 02

Siltakyläntie 11, Siilitie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin Suutarilassa sijaitsevan sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevan korttelialueen tontin (YS) 40094/14 ja Herttoniemessä sijaitsevan autopaikkatontin (LPA) 43157/2 vuokrauseriaatteet vahvistetaan 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jenna Pirttilä (tontti 40094/14), kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23799
jenna.pirttila(a)hel.fi

Jessina Haapamäki (tontti 43157/2), kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74463
jessina.haapamaki(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/7

§ 483

V 7.10.2020 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Malmin lentokentän säilyttämisestä lentokäytössä asemakaavan vahvistumiseen saakka

HEL 2019-012940 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauko Koskisen ym. aloite Malmin lentotoiminnan jatkamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 16 muuta valtuutettua esittävät 11.12.2019 aloitteessaan, että lentotoiminnan Malmin lentokentällä tulisi voida jatkua ainakin siihen asti, kun ko. alueen asemakaava on vahvistettu. Aloitteen tekijät perustelevat esitystään mm. sillä, että sekä korkein hallinto-oikeus että eduskunta ja valtioneuvosto ovat päätöksissään viitanneet siihen ettei korvaavaa paikkaa ole toistaiseksi löytynyt ja että viranomaisten tulisi etsiä Malmin kentälle joko korvaava kenttä tai toimintojen siirtäminen muille olemassa oleville kentille tai tukikohtiin. Kaupunki on kuitenkin päättämässä alueen vuokrasopimuksen jo vuoden 2019 lopussa, mikä on alueen yrityksille ja muille toimijoille erit-

täin vaikea tilanne. Niillä on oltava liiketaloudellisen toiminnan mahdollistava toimipaikka siihen asti kunnes korvaava paikka on osoitettu.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 17.3.2020, jonka jälkeen tietoja on päivitetty. Kaupunginhallitus toteaa, että kentän vuokrasopimus on päätynyt 31.12.2019. Malmin lentokenttäyhdistys r.y. ja kaksi muuta tahoa tekivät tonttipäällikön sopimuksen päättämistä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimukset, jotka kaupunkiympäristölautakunta kuitenkin hylkäsi. Tämän jälkeen Malmin lentoaseman ystävät r.y. valitti hylkäyspäätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Yhdistyksen päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeneen pyynnön hallinto-oikeus hylkäsi. Lisäksi Malmin lentokenttäyhdistys r.y. on nostanut kaupunkia vastaan kanteen Helsingin käräjäoikeudessa ja vaatinut eräiden maanvuokrasopimuksen ehtojen kohtuullistamista. Päätöstä Malmin lentoaseman ystävät r.y:n valitukseen odotetaan syyskuussa 2020 ja Malmin lentokenttäyhdistys r.y:n kanteeseen vuoden 2020 loppuun mennessä. Tosiasiallisesti lentotoiminta kentällä on oikeudenvastaisesti jatkunut vuokrasopimuksen päättymisestä huolimatta.

Aloitteessa viitataan myös siihen, että maakuntakaavassa on aiemmin edellytetty, että lentotoiminta alueella voisi jatkua, kunnes uusi tai korvaava kenttä on lentotoiminnalle löytynyt. Tämä maakuntakaava on kumoutunut maakuntavaltuuston päätettyä Uudenmaan 4. vaihemaa-kuntakaavan hyväksymisestä toukokuussa 2017 ja tämän uuden maakuntakaavan voimaan saattamisen johdosta elokuussa 2017. Lopullisesti kaavaa koskeneet valitukset on hylätty korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä 15.5.2020, jossa KHO pysytti aiemman, valitukset hylänneen hallinto-oikeuden päätöksen. Kaavassa alue on merkitty taajamatointojen merkinnällä ja tiivistettävän alueen kehittämissalumerkinnällä, sisältäen lisäksi arvokkaan kulttuuriympäristön ominaisuusmerkinnän.

Korvaavien lentopaikkojen etsiminen kuitenkin jatkuu. Liikenne- ja viestintäministeriö on myöntänyt 16.6.2020 avustuksia lentoasemien- ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin vuodelle 2020. Yleisilmailulentopaikkoja tuetaan yhteensä 2 miljoonalla eurolla. Tukea myönnettiin Nummelan, Hyvinkään, Pyhtään ja Lahti-Vesivehmaan lentokenttien investointeihin. Päätöksellä huomioitiin eduskunnan 4.4.2018 antama lausuma koskien toimenpiteitä Malmin lentokentän korvaavien lentopaikkatoimintojen turvaamiseksi.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on lähikeskus merkinnällä C3 ja asuntovaltaista aluetta merkinnällä A2. Asemakaavatilanteesta kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt 10.12.2019 Nallenrinteen tarkistetun kaavaehdotuksen (nro 12577).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaehdotus etenee valtuuston päätettäväksi, kun kaava-alueeseen liittyvä yksityisen maanomistajan kanssa solmittava maankäyttösopimus on valmis, arviolta syksyn 2020 aikana. Kaupunkiympäristölautakunta on lisäksi päättänyt asettaa Lentoasemankortteleiden asemakaavaehdotuksen (nro 12623) nähtäville 7.4-6.5.2020 ja tarkistettu kaavaehdotus tulee lautakunnan käsittelyyn loppusyksystä 2020.

Toteutusaikataulusta voidaan todeta, että vuosien 2020-2021 aikana lentokentän alueella on suunniteltu aloitettavan mm. maakaasun runkoputken siirron valmistelut maaperätutkimuksineen ja muita alueen infrastruktuurin rakentamiseen liittyviä töitä. Kaavoituksen edetessä ja muun toteuttamisen sallimissa puitteissa aluetta voidaan käyttää tilapäisesti esimerkiksi tapahtuma- ja konserttikäyttöön, joskin vuoden 2020 osalta koronapandemia on rajoittanut kokoontumista ja siten estänyt suuret yleisötapahtumat alueella.

Kokoavasti kaupunginhallitus toteaa, että Malmin lentokentän alueen saaminen uuteen, pääosin asuntorakentamisen ja myös liikunta-, virkistys- ja muiden palvelujen käyttöön 25 000 uudelle asukkaalle, on tärkeä kaupunkistrateginen tavoite. Lentotoiminnan jatkuminen ei sen vuoksi ole enää mahdollista eikä tarkoituksenmukaista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauko Koskisen ym. aloite Malmin lentotoiminnan jatkamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.03.2020 § 157

HEL 2019-012940 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaavatilanne ja toteuttamisen aikataulu

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa Malmin lentokenttä on osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkinnällä sekä tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinnällä. Alueella on säilynyt kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Sen sijaan aikaisemmat maakuntakaavamerkinnot Malmin lentokentästä liikennealueena, jonka toissijainen käyttötarkoitus on ollut taajamatoimintojen alue, on kumottu kokonaan. Uudenmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan toukokuussa 2017. Maakuntahallitus on päättänyt elokuussa 2017, että kaava tulee voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Maakuntakaava on kuulutettu voimaan.

Helsingin yleiskaavassa (2016) Malmin lentokentän alueelle on osoitettu rakentamista lähikeskusta C3-merkinnällä ja asuntovaltainen alue A2-merkinnällä. Aluetta on yleiskaavan mukaisesti tarkoitettu kehittää pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä lähipalveluiden käyttöön. Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen.

Em. yleiskaavaa on käsitelty hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa ennen Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan voimaantuloa. Hallinto-oikeus on katsonut, että maakuntakaavamääräyksen tarkoittama lentokenttätöiminta on katsottava päättyneen ja sanotussa tilanteessa maakuntakaavan mukaiseksi ensisijaiseksi maankäyttömuodon määrittelemäksi aluevarausmerkinnäksi on näin ollen tullut taajamatoimintojen alue aiemman liikennealueen sijaan. KHO:n päätöksessä Helsingin yleiskaava 2016:sta todettiin, että yleiskaavaa hyväksyttäessä on mm. ollut varmuus siitä, että valtio toimintoihin on vetäytymässä alueelta viimeistään 2020-luvun alussa. Valtion ratkaisun tarkoituksena on ollut mahdollistaa alueen osoittaminen asuinrakentamiseen. Kaavaa hyväksyttäessä on lisäksi ollut tieto siitä, että alue oli siirtymässä kaupungin hallintaan. Alueen käytön lentoliikennetoimin-

31.08.2020

taan on siten voitu yleiskaavan hyväksymisestä päätettäessä katsoa päättyneen maakuntakaavan suunnittelumääräyksessä tarkoitettulla tavalla, ja edellytykset alueen osoittamiselle yleiskaavassa asuinkäyttöön olivat olleet olemassa. KHO katsoi, että hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ollut perusteita. Helsingin yleiskaava 2016 tuli voimaan joulukuussa 2018.

Kaupunkistrategiassa 2017-21 ja nykyisessä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma / Kotikaupunkina Helsinki –ohjelma) on asetettu tavoitteeksi rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa. AM-ohjelmasta päättäessään kaupunginvaltuusto totesi (22.6.2016), että tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään Malmin lentokentän alueella. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa.

Alueelle on laadittu kaavarunko, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 13.12.2016. Tarkennettu kaavarunko on hyväksytty 11.12.2018 kaupunkiympäristölautakunnassa. Lautakunta on ohjeistanut kiinnittämään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota alueen luontoarvojen selvittämiseen, säilyttämiseen ja vaalimiseen. Lentotoiminnan säilyttämistä ei ole edellytetty.

Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen lisäksi, esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Kaupungin tavoitteena on käynnistää rakentaminen 2020-luvun alussa kaavarunkoalueen eteläosasta Nallenrinteen ja Lento-asemankortteleiden kaava-alueilta, missä olemassa oleva katuverkko, infrastruktuuri ja joukkoliikenne ovat tehokkaasti hyödynnettävissä ja johon uusi kaupunkirakenne on luontevasti liitettävissä. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt 10.12.2019 Nallenrinteen tarkistetun kaavaehdotuksen, minkä jälkeen kaavaehdotus etenee vuoden 2020 alkupuolella valtuuston päätettäväksi. Lentoasemankortteleiden asemakaavaehdotus tulee kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn maaliskuussa 2020.

Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu limittäminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että Malmin lentokentän alue otetaan kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön suunnitellusti 1.1.2020 alkaen. Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta asuntorakentamisen edellytyksenä ovat esirakentaminen, putki- ja johtosiirrot, väistöt, katu- ja infarakentaminen, tontinvaraukset sekä talosuunnittelu. Vaiheittain vuoden 2020 aikana lentokentän alueella on suunniteltu aloitettavan mm.

maakaasun runkoputken siirron valmistelut maaperätutkimuksineen ja esirakentamistöineen, koestabilointikenttien rakentaminen, uusien ajo- ja kulkureittien rakentaminen, uusien kaava-alueiden maaperä-, luonto- ja kasvillisuus selvitykset, Roihupellon ammattiopiston logistiikkakoulutuksen väistötila-alueen suunnittelun ja toteutuksen valmistelut sekä pelastuslaitosta palvelevien uusien hälytysajoreittien käyttö entisen lentokenttäalueen poikki.

Ilmailutoiminnan jatkuminen aiheuttaisi aikatauluriskin, joka toteutessaan viivästyttäisi Malmin lentokentän alueen rakentamista ja siten vaarantaisi kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotutkimustavoitteen saavuttamisen Malmin lentokentän alueella. Näin ollen kaupungin strategiset tavoitteet alueen käytöstä asuntorakentamisen tarpeisiin eivät mahdollista lentotoiminnan jatkamista alueella.

Sopimustilanne

Kiinteistölautakunta päätti 1.12.2016 vuokrata Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle noin 39,3 ha alueen ilmailumääräyksen AGA M1-1 ja ilmailulain (864/2014) mukaista valvomattoman lentopaikan pitämistä sekä harraste- ja yleisilmailutoiminnan harjoittamista varten toistaiseksi 1.1.2017 alkaen 1 kuukauden irtisanomisajoin kuitenkin kauintaan 31.12.2019 saakka.

Allekirjoitetussa vuokrasopimuksessa ei ole mainittua määräaikaa, vaan sopimus on ollut sopimusehtojen mukaisesti irtisanottavissa 1 kk irtisanomisajoin. Yhdistyksellä olisi ollut mahdollisuus pyytää sopimusta muutettavaksi määräaikaiseksi 1.1.2017-31.12.2019 sen jälkeen, kun Yhdistys olisi maksanut sopimuksen mukaisen vakuuden. Yhdistys maksoi vakuuden kesäkuussa 2017, mutta se ei pyytänyt määräaikaisen sopimuksen tekemistä, joten sopimus jäi voimaan toistaiseksi voimassaolevana, 1 kk irtisanomisajoin. Yhdistys on jo vuokrasopimusta tehdessään tiennyt, että sopimus tulee päättymään vuoden 2019 lopulla ja siten sillä on ollut runsaasti aikaa sopeutua muuttuvaan tilanteeseen.

Tontit-yksikön päällikkö on kiinteistölautakunnan päätöksen toteuttamiseksi päättänyt 5.12.2018 irtisanoa vuokrasopimuksen päättymään 31.12.2019. Yhdistyksellä on siten ollut irtisanomispäätöksen jälkeenkin runsaasti aikaa toimintojensa alasajoon.

Irtisanomispäätöksestä tehtiin kolme oikaisuvaatimusta, jotka kaupunkiympäristölautakunta hylkäsi 20.8.2019 tekemällään päätöksellä. Samalla oikaisuvaatimusasian käsittelyn yhteydessä lautakunta päätti käsittelyn kuluessa tehdyn vastaehdotuksen johdosta, ettei kaupunki tee yhdistyksen kanssa uutta vuokrasopimusta supistetusta vuokra-alueesta.

Oikaisuvaatimusten hylkäämisestä koskevasta lautakunnan päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen ja pyydetty täytäntöönpanon kieltämistä. Hallinto-oikeus on 31.12.2019 antamallaan välipäätöksellä todennut, ettei irtisanomispäätöksen täytäntöönpanolle ole estettä.

Yhdistys on nostanut kanteen kaupunkia vastaan Helsingin kärjäoikeudessa 23.12.2019. Yhdistys on samalla tehnyt turvaamistoimihakemuksen alueen hallinnan turvaamiseksi. Yhdistys vaatii kanteessaan sopimuksen kohtuullistamista ja vuokra-ajan jatkamista. Kärjäoikeus on 21.1.2020 hylännyt Yhdistyksen tekemän turvaamistoimihakemuksen kokonaisuudessaan mm. sillä perusteella, että turvaamistoimen myöntämiseen ei ole olemassa maanvuokralaissa säädettyä perustetta.

Alueen maanvuokrasopimus on kaupungin näkemyksen mukaan päätynyt 31.12.2019 ja yhdistys pitää aluetta tällä hetkellä oikeudettomasti hallinnassaan rikkoen osapuolten välillä sovittuja ehtoja. Vuokrasopimuksen jatkamiseen ei siten ole mitään edellytyksiä muun ohella, koska yhdistys on täten toiminnallaan osoittanut, ettei kaupunki voi luottaa yhdistyksen kanssa tehtävien sopimusten pitävyyteen. Ei ole myöskään mitään syytä olettaa, että yhdistys menettelisi toisin kuin nyt, vaikka vuokrasopimusta jatkettaisiin.

Väliaikaiskäyttö

Kiinteistölautakunnan 1.12.2016 päätöksen ja allekirjoitetun maanvuokrasopimuksen perusteella kaupungilla on oikeus ottaa vuokrattu alue omaan käyttöön esim. laajoja yleisötapauksia varten. Vuoden 2019 kesällä järjestetyt Ed Sheeran -konsertit osoittivat alueen soveltuvan erittäin hyvin vastaavien suur tapahtumien sijoituspaikaksi. Viime kesän onnistunut suur tapahtuma on jo kasvattanut alueen kysyntää vastaavien tapahtumien sijoituspaikkana. Alueen tämän hetkinen luvaton käyttö Lentokenttäyhdistyksen toimesta vaarantaa vastaavien tapahtumien järjestämisen alueella, sillä 31.12.2019 päättyneen sopimuksen oli laadittu siten, että kaupungin oikeudet tapahtumien järjestämiseen ovat koskeneet vuokra-aikaa, eli vuosia 2017, 2018 ja 2019. Päättyneessä vuokrasopimuksessa ei ole luonnollisestikaan sovittu kaupungille näitä oikeuksia vuodelle 2020 ja siitä eteenpäin. Käytännössä yhdistyksen sopimuksenvastainen menettely estää alueen käyttöä esimerkiksi edellä mainitun kaltaisiin suur tapahtumiin. Tämä on Helsingille merkittävä imagotappio, mutta myös menetys matkailuelinkeinolle.

Väliaikaiskäytön yleissuunnitelma (päiv. 16.12.2019) on laadittu seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Suunnitelmassa osoitetaan mm. alueet aluerakentamisen tarpeille, uudet reitti yhteydet kentälle ja sen poikki, latureitit, virkistykseen varatta-

vat alueet sekä kaupunkikulttuurille ja –tapahtumille varattavat alueet. Lentotoiminnan päättyminen avaa myös kaupungille mahdollisuuden osoittaa aiemmin suljetulle alueelle uutta virkistyskäyttöä Helsingin asukkaille.

Edellä mainituin perustein voidaankin todeta, että ilmailutoiminnan jatkuminen vaarantaisi kaupungin kannalta merkittävien yleisötapahtumien järjestämisen. Lisäksi toiminnan jatkuminen sulkee pois suunnitellun muun väliaikaiskäytön, jolla alue avattaisiin kaikkien kaupunkilaisten käyttöön.

Korvaavat lentokentät

Harraste- ja yleisilmailun toimintaedellytysten turvaaminen on valtion vastuulle kuuluva asia. Liikenne- ja viestintäministeriö on selvittänyt Helsinki-Malmin käyttäjäryhmien toiminnan jatkumista ja sijoittumista (Malmin harrasteilmailun sijoittumismahdollisuudet Nummelan ja Hyvinkään lentokentille, LVM:n julkaisuja 26-2014). Selvityksessä oletetaan, että osa harrasteilmailusta siirtyisi Nummelaan, koulutuspainotteinen toiminta Hyvinkäälle ja osa toiminnasta loppuisi tai harrastajien lentotuntien määrä vähenisi. Liikenne ja viestintäministeriön selvityksen valmistumisen jälkeen uusi lentokenttä on rakenteilla Mäntsälään ja toinen lentokenttä aloittanut toimintansa Pyhtäällä. Nämä osaltaan helpottanevat harraste- ja yleisilmailun toimintamahdollisuuksia, vaikka kyseinen toiminta Malmin entisellä lentokentällä loppuu.

Käsittely

17.03.2020 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Korvataan kappale (9) seuraavasti:

"Ilmailutoiminnan jatkuminen kuluvan vuoden ajan ei kuitenkaan aiheuttaisi alueen rakentamiselle kohtuutonta aikatauluriskiä, ottaen huomioon muun muassa tehdyt valitukset. Lentäminen ei häiritse mahdollisesti kentällä järjestettäviä suurtapahtumia, kuten vuonna 2019 pidetty onnistunut tapahtuma todistaa. Lentotoiminta voidaan myös rytmittää siten, ettei se estä kentän alue luontoarvojen kattavaa ja kokonaisvaltaista kartoittamista. Sopivaa korvaavaa kenttää ei ole näköpiirissä. Lentotoiminnan jatkuminen alueella on näin ollen toistaiseksi mahdollista."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Poistetaan kappaleesta (16) seuraava teksti:

"Vuokrasopimuksen jatkamiseen ei siten ole mitään edellytyksiä muun ohella, koska yhdistys on täten toiminnallaan osoittanut, ettei kaupunki voi luottaa yhdistyksen kanssa tehtävien sopimusten pitävyyteen. Ei ole myöskään mitään syytä olettaa, että yhdistys menettelisi toisin kuin nyt, vaikka vuokrasopimusta jatkettaisiin."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Korvataan kappale (19) seuraavasti:

"Vuoden 2019 kesällä Malmin lentokentän alueella järjestettiin onnistuneita suur tapahtumia, joiden ajaksi lentotoiminta keskeytettiin. Vastavien tapahtumien järjestäminen olisi jatkossakin täysin mahdollista, eivätkä edellä mainitut perusteet anna aiheutta olettaa, että lentotoiminnan jatkuminen vaarantaisi kaupungin kannalta merkittävien yleisötapahtumien järjestämistä."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Atte Kaleva: Korvataan kappale (9) seuraavasti

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Heta Tuura

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Atte Kaleva: Poistetaan kappaleesta (16) seuraava teksti

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Heta Tuura

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

31.08.2020

Asia/7

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Atte Kaleva: Korvataan kappale (19) seuraavasti

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Heta Tuura

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

Kolmen suoritetun äänestyksen jälkeen kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä jäsen Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/8

§ 484

V 7.10.2020, Valtuutettu Matias Pajulan aloite bussien yöliikenteen lisäämisestä arkisin

HEL 2020-001928 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto 24.4.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matias Pajula ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää ja edistää bussien liikennöinnin lisäämistä arkisin kello kahden jälkeen yöllä.

Kaupunginhallitus toteaa viitaten Helsingin seudun liikenteeltä (HSL-kuntayhtymä) saatuun lausuntoon, että suunnitteluohjetta joukkoliikenteen palvelutasosta päivitetään seuraavan kerran vuonna 2021, jolloin aloitteessa esitetty liikennöinti-aikojen laajentaminen otetaan tarkasteluun.

Joukkoliikenteen palvelutasoa tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon, että vaikka yölinjojen liikenteen lisääminen on sinänsä kannatettava ajatus, on sen järjestäminen muuta liikennettä kalliimpaa. Yöajan liikenteessä matkustajamäärät ovat alhaisempia ja palkkakulut suu-

31.08.2020

rempia. Myös terminaalien pidemmät aukiolot lisäävät tarvetta ylläpidolle ja vartioinnille nostoen kustannuksia osalla linjoista.

Oman taloudellisen haasteensa nykyisen palvelutason nostamiselle luo käynnissä oleva koronaepidemiatilanne, joka on heikentänyt kuntatalouden näkymiä. Tämä tulee väistämättä vaikuttamaan myös HSL:n taloudellisiin toimintaedellytyksiin, mikä tulee ottaa huomioon seututasolla joukkoliikenteen suunnitteluohjetta päivitettäessä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto 24.4.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Asia/9

§ 485

V 7.10.2020, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite viherkertoimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa

HEL 2020-001931 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Atte Harjanne ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan viherkertoimen käytön edistämistä osana jo rakennettujen alueiden kaavaprosesseja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Kaupungilla on käytössään hyvät keinot vaikuttaa viherkertoimen toteutumiseen asemakaavamuutoksissa ja rakennuslupakäsittelyssä, mutta vaikutusmahdollisuudet jo rakennetuilla alueella ovat rajallisemmat. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millä tavalla viherkertoimen käyttöä voitaisiin edellyttää, valvoa tai kannustaa muissa kuin rakennuslupaa edellyttävien hankkeiden yhteydessä. Viherkertoimen käyttöönotto rakennetuilla alueilla on lähtökohtaisesti mahdollista vain kaavamuuosten kautta.

Viherkertoimen käytöstä kerätään parhaillaan kokemuksia. Tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet kehittämistarpeita erityisesti kaikkein tiiveimmillä alueilla, joilla viherkertoimen tavoitelukuun on vaikea pääs-

31.08.2020

Asia/9

tä. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä jatketaan kaupungin eri palvelujen yhteistyönä.

Kaupunginhallitus toteaa, että käsitellessään aloitetta 12.5.2020 kaupunkiympäristölautakunta edellytti yksimielisesti tutkittavan mahdollisuutta ottaa viherkerroin ja hiilijalanjälki yhdeksi kilpailutuksen kriteeriksi tontinluovutuskilpailuissa. Lisäksi lautakunta edellytti, että tulokset alueellisen viherkertoimen kokeiluista tuodaan tiedoksi lautakuntaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.05.2020 § 267

HEL 2020-001931 T 00 00 03

Hankenumero 5264_186

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Viherkerroinmenetelmä on maankäytön suunnittelun ja pihasuunnittelijoiden tarpeisiin valmisteltu työkalu. Helsingin viherkerrointa kehitettiin osana EU-rahoitteista Ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) -hanketta vuonna 2014. Menetelmää päivitettiin vuonna 2017 EU-rahoitteisessa iWater-hankkeessa. Uudessa versiossa hulevesien hallinta sai aikaisempaa suuremman painoarvon. Viherkerroinmenetelmiä oli kehitetty ja käytetty aiemmin muissa kaupungeissa, esimerkiksi Berliinissä ja Torontossa.

Viherkertoimen käyttö on myös yksi toimenpide Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.12.2018. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman 2019–2021 yhtenä toimenpiteenä on liittää viherkerroin kaikkiin kaupungin omiin tilahankkeisiin osana elinkaariohjauksellisia. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt ohjelman 29.1.2019.

Viherkerrointa hyödynnetään lähtökohtaisesti kaikkien uusien tonttien kaavoituksessa sekä uudisrakentamis- että täydennysrakentamiskohteissa koko kaupungin alueella. Asemakaavoissa käytetään sitovaa tonttikohtaista viherkerroinmääräystä. Viherkerroinmääräys on annettu esimerkiksi Oulunkylässä Maaherrantien 34–42:n asemakaavassa ja kantakaupungin täydennysrakentamisessa Töölöntullinkatu 6:n asemakaavassa. Koska laadittavien asemakaavojen tulee olla toteuttamiskelpoisia, selvitetään jo kaavaa valmisteltaessa, onko viherkertoimen tavoiteluku saavutettavissa jatkosuunnittelussa. Jos viherkertoimen käyttö ei ole mahdollista tai se johtaisi kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin, käytetään viherkertoimen tavoitteiden edistämiseen muita yksilöityjä kaavamääräyksiä, joilla voidaan varmistaa riittävä ja toteuttamiskelpoinen viherrakenne. Tällaisia ovat esimerkiksi määräykset kattopuutarhoista, viherkatoista, istutettavista puista tai tontin säilytettävistä osista. Näitä täydentäviä kaavamääräyksiä on käytetty esimerkiksi Hernesaaren asemakaavassa, jonka lähtökohdat on ratkaistu ja valmistelu aloitettu ennen viherkertoimen käyttöönottoa, ja joka edustaa helsinkiläisittäinkin poikkeuksellisen tehokasta rakentamista. Tarvittaessa tällaisissa tapauksissa voidaan selvittää myös Helsingin tavoitelukua matalamman kaavakohtaisen tavoiteluvun käyttöä.

Rakennusvalvonta valvoo viherkertoimen käyttöä rakennuslupavaiheessa. Mikäli asemakaavassa edellytetään viherkertoimen käyttöä, tulee rakennuslupahakemukseen liittää viherkerrointyökalun tulokortti ja sen perustana toimiva pihasuunnitelma. Lähtökohtana on, että viherkertoimen käytöstä ei myönnetä poikkeamia.

Kaupungilla on käytössään hyvät keinot vaikuttaa viherkertoimen toteutumiseen asemakaavamuutosten ja rakennuslupakäsittelyn kautta, mutta vaikutusmahdollisuudet jo rakennetuilla alueella ovat rajalliset. Viherkertoimen vaikuttavuuden tehostamiseksi voidaan jatkossa selvittää, olisiko käyttövelvoite kirjattavissa määräykseksi kaupungin rakennusjärjestykseen, jolloin ohjausta voitaisiin kohdistaa tietyille alueille tai koko kaupunkiin ilman asemakaavojen muuttamista. Tällä hetkellä ei ole kuitenkaan tiedossa millä tavalla viherkertoimen käyttämistä voitaisiin edellyttää, valvoa tai kannustaa muissa kuin rakennuslupaa edellyttävien hankkeiden yhteydessä. Viherkertoimen käyttöönotto rakennetuilla alueilla on lähtökohtaisesti mahdollista vain kaavamuutosten kautta.

Viherkertoimen käytöstä kerätään parhaillaan kokemuksia. Tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet kehittämistarpeita erityisesti kaikkein tiiveimmillä alueilla, joilla viherkertoimen tavoitelukuun on vaikea päästä.

Tonttia laajemman viherrakenteen varmistamiseksi on kokeiltu alueellisen viherkertoimen käyttöä Kyläsaareissa

[Virtuaalivihreä-hankkeessa.](#)

Jatkossa sen käyttöä on tarkoitus kokeilla myös täydennysrakentamisessa esimerkiksi Malmin keskustassa. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä jatketaan kaupungin eri palvelujen yhteistyönä. Viherkertoimesta on viestitty mm.

[Stadin ilmasto -verkkosivuilla](#)

ja työkalusta on julkaistu

[käyttöohje](#)

suunnittelijoita varten. Viestintää viherkertoimesta ja sen käytöstä saaduista kokemuksista on tarkoitus lisätä, esimerkiksi

[Stadin ilmastoteot -verkkosivuilla.](#)

Helsingin viherkerroinmenetelmää on sittemmin sovellettu myös useissa muissa Suomen kaupungeissa. Kaupunkiympäristön toimiala on valmis edelleen kehittämään viherkerroinmenetelmää ja sen soveltamista kokemusten perusteella.

Lautakunta esitti tutkittavan mahdollisuutta ottaa tontinluovutuskilpailuissa viherkerroin +hiilijalanjälki yhdeksi kilpailutuksen kriteeriksi.

31.08.2020

Asia/9

Lisäksi lautakunta ehdottaa, että alueellisen viherkertoimen tulokset tuodaan tiedoksi lautakuntaan. Alueellisen viherkertoimen avulla voidaan tutkia, onko kyseinen alue saavuttanut viherympäristötavoitteen-
sa.

Käsittely

12.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta esitti tutkittavan mahdollisuutta ottaa ton-
tinluovutuskilpailuissa viherkerroin +hiilijalanjälki yhdeksi kilpailutuksen
kriteeriksi.

Lisäksi lautakunta ehdottaa, että alueellisen viherkertoimen tulokset tuodaan tiedoksi lautakuntaan. Alueellisen viherkertoimen avulla voi-
daan tutkia, onko kyseinen alue saavuttanut viherympäristötavoitteen-
sa.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sin-
nemäen vastaehdotuksen.

05.05.2020 Pöydälle

28.04.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanen(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/10

§ 486

V 7.10.2020, Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om avstående från användning av glyfosatbaserade bekämpningsmedel

HEL 2020-000554 T 00 00 03

Framställning

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Marcus Rantala.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Marcus Rantala och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska sluta använda bekämpningsmedel som innehåller glyfosat, såsom Roundup.

Stadsstyrelsen konstaterar att målet redan nu är att sluta använda glyfosatbaserade ämnen vid skötseln av parker och andra anlagda områden som staden underhåller. Samtidigt försöker man hitta ersättande bekämpningsmetoder också för de ogräsväxter och främmande arter som är svårast att bekämpa. Att sluta använda glyfosatbaserade bekämpningsmedel ingår i det arbete som utförs i år för uppdatering av produktkortet för underhåll av växtligheten och av kvalitetskraven på

31.08.2020

skötseln av växtligheten. Då åtgärder vidtas för att avstå från användningen av glyfosat beaktas gällande lagar och förordningar.

Men än så länge är det tillåtet i Helsingfors att använda glyfosatabaserade medel för att bekämpa mångåriga ogräsväxter med kraftiga rötter och stark rotspridning. Trots att stadsmiljösektorn med eftertryck uppmuntrar entreprenörerna att använda ersättande bekämpningsmetoder, är det dock inte ett krav att de ska bekämpa ogräsväxter på något alternativt sätt.

Det är beaktansvärt att användningen av kemiska medel för bekämpning av ogräsväxter i Helsingfors är förbjuden i lekparken och på lekplatser, på daghems- och skolgårdar, i hundinhägnader eller andra områden för olika aktiviteter, i permanentbelagda eller stenbelagda områden, i närheten av vattendrag och i grundvattenområden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsfullmäktiges ordförande beslutade 15.4.2020, § 3, att stadsstyrelsen senast 7.10.2020 bör förelägga stadsfullmäktige de i 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan avsedda fullmäktigemotioner för vilka den utsatta tiden för detta är 1.4–7.10.2020. Enligt 30 kap. 20 § i förvaltningsstadgan kan stadsfullmäktiges ordförande av särskilda skäl bevilja stadsstyrelsen tillstånd att överskrida de utsatta tiderna i 30 kap.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.05.2020
§ 62

HEL 2020-000554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Glyfosaattipohjaiset torjunta-aineet ovat maailman eniten käytettyjä rikkakasvien torjunta-aineita. Niitä käytetään erityisesti sekä maataloudessa että kotipuutarhoissa. Toistaiseksi glyfosaattia tehoaineena sisältävät torjunta-aineet ovat tehokkain tapa torjua rikkakasveja.

EU:n jäsenmaissa on voimassa tehoaineena glyfosaattia, jonka yksi markkinanimi on Roundup, sisältävien aineiden EU komission myyntilupa 15.12.2022 asti. Glyfosaatin käyttö rikkakasvien torjunta-aineiden tehoaineena on viime vuosina aiheuttanut voimakasta keskustelua niin EU:n jäsenvaltioiden keskuudessa kuin Suomessakin. Tutkimustietoa aineen vaikutuksesta ihmisiin ja eläimiin on olemassa kuitenkin vielä kohtalaisen vähän moneen muuhun kemikaaliin verrattuna. Aiemmin luultiin, että aine ei olisi haitallista muille kuin vihreille kasveille, mutta tutkimustieto aineen vaikutuksista maaperään, eliöihin, ihmisiin ja ekosysteemissä kiertoön lisääntyy. Uusia tutkimuksia tehdään koko ajan.

Nykytilanne

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala vastaa suurimmasta osasta asemakaavan mukaisten viheralueiden sekä katuvihreän ja julkisten rakennusten tonttien ylläpidon järjestämisestä. Näiden lisäksi toimialan vastuulla myös virkistyskäyttöön tarkoitettujen saarien kasvillisuudesta huolehtiminen. Kaupunkiympäristön toimialan lisäksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluilla on vastuullaan liikunta- paikkoja ympäröivien viheralueiden ylläpidon järjestäminen ja osa virkistyskäyttöön tarkoitettujen saarien palveluiden huolehtimisesta.

Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käyttö on sallittu Helsingissä vahvajuuristen, voimakkaasti juurillaan leviävien, monivuotisten rikkakasvien torjunnassa. Tehoainetta on käytetty lähinnä katuviheralueilla, puistojen ylläpidollisesti haasteellisilla kivituhkapinnoilla ja peltoviljelyssä rikkakasvien torjunnassa. Lisäksi tiettyjä haitallisia vieraslajeja, kuten jättiputkea, torjutaan kyseisellä torjunta-aineella. Kemiallisia rikkakasvin torjunta-aineita ei saa käyttää lainkaan leikkipuistoissa ja -paikoissa, päiväkotien ja koulujen piha-alueilla, koira-aitauksissa tai muilla toiminnallisilla alueilla, päällystetyillä tai kivetyillä alueilla eikä vesistöjen läheisyydessä tai pohjavesialueilla.

Tällä hetkellä kaupunkiympäristön toimialan ylläpidon vastuulla on noin 350 hehtaaria peltoja, noin 900 hehtaari puistoja ja noin 450 hehtaaria

katuviheralueita. Alueiden hoito ja hoidon tavoitteet perustuvat toimialalla laadittuihin aluesuunnitelmiin, puistosuunnitelmiin ja niissä määriteltäviin hoitoluokkiin sekä ylläpidon tuotekorttien laatuvaatimuksiin. Ylläpidon hoitomenetelmät ja muut vaatimukset perustuvat aina voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Myös kaupunkistrategian tavoitteet määrittävät ja ohjaavat ylläpidon toimenpiteitä ja menetelmiä. Esimerkiksi Itämerihaasteessa on kaupunkiympäristön toimialan ylläpidon ja Staran yhteisvastuulla oleva toimenpide ”Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö rikkakasvien ja tuohyönteisten torjuntaan puisto- ja viheralueilla rajoitetaan välttämättömimpään, pyritään luonnonmukaiseen torjuntaan sekä etsitään ja otetaan käyttöön hyväksi havaittuja vaihtoehtoisia menetelmiä.”

Torjunta-aineiden käytön periaatteet

Torjunta-aineiden käyttö perustuu torjuttavan alueen haasteelliseen ylläpitoon. Näitä ovat vilkkaasti liikennöityjen katualueiden katuviherkaistat tai vaikeasti torjuttavat kasvilajit, joilla on haittaominaisuuksia, kuten jättiputken ihoa polttava vaikutus tai kurturuusun voimakas leviäminen juurilla. Vaikka glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käyttö on vielä toistaiseksi sallittua, Helsinki on yli kymmenen vuoden ajan vähentänyt asteittain torjunta-aineiden käyttöä puistoissa ja ottanut korvaavia aineita tai torjuntatapoja käyttöön. Mekaanisen torjunnan lisäksi käytetään esimerkiksi kiehuvaa vettä, pelargonihappoa ja tulikuumaa vesihöyryä. Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden torjuntateholle ei ole suoranaisesti löytynyt korvaajaa, sillä ympäristöystävällisemmät menetelmät ovat käyttö- ja työvoimakustannuksiltaan paljon kalliimpia vaati- en enemmän torjuntakertojen toistoja.

Helsingin pelloilla on muutaman vuoden ajan kokeiltu myös kerääjäkasvien kylvöä satokasvin yhteydessä. Kerääjäkasvin tarkoitus on sitoa varsinaiselta viljelykasvilta käyttämättä jääneitä ja maasta vapautuvia ravinteita sekä lisätä kasvipeitteisyyttä sadonkorjuun jälkeen. Kerääjäkasvi kilpailee hyvin rikkakasvien kanssa, ja erityisesti luomuviljelyssä aluskasvien käyttö on osa kasvinsuojelua.

Helsingin kaupungin yleisten alueiden ylläpito tilataan monivuotisiin sopimuksiin perustuen kaupungin liikelaitos Staralta ja yksityisiltä urakoitsijoilta. Viimeisen viiden vuoden aikana ylläpidossa on vähennetty hyvin aktiivisesti glyfosaatin käyttöä ja edistetty vaihtoehtoisia torjuntatapoja. Kilpailutetuissa ylläpidon urakoissa tarjoaja on saanut lisäpisteitä esittäessään vaihtoehtoisia torjuntamenetelmiä kemialliselle torjunnalle, torjunta-aineiden käytön vähentämisestä ja muiden keinojen käytöstä. Esimerkiksi Lauttasaaren ja Herttoniemen alueurakoissa ei käytetä lainkaan glyfosaattipohjaisia torjunta-aineita.

Toimenpiteet glyfosaatin käytöstä luopumiseksi

Kaupunkiympäristön toimiala huomioi toiminnassaan voimassa olevat lait ja asetukset ja toimii voimassa oleviin palvelu- ja urakkasopimuksiin kirjattujen laatuvaatimusten mukaisesti yleisten alueiden ylläpidossa kannustaen voimakkaasti urakoitsijoita käyttämään korvaavia torjuntamenetelmiä.

Tavoitteena on jo nyt luopua aineen käytöstä puistojen ja muiden rakennettujen alueiden hoidossa. Saman aikaisesti etsitään korvaavia torjuntamenetelmiä myös vaikeimmin torjuttaville, monivuotisille juurilevintäisille rikkakasveille ja vieraslajeille. Tämä huomioidaan uusien urakoiden valmistelussa.

Peltoviljelyssä glyfosaatista luopuminen alkaa osana vuoden 2021 viljelysuunnitelman valmistelua, ja viimeistään vuodesta 2023 alkaen kaupungin peltoalueilla siirrytään luonnonmukaiseen viljelyyn ilman virallista luomusertifikaattia.

Kaupunkiympäristön toimialalla on menossa lukuisia kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisia luonnon monimuotoisuutta ylläpitäviä ja edistäviä isoja ja pienempiä projekteja, joiden tavoitteena on tuottaa organisaatioon pysyviä toimintamalleja. Pölyttäjien huomioiminen kasvijaistoa monipuolistamalla niin niittykasvillisuutta kehitettäessä kuin rakennettujen puistojen kasvillisuutta valittaessa ja ylläpidettäessä on nostettu voimakkaasti esille. Useammassa puistorakentamiskohteessa on käytetty puhtaita kierrätysmaita. Kierrätysmaassa olevan siemenpankin hyödyntäminen puistorakentamisessa onkin yksi merkittävä osa ekologista rakentamista.

Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytön lopettaminen on mukana ylläpitoon liittyvän kasvillisuuden tuotekortin ja kasvillisuuden hoidon laatuvaatimusten päivitystyössä, jota tehdään tänä vuonna. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoisesti suunnannut glyfosaatin ja muiden keimiallisten torjunta-aineiden käytön lopettamiseen, mutta tämä edellyttää, että viher- ja katualueiden ylläpidon urakoitsijoille sallitaan kuitenkin jonkin mittainen siirtymäaika. Muutos lähtee hoitokulttuurista, totuista toimintamalleista ja työmetodeista sekä ylläpidon määrärahojen uudelleen kohdentamisesta. Urakoitsijoilla on mahdollisuus jo nyt itsenäisesti valita käyttämänsä työmenetelmät asetettujen hoidon laatuvaatimusten saavuttamiseksi, mutta glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden täydellisellä käytön lopettamisella on kustannusvaikutuksia. Taloudellisesti mikään menetelmä ei toistaiseksi ole yhtä tehokas kuin kemiallinen rikkakasvien torjunta, mikä selittää niiden laajan käytön. Jatkossa Helsingin kaupungin viher- ja katualueiden hoidon laatuvaatimuksissa rikkakasvien torjunnan painopistealueet määritellään tarkemmin.

31.08.2020

Asia/10

Meidän on opittava hyväksymään näkyvä muutos kaupunkikuvassa. Torjunta keskitetään puistojen istutuksiin. Jatkossa esim. katuviheraluiden rikkaruohottomuutta ei tavoitella siinä määrin kuin tähän asti on tehty.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

§ 486

V 7.10.2020, Valtuutettu Marcus Rantalan aloite glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytön lopettamisesta

HEL 2020-000554 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki luopuu glyfosaattia sisältävien torjunta-aineiden, kuten Roundupin, käytöstä.

Kaupunginhallitus toteaa, että tavoitteena on jo nyt luopua haitallisten glyfosaattipohjaisten aineiden käytöstä kaupungin ylläpitämien puistojen ja muiden rakennettujen alueiden hoidossa. Samanaikaisesti etsitään korvaavia torjuntamenetelmiä myös vaikeimmin torjuttaville rikkakasveille ja vieraslajeille. Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytön lopettaminen on mukana ylläpitoon liittyvän kasvillisuuden tuotekortin ja kasvillisuuden hoidon laatuvaatimusten päivittäisessä, jota tehdään tä-

31.08.2020

nä vuonna. Toimenpiteissä glyfosaatin käytöstä luopumiseksi huomioidaan voimassaolevat lait ja asetukset.

Tällä hetkellä glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käyttö on kuitenkin toistaiseksi sallittu Helsingissä vahvajuuristen, voimakkaasti juurillaan leviävien, monivuotisten rikkakasvien torjunnassa. Vaikka kaupunkiympäristön toimiala kannustaa urakoitsijoita voimakkaasti käyttämään korvaavia torjuntamenetelmiä, ei heiltä kuitenkaan edellytetä vaihtoehtoisia rikkakasvien torjuntatapoja.

Huomionarvoista on, että Helsingissä kemiallisten rikkakasvien torjunta-aineiden käyttö on kielletty leikkipuistoissa ja -paikoissa, päiväkotien ja koulujen piha-alueilla, koira-aitauksissa tai muilla toiminnallisilla alueilla, päällystetyillä tai kivetyillä alueilla eikä vesistöjen läheisyydessä tai pohjavesialueilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.05.2020
§ 62

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2020-000554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Glyfosaattipohjaiset torjunta-aineet ovat maailman eniten käytettyjä rikkakasvien torjunta-aineita. Niitä käytetään erityisesti sekä maataloudessa että kotipuutarhoissa. Toistaiseksi glyfosaattia tehoaineena sisältävät torjunta-aineet ovat tehokkain tapa torjua rikkakasveja.

EU:n jäsenmaissa on voimassa tehoaineena glyfosaattia, jonka yksi markkinanimi on Roundup, sisältävien aineiden EU komission myyntilupa 15.12.2022 asti. Glyfosaatin käyttö rikkakasvien torjunta-aineiden tehoaineena on viime vuosina aiheuttanut voimakasta keskustelua niin EU:n jäsenvaltioiden keskuudessa kuin Suomessakin. Tutkimustietoa aineen vaikutuksesta ihmisiin ja eläimiin on olemassa kuitenkin vielä kohtalaisen vähän moneen muuhun kemikaaliin verrattuna. Aiemmin luultiin, että aine ei olisi haitallista muille kuin vihreille kasveille, mutta tutkimustieto aineen vaikutuksista maaperään, eliöihin, ihmisiin ja ekosysteemissä kiertoa lisääntyy. Uusia tutkimuksia tehdään koko ajan.

Nykytilanne

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala vastaa suurimmasta osasta asemakaavan mukaisten viheralueiden sekä katuvihreän ja julkisten rakennusten tonttien ylläpidon järjestämisestä. Näiden lisäksi toimialan vastuulla myös virkistyskäyttöön tarkoitettujen saarien kasvilisuudesta huolehtiminen. Kaupunkiympäristön toimialan lisäksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluilla on vastuullaan liikunta- paikkoja ympäröivien viheralueiden ylläpidon järjestäminen ja osa virkistyskäyttöön tarkoitettujen saarien palveluiden huolehtimisesta.

Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käyttö on sallittu Helsingissä vahvuuristen, voimakkaasti juurillaan leviävien, monivuotisten rikkakasvien torjunnassa. Tehoainetta on käytetty lähinnä katuviheralueilla, puistojen ylläpidollisesti haasteellisilla kivituhkapinnoilla ja peltoviljelyssä rikkakasvien torjunnassa. Lisäksi tiettyjä haitallisia vieraslajeja, kuten jättiputkea, torjutaan kyseisellä torjunta-aineella. Kemiallisia rikkakasvin torjunta-aineita ei saa käyttää lainkaan leikkipuistoissa ja -paikoissa, päiväkotien ja koulujen piha-alueilla, koira-aitauksissa tai muilla toiminnallisilla alueilla, päällystetyillä tai kivetyillä alueilla eikä vesistöjen läheisyydessä tai pohjavesialueilla.

Tällä hetkellä kaupunkiympäristön toimialan ylläpidon vastuulla on noin 350 hehtaaria peltoja, noin 900 hehtaari puistoja ja noin 450 hehtaaria

katuviheralueita. Alueiden hoito ja hoidon tavoitteet perustuvat toimialalla laadittuihin aluesuunnitelmiin, puistosuunnitelmiin ja niissä määriteltyihin hoitoluokkiin sekä ylläpidon tuotekorttien laatuvaatimuksiin. Ylläpidon hoitomenetelmät ja muut vaatimukset perustuvat aina voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Myös kaupunkistrategian tavoitteet määrittävät ja ohjaavat ylläpidon toimenpiteitä ja menetelmiä. Esimerkiksi Itämerihaasteessa on kaupunkiympäristön toimialan ylläpidon ja Staran yhteisvastuulla oleva toimenpide ”Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö rikkakasvien ja tuohyönteisten torjuntaan puisto- ja viheralueilla rajoitetaan välttämättömimpään, pyritään luonnonmukaiseen torjuntaan sekä etsitään ja otetaan käyttöön hyväksi havaittuja vaihtoehtoisia menetelmiä.”

Torjunta-aineiden käytön periaatteet

Torjunta-aineiden käyttö perustuu torjuttavan alueen haasteelliseen ylläpitoon. Näitä ovat vilkkaasti liikennöityjen katualueiden katuviherkaiset tai vaikeasti torjuttavat kasvilajit, joilla on haittaomaisuuksia, kuten jättiputken ihoa polttava vaikutus tai kurturuusun voimakas leviäminen juurilla. Vaikka glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käyttö on vielä toistaiseksi sallittua, Helsinki on yli kymmenen vuoden ajan vähentänyt asteittain torjunta-aineiden käyttöä puistoissa ja ottanut korvaavia aineita tai torjuntatapoja käyttöön. Mekaanisen torjunnan lisäksi käytetään esimerkiksi kiehuvaa vettä, pelargonihappoa ja tulikuumaa vesihöyryä. Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden torjuntateholle ei ole suoranaisesti löytynyt korvaajaa, sillä ympäristöystävällisemmät menetelmät ovat käyttö- ja työvoimakustannuksiltaan paljon kalliimpia vaatien enemmän torjuntakertoja toistoja.

Helsingin pelloilla on muutaman vuoden ajan kokeiltu myös kerääjäkasvien kylvöä satokasvin yhteydessä. Kerääjäkasvin tarkoitus on sitoa varsinaiselta viljelykasvilta käyttämättä jääneitä ja maasta vapautuvia ravinteita sekä lisätä kasvipeitteisyyttä sadonkorjuun jälkeen. Kerääjäkasvi kilpailee hyvin rikkakasvien kanssa, ja erityisesti luomuviljelyssä aluskasvien käyttö on osa kasvinsuojelua.

Helsingin kaupungin yleisten alueiden ylläpito tilataan monivuotisiin sopimuksiin perustuen kaupungin liikelaitos Staralta ja yksityisiltä urakoitsijoilta. Viimeisen viiden vuoden aikana ylläpidossa on vähennetty hyvin aktiivisesti glyfosaatin käyttöä ja edistetty vaihtoehtoisia torjuntatapoja. Kilpailutetuissa ylläpidon urakoissa tarjoaja on saanut lisäpisteitä esittäessään vaihtoehtoisia torjuntamenetelmiä kemialliselle torjunnalle, torjunta-aineiden käytön vähentämisestä ja muiden keinojen käytöstä. Esimerkiksi Lauttasaaren ja Herttoniemen alueurakoissa ei käytetä lainkaan glyfosaattipohjaisia torjunta-aineita.

Toimenpiteet glyfosaatin käytöstä luopumiseksi

Kaupunkiympäristön toimiala huomioi toiminnassaan voimassa olevat lait ja asetukset ja toimii voimassa oleviin palvelu- ja urakkasopimuksiin kirjattujen laatuvaatimusten mukaisesti yleisten alueiden ylläpidossa kannustaen voimakkaasti urakoitsijoita käyttämään korvaavia torjuntamenetelmiä.

Tavoitteena on jo nyt luopua aineen käytöstä puistojen ja muiden rakennettujen alueiden hoidossa. Saman aikaisesti etsitään korvaavia torjuntamenetelmiä myös vaikeimmin torjuttaville, monivuotisille juurilevintäisille rikkakasveille ja vieraslajeille. Tämä huomioidaan uusien urakoiden valmistelussa.

Peltoviljelyssä glyfosaatista luopuminen alkaa osana vuoden 2021 viljelysuunnitelman valmistelua, ja viimeistään vuodesta 2023 alkaen kaupungin peltoalueilla siirrytään luonnonmukaiseen viljelyyn ilman virallista luomusertifikaattia.

Kaupunkiympäristön toimialalla on menossa lukuisia kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisia luonnon monimuotoisuutta ylläpitäviä ja edistäviä isoja ja pienempiä projekteja, joiden tavoitteena on tuottaa organisaatioon pysyviä toimintamalleja. Pölyttäjien huomioiminen kasviviljettä monipuolistamalla niin niittykasvillisuutta kehitettäessä kuin rakennettujen puistojen kasvillisuutta valittaessa ja ylläpidettäessä on nostettu voimakkaasti esille. Useammassa puistorakentamiskohteessa on käytetty puhtaita kierrätysmaita. Kierrätysmaassa olevan siemenpankin hyödyntäminen puistorakentamisessa onkin yksi merkittävä osa ekologista rakentamista.

Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytön lopettaminen on mukana ylläpitoon liittyvän kasvillisuuden tuotekortin ja kasvillisuuden hoidon laatuvaatimusten päivitystyössä, jota tehdään tänä vuonna. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoisesti suunnannut glyfosaatin ja muiden keimiallisten torjunta-aineiden käytön lopettamiseen, mutta tämä edellyttää, että viher- ja katualueiden ylläpidon urakoitsijoille sallitaan kuitenkin jonkin mittainen siirtymäaika. Muutos lähtee hoitokulttuurista, totuista toimintamalleista ja työmetodeista sekä ylläpidon määrärahojen uudelleen kohdentamisesta. Urakoitsijoilla on mahdollisuus jo nyt itsenäisesti valita käyttämänsä työmenetelmät asetettujen hoidon laatuvaatimusten saavuttamiseksi, mutta glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden täydellisellä käytön lopettamisella on kustannusvaikutuksia. Taloudellisesti mikään menetelmä ei toistaiseksi ole yhtä tehokas kuin kemiallinen rikkakasvien torjunta, mikä selittää niiden laajan käytön. Jatkossa Helsingin kaupungin viher- ja katualueiden hoidon laatuvaatimuksissa rikkakasvien torjunnan painopistealueet määritellään tarkemmin. Mei-

dän on opittava hyväksymään näkyvä muutos kaupunkikuvassa. Torjunta keskitetään puistojen istutuksiin. Jatkossa esim. katuviheralueiden rikkaruohottomuutta ei tavoitella siinä määrin kuin tähän asti on tehty.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

§ 487

V 7.10.2020, Valtuutettu Laura Rissasen aloite yhden vyöhykkeen kertalippujen käyttöönotosta joukkoliikenteessä

HEL 2019-010631 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Rissanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa yhden vyöhykkeen kertalippujen käyttöönottoa Helsingin seudun liikenteen (HSL) joukkoliikenteessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että HSL toteutti keväällä laajan selvityksen, jossa käytiin läpi useita lippuratkaisuja mm. aloitteessa esitettyyn lyhyen matkan kertalippuun liittyen, myös yhden vyöhykkeen lipun osalta. Tarkastelu perustui sekä liikennemallilla että asiakaskeskeisillä menettelyillä tehtyihin arvioihin matkustuksen ja lipputulojen muuttumisesta. Samassa yhteydessä tarkasteltiin mahdollisten toteutusten resurssi-vaatimuksia. Selvityksen lopputulos oli, että mikään uusi lippuratkaisu ei juurikaan lisäisi kestävien kulkumuotojen osuutta, mutta aiheuttaisi riskin merkittävään lipputulojen menetykseen.

Lipputuotteita koskeva selvitys esiteltiin keväällä HSL:n hallituksen ko-

kouksessa, jossa päätettiin, että lipputuotteistoon ei tuoda uutta ns. lyhyen matkan kertalippua.

Aloitteesta on saatu lausunnot kaupunkiympäristölautakunnalta ja HSL:ltä. Kaupunkiympäristölautakunta kannatti lausunnossaan selvityksen tekemistä yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönotosta. HSL on lausuntonsa jälkeen ilmoittanut lipputuotteita koskevan selvityksen tulokset sähköpostitse.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen valtuutettujen aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Valtuutettu Laura Rissasen aloite
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.01.2020 § 36

HEL 2019-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2011 lausunnon taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemalleista. Kaupunginhallitus totesi, että kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu pitkälti raitioliikenteeseen ja kantakaupungin joukkoliikennematkat ovat pääsääntöisesti lyhyitä. Kaarimalissa taksa- ja lippujärjestelmään tulisikin sisältyä vain A-vyöhykkeelle kelpaava, kertaliput ja arvoliput sisältävä ”city-lippu”, joka palvelee satunnaista liikkumista kantakaupungin raitio-verkostolla.

Lausunnossaan 2.4.2012 taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykerajoista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista, kaupunginhallitus totesi, että mahdollisuus raitiovaunulippuun on syytä säilyttää taksa- ja lippujärjestelmässä.

Kaupunginhallitus antoi 16.9.2013 lausunnon lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Siinä todettiin, että kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.

Kaupunginhallituksen 9.9.2019 hyväksymässä lausunnossa HSL:n alustavasta TTS -suunnitelmasta vuosille 2020-2022 todetaan: ”Vyöhykeuudistuksen vaikutuksia tulee seurata tarkasti. Kun nähdään, miten kuntakohtaiset lipputulot ja liikenteen hoidon kustannukset uudistetussa vyöhykejärjestelmässä kehittyvät, voidaan lipunhintoihin ja lippulajeihin tehdä tarkistuksia.”

Aiempiin kaupunginhallituksen antamiin lausuntoihin ja vyöhykemutoksesta helsinkiläisille aiheutuneeseen joukkoliikennematkojen kallistumiseen viitaten, kaupunkiympäristölautakunta kannattaa selvitystä yhden vyöhykkeen kertalipun vaikutuksista. Tariffiuudistuksessa kertalippujen ja kausilippujen välinen hintasuhte muodostui suuremmaksi, kuin mitä HSL alun perin tavoitteli. Lautakunta ehdottaa, että HSL selvittää vaikutukset ja mahdollisuudet yhden vyöhykkeen kertalipuista

31.08.2020

sekä näiden johtopäätöksenä suunnittelee hinnoittelun yhden vyöhykkeen kertalipuille. Yhden vyöhykkeen lippuja tulisi saada kaikilla vyöhykkeillä (A, B, C), tosin Helsingin näkökulmasta tärkein on vyöhyke A. D-vyöhykkeellä yhden vyöhykkeen lipun ostaminen on mahdollista jo nykyisin. Ehdotetun tariffimuutoksen vaikutusarvioinnissa on huomioitava miten yhden vyöhykkeen sisäisten joukkoliikennematkojen mahdollinen lisääntyminen vaikuttaa pidempien joukkoliikennematkojen houkuttelevuuteen. Ensisijaisena tavoitteena on edelleen lyhyiden matkojen kulkeminen lihasvoimin. Pidemmällä matkoilla joukkoliikenteen on tärkeää pysyä kilpailukykyisenä yksityisautolla tehtäville matkoille.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 488

V 7.10.2020, Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite säännöistä sähköpotkulautojen pysäköinnille ja pysäköinninvalvonnalle

HEL 2019-010630 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet laatia sähköpotkulautojen pysäköinnille ja pysäköinninvalvonnalle säännöt yhteistyössä alan yritysten kanssa. Lisäksi aloitteen tekijät esittävät, että kaupunki aloittaa keskustelun liikenneministeriön kanssa sähköpotkulautojen huomioimisesta tieliikennelaissa.

Kaupunki jatkaa aktiivista vuoropuhelua yritysten ja viranomaistahojen kanssa sähköpotkulautojen turvallisen liikennekulttuurin edistämiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriön kanssa käydyissä keskusteluissa haetaan keinoja, joilla voidaan varmistaa sähköpotkulautojen turvallinen

käyttö ja pysäköinti kaupunkiympäristössä. Keskustelun tuloksista raportoidaan kaupunkiympäristölautakunnalle.

Sähköpotkulautayritysten kanssa käydyissä keskusteluissa kaupunki on kehottanut alan yrityksiä opastamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Kaupungin oman pysäköinninvalvonnan kanssa on alustavasti sovittu toimintatavasta, jossa pysäköinnintarkastajat normaalien valvontakierrostensa lomassa tarkkailevat myös pysäköityjä sähköpotkualautoja ja ilmoittavat haittaa aiheuttavista pysäköidyistä laudoista sähköpotkulautayrityksille. Alkuvuoden 2020 aikana pidetään myös viranomaisyhteistyötä koskeva tapaaminen poliisin kanssa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.02.2020 § 78

HEL 2019-010630 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudet liikkumisvälineet ja -palvelut auttavat osaltaan edistämään kestävästä liikkumisesta, alueiden saavutettavuutta ja elinkeinoelämän toimivuutta. Sähköpotkulautayrityksiltä saadun tiedon mukaan sähköpotkulaudoilla oli marraskuun 2019 loppuun mennessä tehty Helsingissä yli 1,8 miljoonaa matkaa. Kaupunkipyörillä tehtiin suunnilleen samana aikana noin kolme miljoonaa matkaa. Kaupunkilaiset ovat matkamäärien perusteella ottaneet aktiivisesti käyttöönsä uudet liikkumispalvelut. Sähköpotkulaudat ovat myös herättäneet paljon keskustelua mm. liikumisen turvallisuuden, ajokäyttäytymisen ja lautojen pysäköinnin johdosta.

Sähköpotkulautayritysten kanssa käydyissä keskusteluissa on ilmennyt, että lautojen pysäköinnin osalta tärkeimmässä roolissa ovat varsinaiset sähköpotkulautojen käyttäjät. Tämän johdosta kaupunki on ohjeistanut, että sähköpotkulautayritysten tulee opastaa käyttäjiä pysäköimään oikein. Monet yritykset ovat ottaneet käyttöön menettelyn, jossa käyttäjän tulee ottaa pysäköinnistään valokuva palauttaessaan potkulautaa. Tämän toivotaan osaltaan ohjaavan parempiin pysäköintitapoihin. Yhdellä sähköpotkulautayrityksellä on myös tarjolla käyttäjilleen hyviin ajo- ja pysäköintitapoihin opastava ajokoulu internetissä.

Varsinaiset pysäköintiruudut eivät sovellu kovin hyvin sähköpotkulautojen nykyiseen toimintatapaan, joka perustuu asemattomuuteen ja siihen, että käyttäjät voivat vapaasti ajaa hyvin lähelle matkakohteita, joita on kaikkialla kaupungissa. Etenkin kantakaupungista on myös vaikea löytää vapaata tilaa vain potkulaudoille varatuille pysäköintiruuduille.

Pysäköintipaikkoja ja -rajoituksia on mahdollista luoda virtuaalisesti sähköpotkulautayritysten sovellusten avulla, huomioiden kuitenkin paikannasta koskevat tekniset rajoitteet. Yrityksiä on kehoitettu luomaan esimerkiksi päärautatieaseman laiturialueelle pysäköintikielto, ja kaikki ovat näin myös toimineet. Yritysten kanssa on lisäksi keskusteltu mahdollisuuksista kokeilla keskitettyä pysäköintiä vilkkailla alueilla, kuten metroasemien läheisyydessä. Keskustelua tästä jatketaan HKL:n ja yritysten kanssa heti alkuvuodesta 2020.

Mahdollisuudet sähköpotkulautojen pysäköinnin säätelyyn ja ohjaamiseen lainsäädännön tai muiden säännösten perusteella ovat Suomessa rajalliset. Esimerkiksi aiemmin käytössä olleet kaupunkien omat järjestyssäännöt on korvattu järjestyslailla vuonna 2003. Monissa muissa maissa ja kaupungeissa on Suomesta poikkeavaa lainsäädäntöä, sääntöjä ja käytäntöjä sähköpotkulautojen ja muiden mikroliikkumisen kulkuvälineiden pysäköinnin järjestämisessä.

Sähköpotkulautayritykset toimivat yleensä useassa maassa ja näin on mahdollista saada tietoa muualla käytössä olevista käytännöistä ja niiden toimivuudesta. Yritykset soveltavat muualla kehittämiään parannuksia myös Suomessa. Lisäksi valtion viranomaiset seuraavat liikku- mispalveluiden kehittymistä, ja Helsingin kaupungilla on jo ollut keskustelua sähköpotkulaudoista mm. liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Sähköpotkulautojen ja muiden uusien mikroliikkumisen kulkuvälineiden tulo on huomioitu EU -tasollakin ja joihinkin niihin liittyviin EU- direktiiveihin on mahdollisesti tulossa muutoksia, jotka vaikuttaisivat Suomessakin.

Kaupungin oman pysäköinninvalvonnan kanssa on alustavasti sovittu toimintatavasta, jossa pysäköinnintarkastajat normaalien valvontakier- rostensa lomassa tarkkailevat myös pysäköityjä sähköpotkulautoja ja ilmoittavat haittaa aiheuttavista pysäköidyistä laudoista sähköpotkula- tayrityksille. Alkuvuoden 2020 aikana pidetään myös viranomaisyhteis- työtä koskeva tapaaminen poliisin kanssa. Poliisille on ajoneuvojen siir- tolaissa määritetty velvoite siirtää liikenneturvallisuutta vaarantavat ajo- neuvot. Poliisin henkilöresurssit ovat kuitenkin rajalliset sähköpotkula- tojen väärinpysäköinnin valvomiseen.

Seurataan tarkkaan, miten sähköpotkulautaliikenne ja yritystoiminta kehittyvät. Kaupunki jatkaa aktiivista vuoropuhelua yritysten ja viran- omaistahojen kanssa turvallisen liikennekulttuurin edistämiseksi. Li- kenne- ja viestintäministeriön kanssa käydyissä keskusteluissa hae- taan keinoja, joilla voidaan varmistaa sähköpotkulautojen turvallinen käyttö ja pysäköinti kaupunkiympäristössä. Kaupunkiympäristölaut- kunnalle raportoidaan keskustelun tuloksista.

Käsittely

11.02.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Seurataan tarkkaan, miten sähköpotkulautali- kenne ja yritystoiminta kehittyvät. Kaupunki jatkaa aktiivista vuoropu- helua yritysten ja viranomastahojen kanssa turvallisen liikennekulttuurin edistämiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriön kanssa käydyissä kes- kusteluissa haetaan keinoja, joilla voidaan varmistaa sähköpotkulauto- jen turvallinen käyttö ja pysäköinti kaupunkiympäristössä. Kaupun- kiympäristölautakunnalle raportoidaan keskustelun tuloksista.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

31.08.2020

Asia/12

04.02.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri: 310 37220
ilari.heiska(a)hel.fi

§ 489

V 9.9.2020, Marian kasvuyrityskampuksen asemakaavan muuttaminen (nro 12629), Lapinlahdenkatu 16

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4170 sekä katualueiden ja 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) katualueiden asemakaavan muuttamisen 26.11.2019 päivätyn ja 9.6.2020 muutetun piirustuksen nro 12629 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein. Muodostuu uusi kortteli 4176.

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4170 sekä katualueiden ja 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) katualueiden asemakaavan muuttamisen 26.11.2019 päivätyn ja 9.6.2020 muutetun piirustuksen nro 12629 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein. Muodostuu uusi kortteli 4176.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi kappale 37: Kaupunginhallitus edellyttää, että Daghemmet Albertille varmistetaan pysyvät ja asianmukaiset tilat etelä-Helsingissä.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus hyväksyi Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esteellinen: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12629 kartta, päivätty 26.11.2019, muutettu 9.6.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12629 selostus, päivätty 26.11.2019, muutettu 9.6.2020, päivitetty Kylk:n 9.6.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7014 / 26.11.2019)
- 4 Vuorovaikutusraportti 26.11.2019, täydennetty 2.6.2020, liitteineen
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Marian sairaalan ympäristöhistoriallinen selvitys
- 7 Rakennushistorian selvitys ja inventointi, osa 1/2
- 8 Rakennushistorian selvitys ja inventointi, osa 2/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuuriym-
päristön suojelu
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa-
van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4170 sekä katualueiden ja 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) katualueiden asemakaavan muuttamisen 26.11.2019 päivätyn ja 9.6.2020 muutetun piirustuksen nro 12629 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein. Muodostuu uusi kortteli 4176.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Marian entistä sairaala-aluetta osoitteessa Lapinlahdenkatu 16, korttelissa 4170 ympäröivine katualueineen sekä Baanan eteläosaa.

Kaavaratkaisu mahdollistaa merkittävän toimitilatäydennysrakentamisen ja alueen kehittämisen yhtenäiseksi yritysalueeksi. Tavoitteena on, että alueen pohjoisosassa toimiva Maria 01 startup -alue kehittyy ja laajenee kaupunkistrategian mukaisesti Pohjois-Euroopan suurimmaksi kasvuyrityskampukseksi. Alueen eteläosan korttelialueelta on vuonna 2020 varattu toimitilatontit YIT:lle ja Kevalle kasvuyrityskampuksen suunnittelua varten.

Alueen historia ja kulttuuriympäristöarvot säilyvät pohjoisosassa, jossa kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta suojellaan ja rakennuksille määritellään uusi käyttö osana koko alueen laajuista kasvuyrityskampusta. Eteläosalla sijaitsevat vanhat sairaalarakennukset on suunniteltu siirrettäväksi. Osalle rakennuksista osoitetaan kaavassa siirrettävän rakennuksen paikka kaava-alueelta ja kaksi rakennuksista suunnitellaan siirrettäväksi niille osoitettavaan uuteen paikkaan Itä-Pakilan Toivolan alueelle, jossa on ennestään vanhaa rakennuskantaa ja joka tarjoaa rakennuksille niille soveltuvan ympäristön. Toivolan alueelle on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaa rakennusten siirtämisen. Asemakaavan muutosehdotus on tarkoitus asettaa virallisesti nähtäville syksyllä ja tarkistettu ehdotus tuoda lautakunnan käsittelyyn loppuvuodesta 2020. Asemakaava voisi olla lainvoimainen aikaisintaan keväällä 2021, jolloin rakennuksille voitaisiin hakea rakennuslupaa. Rakennukset on tavoitteena siirtää ja pystyttää kaupungin toimesta uudelle paikalleen ja myydä uudelle omistajalleen viimeistelemättöminä.

Nyt käsittelyssä olevalle Marian entiselle sairaala-alueelle on suunniteltu uutta toimitilakerrosalaa 51 320 k-m². Tähän ei ole laskettu mukaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten 20 300 k-m²:n suuruisen kerrosalan muuttamista toimitilakäyttöön. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 3,1$. Työpaikkamäärän lisäys on noin 3 500 työpaikkaa.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus nro 7014), jonka mukaan Mechelininkadun pyöräilyn yhteydet sujuvoituvat ja entisen sairaala-alueen poikki avataan uusia jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä.

Lapinlahdentien jatkoksi Mechelininkadun yli tutkittiin kahta vaihtoehtoa mahdollisuutta tehdä suojatie: joko suojatieyhteys keskisaarekkeella tai suojatie ilman keskisaarekettä. Molemmat vaihtoehdot tuottivat tarkastelun perusteella joko turvattomia liikennejärjestelyjä tai Mechelininkadun liikenteen merkittävää sujuvuuden heikkenemistä. Suoja-

tien tarvetta on perusteltua tarkastella tarkemmin siinä vaiheessa, kun Lapinlahden alue mahdollisesti kehitty tulevaisuudessa ja jalankulun uusien yhteyksien tarve kasvaa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että kantakaupunkiin syntyy uusi, kaikilla kulkumuodoilla saavutettavissa oleva tiivis yritysalue, joka tarjoaa edellytykset kasvuyritystoiminnan tarpeisiin ja samalla kaupunkilaisille avoimia palveluja. Uusi toiminta mahdollistaa pohjoisosan arvoteknisten säilymisen rakennussuojelutavoitteiden mukaisessa käytössä, mutta valitettavasti eteläosan avointa sairaalamiljöötä ei tässä suunnitteluratkaisussa voida säilyttää.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että sen kautta kehitetään keskustan elinvoimaisuutta tuomalla alueelle uutta yritystoimintaa, kaupallisia palveluita ja tapahtumatarjontaa. Samalla parannetaan liikkumisen sujuvuutta ja kestävien kulkumuotojen osuutta. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on keskustaluettua merkinnällä C2 eli kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen.

Elinkeinojaosto päätti 19.11.2018 alueen varaamisesta YIT Talo Oy:lle ja Kevalle kasvuyrityskampuksen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten ja 3.2.2020 tonttien varaamisesta samoille tahoille kasvuyrityskampuksen suunnittelua varten (Kamppi, Marian sairaala-alue, kaavatontit 4176/1–3).

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijoittuu Helsingin historiallisen kivikaupungin länsireunaan ja rajautuu Mechelininkadun toisella puolella avoimeen ja puistomaiseen Hietaniemen hautausmaat -nimiseen RKY- eli valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Alueen pohjoisosa rajautuu katutilaan Kampille ominaisena umpikorttelirakenteena. Eteläosa on rakenteeltaan avoin ja väljä ja sillä on säilynyt piirteitä 1800-luvun puistomaisesta paviljonkisairaala-alueesta sairaalapuutarhan elementteineen. Eteläosan rakennuskanta muodostuu pääosin yksikerroksisista sairaalaa palvelevista rakennuksista. Vuonna 2016 toimintansa aloittanut startup-keskittymä Maria 01 toimii alueen pohjoisosan entisissä sairaalarakennuksissa.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on toiminnallisesti sekoittunutta keskusta-alueella C2. Alueen läpi kulkee pyöräliikenteen nopean runkonverkon ohjeellinen sijainti ja yleiskaavaan on myös merkitty sijainniltaan ja pituudeltaan niin ikään ohjeellinen, valtakunnallisesti tai seudullisesti tärkeän tien tai kadun, kaupunkibulevardin tai pääkadun maanalainen

tai katettu osuus. Voimassa olevassa maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 on varaus keskustatunnelille (nk. maanalainen kokoojakatu).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1887–2011. Laajimmassa, voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 1992 Marian sairaalan kortteli on osoitettu sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueeksi lukuun ottamatta alueen keskellä sijaitsevaa asuinkerrostalojen korttelialuetta. Kaavassa alueen eteläosan vanhimmista sairaalarakennuksista kaksi siirrettäväksi suunniteltua puurakennusta, nro:t 8 ja 11 on suojeltu merkinnällä sr-2. Purettavaksi suunniteltu tiilirakennus nro 7, josta tulee säilyä muistuma osana uudisrakennusta, on suojeltu voimassa olevassa kaavassa merkinnällä sr-2.

Helsingin kaupunki omistaa alueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta ja sen sisältö on neuvoteltu tontinvarauksen saajien kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia mm. johtosiirroista, rakennusten purkamisesta ja siirroista, Baanaan kohdistuvista muutostöistä, puistoalueesta sekä Lastenkodinkadun jatkeeksi tulevan uuden siltayhteyden toteuttamisesta. Sillan sekä tähän liittyvien portaiden, luiskien ja katualueen muutosten toteuttamisen kustannuksiksi ilman arvonlisäveroa on arvioitu noin 1,5 miljoonaa euroa. Asemakaava-alueen puistojen, aukoiden ja Marianportaan toteuttamisen kustannuksiksi ilman arvonlisäveroa on arvioitu noin miljoona euroa. Muut mainitut kustannukset ja niihin liittyvä kustannusjako määritellään kaupungin ja hankkeen kesken jatkosuunnittelussa ja -neuvotteluissa. Alustavia kustannuksia arvioidaan tarkemmin myöhemmin tänä vuonna laadittavassa kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa. Eteläosan purettavien ja siirrettävien puurakennusten osalta kaupungille aiheutuu kustannuksia arviolta noin 3,5–4 miljoonaa euroa. Kahdesta Itä-Pakilaan siirrettäväksi suunnitellusta rakennuksesta kaupunki saa myyntituloja. Pohjoisosan rakennusten kunnostus- ja muutuskustannuksia ei ole esitetty tässä kustannusarviossa.

Kalliopysäköintilaitoksen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee varautua voimassa olevissa yleiskaavoissa mainitun maanalaisen tunneli- tai katuosuuden tilavarauksiin, vaikka valittavan ratkaisun toteuttamisaikataulusta tai toteutustavasta ei vielä ole olemassa päätöksiä. Alustavien tarkastelujen perusteella kustannusvaikutukset 1. ja 2. vaiheen toimenpiteistä ovat yhteensä 1,2–2 miljoonaa euroa. Suurimman osan kustannuksista on arvioitu realisoituvan vasta liikennetunnelin toteutuksen yhteydessä vaiheessa 2.

Asemakaavan mahdollistaman maanalaisen jalankulun ja pyöräliikenteen tunneliyhteyden kustannuksiksi suunnitteluratkaisusta riippuen on

alustavasti arvioitu noin 9,5–13,5 miljoonaa euroa. Kustannusarvio täsmentyy jatkosuunnittelussa ja mm. tarkempien maa- ja kallioperätutkimusten myötä.

Asemakaavamuutos nostaa tonttien arvoa. Uuden kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo alueen eteläosalla on noin 35 miljoonaa euroa. Kaupungille kohdistuvat tonttitulot täsmentyvät jatkoneuvottelujen ja kustannusjaosta sopimisen myötä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 13.12.2019-20.1.2020, mistä ilmoitettiin rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin 13 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 3 kirjettä.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lähiympäristön asumisen laadun heikkenemiseen, tasa-arvoisen kaupunkikehityksen tavoitteisiin, eteläisen osan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja ympäristökokonaisuuden säilyttämiseen, puistoalueiden tarpeeseen, luontoarvojen säilyttämiseen, täydennysrakentamisen laajuuteen, korkeuteen ja sijoittumiseen, perustamisolosuhteisiin, Lastenkodinkadun liikenteeseen ja pysäköintiin, koululaisten liikenneturvallisuuteen, rakentamisen aikaisiin ja liikennesuunnitelman mukaisiin liikennejärjestelyihin, ilmanlaatu- ja melukysymyksiin, Baanan ja Työmiehenpuistikon valoisuuden, viihtyisyyden ja toiminnallisen merkityksen turvaamiseen, hulevesien hallintaan, lintujen turvallisuuteen, sekä saadun palautteen huomiotta jättämiseen alueen suunnittelussa.

Kirjeissä esitetyt huomautukset kohdistuivat kaupunkiluonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja Baanan koripallokentän sijoitukseen ja mittoihin, eteläosan puutalojen arvoihin sekä koululaisten jalankulkuyhteyden ja virkistysmahdollisuuksien kehittämiseen.

Viranomaislausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo sekä sosiaali- ja terveystoimiala. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennettuun kulttuuriympäristöön, liikenteeseen, meluntorjuntaan ja täriin, vesihuoltoon sekä alueella sijaitsevaan energiatunneliin.

Kaupunginhallitus toteaa, että Museovirasto on lausunnossaan viitanut museoviranomaisten työnjakoon, jonka mukaisesti lausunnon asiassa antaa Helsingin kaupunginmuseo. Kaupunginmuseon kulttuuriympäristöyksikkö ei ole lausunnossaan 13.1.2020 puoltanut asema-kaavan muutosta vaan todennut mm, että alueen eteläosan suunnittelua olisi tullut edistää sen ominaispiirteet säilyttävästä näkökulmasta käsin. Marian sairaala-alueen eteläosa, johon kaavaehdotuksessa esitetyt uudisrakentamisen tavoitteet keskittyvät, on museon lausunnon mukaan parhaiten säilynyt osa sairaalaympäristökokonaisuudesta. Lisäksi eteläosa säilyneine puutaloineen ja puistoineen liittyy Hietanien hautausmaiden ja Lapinlahden sairaalapuiston sekä Ruoholahden villojen muodostamaan itä-länsi -suuntaiseen, mittakaavaltaan matalana säilyneeseen kulttuuriympäristöön. Kaupunginmuseo katsoo, että kaava-alueen eteläosan puurakennusten siirtäminen merkitsee käytännössä niiden purkamista ja uudelleen rakentamista, mikä ei ole niiden suojeluarvojen mukaista.

Myös ELY-keskus on pitänyt valitettavana alueen eteläosan rakennusten käsittelyä kaavaratkaisussa mutta toteaa, että pohjoisosan arvokas 1900-luvun alun kerrostuma on huomioitu rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön osalta asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaava-alueen historiallinen arvo Helsingin vanhimpana ja yhtenä Suomen ensimmäisistä kunnallisista sairaala-alueista sekä sen rakennustaiteelliset ja ympäristöhistorialliset arvot ovat sinänsä kiistattomia, vaikka alue onkin läpikäynyt historiansa varrella lukuisia muutoksia eikä enää muodosta yhtä ehjää kokonaisuutta kuin aikaisemmin. Kaava-alueen pohjoisosassa olevat rakennukset tulevat suojelumerkinnöin säilymään ja eteläosassakin olevat rakennukset pääosin säilytetään, joskin siirtämällä.

Kaavamuutoksen tavoitteena on kaupunkistrategian mukaisesti vahvistaa kaupungin elinkeinorakennetta ja tarjota kasvuyrityksille ja muille yritysille sekä uutta luovalle startup -toiminnalle soveltuvia uusia tiloja kantakaupungissa erittäin hyvien yhteyksien keskellä. Sen tavoitteena on luoda edellytykset Pohjois-Euroopan suurimmalle kasvuyrityskeskitymälle ja 3500 uudelle työpaikalle, mikä ei olisi mahdollista mikäli kaikki alueen vanhat rakennukset säilytettäisiin nykyisillä paikoillaan.

Alueen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot ovat tunnistettuja ja hyvin dokumentoituja ja kaavaratkaisu on pyrkinyt säilyttämään ne mahdollisimman hyvin uuden käyttötarkoituksen puitteissa. On myös syytä todeta, että sairaala-aluetta ei ole otettu osaksi Museoviraston laatimaa inventointia valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY 2009) ja ettei myöskään Uudenmaan ELY-keskus ole

vastustanut vaan suhtautunut kriittisesti kysymyksessä olevan kaavaratkaisun eri arvoja yhteensovittavaan lopputulokseen.

Kaupunginhallituksen käsityksen mukaan uusi käyttö mahdollistaa parhaiten entisen sairaala-alueen toiminnallisen elävyyden ja sen myötä rakennusten säilymisen ja ylläpidon. Samalla se tuo esille myös alueen historian säilyttämällä kaava-alueen rakennustaiteellisesti kaikkein arvokkaimman rakennuskannan keskeisenä osana uutta toiminnallista kokonaisuutta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkiympäristölautakunta on 10.6.2020 yksimielisesti hyväksynyt seuraavat jatkotoimet kaavaehdotuksen hyväksymisen yhteydessä: Länsibaanan tunnelin suunnittelua Marian alueen ali jatketaan vaihtoehdon 1b pohjalta. Jatkosuunnittelussa pyritään siihen, että tunneli voidaan toteuttaa mahdollisimman pian huomioiden purettavien rakennusosien käytöstä poistumisen aikataulu. Tunnelin rakentamiselle osoitetaan rahoitus kaupungin 10-vuotisesta investointisuunnitelmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12629 kartta, päivätty 26.11.2019, muutettu 9.6.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12629 selostus, päivätty 26.11.2019, muutettu 9.6.2020, päivitetty Kylk:n 9.6.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7014 / 26.11.2019)
- 4 Vuorovaikutusraportti 26.11.2019, täydennetty 2.6.2020, liitteineen
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Marian sairaalan ympäristöhistoriallinen selvitys
- 7 Rakennushistorian selvitys ja inventointi, osa 1/2
- 8 Rakennushistorian selvitys ja inventointi, osa 2/2

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Muistutukset ja kirjeet
- 5 Marian kasvuyrityskampus Yritys- ja taloudellisten vaikutusten arviointi Kylk 26.11.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Asemakaavoitus

31.08.2020

Asia/13

Kaupunginmuseo
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 454

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli arkkitehti Tommi Suvanto. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esteellinen: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.06.2020 § 346

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Hankenumero 0808_1, 0808_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.11.2019 päivätyn ja 9.6.2020 muutetun asemakaavan muuto-
sehdotuksen nro 12629 hyväksymistä. Asemakaavan muutos kos-
kee 4. kaupunginosan (Kamppi) kortteliä 4170 sekä katualueita ja
13. kaupunginosan (Etu-Töölö) katualuetta (muodostuu uusi kortteli
4176).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta päätti, että Länsibaanan tunnelin suunnittelua Marian alueen ali jatketaan vaihtoehdon 1b pohjalta. Jatkosuunnittelussa pyritään siihen, että tunneli voidaan toteuttaa mahdollisimman pian huomioiden purettavien rakennusosien käytöstä poistumisen aikataulu. Tunnelin rakentamiselle osoitetaan rahoitus kaupungin 10-vuotisesta investointisuunnitelmasta.

Käsittely

09.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Tommi Suvanto. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisäksi lautakunta päättää, että Länsibaanan tunnelin suunnittelua Marian alueen ali jatketaan vaihtoehdon 1b pohjalta. Jatkosuunnittelussa pyritään siihen, että tunneli voidaan toteuttaa mahdollisimman pian huomioiden purettavien rakennusosien käytöstä poistumisen aikataulu. Tunnelin rakentamiselle osoitetaan rahoitus kaupungin 10-vuotisesta investointisuunnitelmasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

02.06.2020 Pöydälle

03.12.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.11.2019 Pöydälle

31.08.2020

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tommi Suvanto, arkkitehti, puhelin: 31037032
tommi.suvanto(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi
Teemu Vuohtoniemi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37490
teemu.vuohtoniemi(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Mikko Jääskeläinen, erityisasiantuntija, yleiskaavoitus, puhelin: 310 37449
mikko.jaaskelainen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 06.05.2020 § 18

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavaa uutta nimeä:

Marianpuisto–Mariaparken

(puisto)

Perustelu: Vuonna 1886 rakennetun, aiemmin kulkutautisairaalan tunnetun ja vuonna 2009 sairaalatoimintansa lopettaneen Marian sairaalan, sekä sen sisäpiha-alueen, Marianpiha–Mariagården, mukaan.

Nimistötoimikunta on käsitellyt alueen nimistöä aiemmin kokouksissaan 16.11.2016 ja 13.2.2019.

Nimistötoimikunta päätti hyväksyä nimipankkiin sairaanhoidon aihepiirin jollakin sopivalla, aihepiiriin soveltuvalla alueella. Käytettäviä nimiaihteita ovat esimerkiksi ammattinimike hoitajatar–sköterska ja sairaanhoitajan päähineen nimitys hilkka–hätta. Näitä aiheita nimistötoimikunta esitti alueen nimistöön sen ensimmäisessä käsittelyssä 16.11.2016.

13.02.2019 Käsitelty

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 15.10.2019 § 59

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12629 pohjakartan kaupunginosissa 4 Kamppi, 13 Etu-Töölö. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12629
Kaupunginosat: 4 Kamppi, 13 Etu-Töölö
Kartoituksen työnumero: 41/2019
Pohjakartta valmistunut: 1.10.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 20.12.2016

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 14.11.2016

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Marian sairaalan aluetta koskevan asemakaavamuutoksen luonnosaineistosta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Marian sairaala-alueen asemakaavan muutostyö on varsinaisesti käynnistynyt keväällä 2015, jolloin myös kaupunginmuseo antoi osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausuntonsa 30.4.2015. Samoin kuin tuolloin, asemakaavamuutoksen tavoitteena on entisen Marian sairaalan alueen kytkeminen ympäröivään kaupunkirakenteeseen niin toiminnallisesti kuin liikenteellisesti. Säilyville sairaalarakennuksille osoitetaan uusia käyttöjä ja alueen ja rakennusten suojelutavoitteet määritellään uudelleen. Olemassa olevan rakennuskannan lisäksi alueelle luodaan mahdollisuuksia täydennysrakentamiselle, etenkin asuin- ja toimitilakäyttöön, mutta myös sosiaali- ja terveystoimeen suunnatulle rakentamiselle. Näille tavoitteiden ja toimintojen mukaisesti on nyt laadittu maankäyttösuunnitelma.

Maankäyttösuunnitelmassa korttelin pohjoisosa ja pääosin myös länsipuoli on Helsingin uuden yleiskaavan mukaisesti osoitettu keskustatoimintojen korttelialueeksi, jolla sallitaan asuminen erikseen merkityillä rakennusaloilla. Tällä merkinnällä on osoitettu käyttötarkoitus myös suurimmalle osalle korttelin olemassa olevaa rakennuskantaa. Alueen vanhin rakennus nro 14 eli entinen talousrakennus (arkkitehti Theodor Decker vuonna 1885), rakennus nro 4 eli nk. Tiilipaviljonki (arkkitehti Onni Törnqvist vuonna 1894), ja rakennukset nro 2 ja 3 eli uusi sairaalarakennus ja hallintorakennus (arkkitehti Lars Sonck vuosina 1908-1909) on esitetty suojeltavaksi kulttuurihistoriallisesti huomattavan merkittävänä rakennuksina merkinnällä sr-1. Rakennus nro 7 eli desinfiointilaitos (arkkitehti A. W. Rancken vuonna 1887), rakennus nro 8 eli desinfiointivierasmaja (arkkitehti Onni Törnqvist vuonna 1894) ja rakennus nro 5 eli talousrakennus (arkkitehti Onni Törnqvist vuosina 1893-1898) sekä rakennus nro 15 eli keskusrakennus (arkkitehti Lauri Pajamies vuonna 1954) on esitetty kulttuurihistoriallisesti arvokkaina rakennuksina suojeltavaksi merkinnällä sr-2.

Voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä sr-2 suojeltu rakennus nro 11 eli entinen kulkutautipaviljonki (arkkitehti Onni Törnqvist vuonna 1894) ja kaupunginmuseon osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa suojeltavaksi kohteeksi esittämä rakennus nro 13 eli entinen kappeli- ja obduktiorakennus (arkkitehti Onni Tarjanne vuonna 1894) eivät esillä olevassa maankäyttösuunnitelmassa ole saaneet suojelumerkintää. Rakennus nro 13:n paikalle on esillä olevan suunnitelman

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

mukaan tulossa kahdeksankerroksinen asuinrakennus. Selostuksen mukaan rakennus nro 13 on tarkoitus siirtää korttelin sisällä rakennuksen nro 8 itäpuolelle osoitetulle siirtämällä säilytettävän rakennuksen rakennusalueelle. Tätä kookkaammalle rakennukselle nro 11 on tarkoitus osoittaa rakennuspaikka jostakin sairaala-alueen ulkopuolelta ja sen paikalle on esitetty kuusi-kahdeksankerroksista liike- ja toimistorakennusta. Kyseinen korttelialue jatkuisi viisikerroksisena korttelin eteläkärjen baanan puoleiselle reunalle paikalta 1960-luvulla puretun kulkutautipaviljongin paikalle. Muuta täydennysrakentamiseen osoitettua rakennusala on osoitettu Mechelininkadun puolelle rakennuksen nro 5 eteläpuolelle kolme-seitsemänkerroksisina aloina ja korttelin pohjoisosaan 1980-luvulla valmistuneen keskusrakennuksen laajennusosan paikalle. Lisäksi korttelin keskiosassa sijaitsevan asuinkerrostalon (arkkitehti Sakari Laitinen vuonna 1988) paikalle esitetään uuden, huomattavasti nykyistä tehokkaamman rakentamisen mahdollistavaa asuinkerrostalon korttelialuetta, jolle saa sijoitta vanhusten palveluasumista ja palveluja eli sosiaali- ja terveystoimen monipuolista palvelukeskusta. Korttelin sisäosien liikennetarkaisu perustuu korttelin sairaala-aikaiseen reitistöön, joka muutettaisiin pääosin jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla huoltoajo on sallittu. Maankäyttösuunnitelmassa on esitetty muutamia maisemallisesi merkittävimpiä puita säilytettäväksi ja laajempaan kokonaisuutena entisten kulkutautipaviljonkien välisellä vyöhykkeellä sijaitsevien puiden rivistöt.

Esillä olevassa maankäyttösuunnitelmassa on osittain kiitettävästi otettu huomioon kaupunginmuseon aiemmissa lausunnoissaan esittämät suojelutavoitteet. Suojelun piiriin on esitetty nostettavaksi Marian sairaalan vuonna 1954 valmistunut keskusrakennus ja alueen vanhimman rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo ja hyvä säilyneisyys on otettu huomioon nykyistä tiukemmalla suojelumerkinnällä sr-1. Kaikkien sr-1 merkinnällä suojeltavien rakennusten suojelumääräyksiä on tarkoitus päivittää koskemaan rakennuksia kokonaisuuksina eli myös niiden arvokkaimpia sisätiloja. Sen sijaan voimassa olevassa asemakaavassa jo suojellun rakennuksen nro 13 ja kaupunginmuseon johtokunnan jo vuonna 1998 suojeltavaksi esittämän alueen viimeisen säilyneen kulkutautipaviljongin eli rakennuksen nro 11 purkamista edellyttämä ratkaisu ei kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ole toivottu ja hyvä ratkaisu. Ympäröivän liikenteen aiheuttamien päästöjen vuoksi rakennukset ovat jo osittain jääneet käyttöä vaille. Käyttöä ja huoltoa vailla rakennukset rapistuvat, mikä ei myöskään ole rakennussuojelun näkökulmasta kestävä tilanne. Maankäyttösuunnitelman kuvauksessa on esitetty edellä mainittujen purettavaksi esitettyjen rakennusten siirtämistä uuteen paikkaan, mitä kaupunginmuseo toki pitää parempana vaihtoehtona kuin rakennusten lopullista hävittämistä.

Esillä olevassa maankäyttösuunnitelmassa entisen sairaala-alueen rakennuskantaa täydentävien uudisrakennusten alustavassa sijoittelussa on kaupunginmuseo näkemyksen mukaan pyritty jättämään vanhojen rakennusten ympärille tilaa, jotta niiden alkuperäinen kaavallinen sommitelma säilyy ymmärrettävänä. Myös korttelin pohjoisosan tiiviimpi uudisrakentaminen kunnioittaa periaatteeltaan alueen historiaa. Todettava on kuitenkin, että asuinkerrostalojen korttelialueen eli monipuolisen palvelukeskuksen rakennusala muodostaisi hahmoltaan huomattavan suuren ja rakeisuudeltaan ympäristöstään poikkeavan kokonaisuuden juuri Lastenkodinkadun päätteeksi ja Ruoholahden villojen suuntaan. Kaupunginmuseo korostaa myös sairaala-alueen eri-ikäisten rakennusten muodostaman kokonaisuuden eri osien visuaalisen yhteyden merkitystä ja sisäisiä näkymiä, joita ei uudisrakennuksilla saa sulkea tai katkaista, niin että ymmärrys kokonaisuudesta hajoaa. Sairaala-alueen historiassa myös puisto on keskeinen osa kokonaisuutta niin toiminnallisesta kuin kaavallisesta näkökulmasta. Puiston säilyneiden aiheiden säilyttämisestä ja myös palauttavia ratkaisuja tulee jatkosuunnittelussa edelleen tutkia niin, että puistolle ja sen osa-alueille saadaan asianmukaiset kaavalliset merkinnät ja määräykset. Tähän alueesta laadittu ympäristöhistoriallinen selvitys antaa hyvän pohjan. Korttelin historiasta ammentava vehreä ja puistomainen keskusraitti rakennuksineen on erityinen voimavara, jota ei ympäristön kivikaupungin kortteleista löydy.

Marian sairaalan kulttuurihistoriallinen arvo Helsingin ensimmäisenä kunnallisena sairaalana ja yhtenä ensimmäisistä kunnansairaaloista koko maassa on merkittävä ja kiistaton. Sairaalan eri vaiheet ovat edelleen hyvin nähtävissä alueen eri-ikäisistä rakennuksista. Sairaala-alueen alkuperäisen käytön ja historian tulee jatkossakin säilyä näkyvänä ja ymmärrettävänä niin itse rakennuksissa kuin alueen tilakokouksissa uusista käyttötarkoituksista ja täydennysrakentamisesta huolimatta. Kaupunginmuseo katsoo, ettei sairaala-alueella saa lähteä muokkaamaan kaavamaisesti keskusta-alueen asuin- ja liikerakennusten umpikortteleiden periaatteetta noudattaen ja korttelin tehokkuutta maksimoiden, vaan sen omista lähtökohdista ammentaen.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että entiselle Marian sairaalan alueelle on nyt esillä olevassa maankäyttösuunnitelmassa pyritty löytämään sille ominainen täydennysrakentamisen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen sekä liikenteen aiheuttamien haasteiden että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan ja ympäristön antamia reunaehtoja. Kaupunginmuseo esittää, että säilytettäväksi ja suojeltavaksi esitettyjen rakennusten ja niiden piha-alueiden sekä ympäristön suojelumerkintöjä laaditaan yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Entisen Marian sairaala-alueen uutta identiteettiä rakennettaessa tulee parhaalla mahdollisella tavalla turvata alueen pitkstä sairaalahistoriasta kumpuavan ainutlaatuisen ominaisluonteen säilyminen

31.08.2020

täydennysrakentamisen tuoman uuden kerrostuman ja vaiheen rinnalla.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 30.4.2015

9.5.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 9.12.2016

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Alueelle tuleva kaksikerroksinen maanalainen pysäköinti on suunniteltu toteutettavaksi pihakannen alaisena kellaritulana. Alueen keski- ja pohjoisosa tarjoavat monipuoliset mahdollisuudet paikoituksen järjestämiseen myös kalliotilassa. Alueen luoteiskulmassa oleva Salmisaari-Ruoholahti yhteiskäyttötunneli tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Tunneli sijaitsee kuitenkin suhteellisen syvällä, kattotason ollessa tasolla noin -27.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Rakennusvirasto 7.12.2016

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Marian sairaalan kaavaluonnoksesta 19.12.2016 mennessä.

Suunnittelualue on osa keskusta-aluetta, jota kehitetään Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) mukaan toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Aluetta kehitetään kestävien kulkumuotojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn, ehdoilla.

Maankäyttösuunnitelmassa kortteleiden keskelle muodostuu jalankulun, pyöräilyn sekä huoltoajon salliva katu ja aukio, joilta ei ole suoraa yhteyttä katuverkkoon, ja ne palvelevat pääasiassa kiinteistöjä. Tämä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.08.2020

katu tulee liittää osaksi korttelialueita. Kortteleiden väliin tulee määrätä yleisen jalankulun, pyöräilyn ja huoltoajon salliva reitti rasiiteeksi tonteille. Tämä on ollut yleinen käytäntö vastaavissa kortteleiden keskelle sijoittuvissa kiinteistöjä palvelevissa reiteissä.

Baanan toimintojen uudelleen järjestelyssä tulee ottaa huomioon, ettei lasten ja nuorten palveluita tule sijoittaa lähemmäksi Porkkalankadun tieliikennemelun ja hiukkaspäästöjen aluetta.

Asemakaavaan ei tule merkitä kasvillisuuden säilyttämistä. Yleensä kasvillisuutta koskevat määräykset tulee antaa ohjeellisina. Merkintä "säilytetty puu" tulee muuttaa ohjeelliseen muotoon "Suojeltava puu, joka voidaan tarvittaessa uudistaa".

Rakennusvirasto 15.4.2015

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 16.11.2016 § 90

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Nimistötoimikunta keskusteli kolmen jalankulku- ja pyöräily-yhteyden nimeämisestä entisen Marian sairaalan alueella arkkitehti Tommi Suvannon esittelyn pohjalta. Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Hilkkakuja–Hättegränden
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (sairaanhoito); hilkka 'sairaanhoitajan päähine';

Hoitajattarenkuja–Sköterskegränden
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (sairaanhoito); hoitajatar (vanh.) 'naissairaanhoitaja';

ja

Marianpiha–Mariagården
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Muistonimi; liitynnäinen, Marian sairaalan mukaan. Vuonna 1886 rakennetun, aiemmin kulkutautisairaalan tunnetun ja vuonna 2009 sairaalatoimintansa lopettaneen Marian sairaalan mukaan. Kau-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1891 nimetä silloin laajennetun kulkutautisairaalan Marian sairaalaksi keisari Aleksanteri III:n ja keisarinna Marija Fjodorovnan hopeahääpäivän kunniaksi. Keisarinna Marija Fjodorovnan (Marie Sophie Frederikke Dagmar, 1847–1928) mukaan on nimetty myös Dagmarinkatu–Dagmargatan vuonna 1906. Kotimaisten kielten keskus suosittaa keisarinnan nimestä muotoa Marija Fjodorovna, joka on suomen kielessä käytetyn venäjän kansallisen translitterointikaavan mukainen.

Lisäksi nimistötoimikunta päätti esittää seuraavan, vuosina 1995–2010 käytössä olleen nimen palauttamista alueen nimistöön:

Mechelininaukio–Mechelinplatsen
(aukio)

Perustelu: Muistonimi; liitynnäinen, Mechelininkadun mukaan.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 24.4.2015

HEL 2012-006163 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Marian sairaalan alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Suunnittelualueeseen kuuluvat kortteli nro 4170 ympäröivine katu- ja rata-alueineen, Baanan eteläosa ja sen itäpuolella sijaitseva Työmiehenpuistikko.

Suunnittelualueella Mechelininkadun varteen on suunnitteilla toimi-/liiketiloja, matkailutoimintaa ja asumista. Mechelininkadulla kulkee raitiotielinja.

HKL:n kantana on, että raitiotien liikennöinnistä aiheutuu melu- ja tärinä haittoja, jotka tulee huomioida Mechelininkadun viereisten kiinteistöjen suunnittelussa. Suunnittelualueen eteläreunalla, Ruoholahdenkadulla, kulkee myös raitiotielinja, jonka toimintaedellytykset ja ympäristövaikutukset tulee suunnittelussa huomioida.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/14

§ 490

V 9.9.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite vuokraoikeuden siirron kieltämisestä kaupungin vuokra-asunnoissa

HEL 2020-000552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin subventoimien vuokra-asuntojen osalta on tärkeää huolehtia, että ne kohdistuvat heille, jotka tukea eniten tarvitsevat. Oikeus siirtää vuokraoikeus perheen ja suvun sisällä mahdollistaa kaupungin subventoimien vuokrahuoneistojen säilymisen saman piirin hallinnassa pitkiäkin aikoja. Tämä ei millään tavalla takaa, että kaupungin tuki kohdistuu sitä todella tarvitseville. Tämä voi muodostua ongelmaksi erityisesti arvokkaimmilla ja halutuimmilla asuinalueilla. Valtuutetut esittävät, että Helsinki ryhtyy selvittämään vuokraoikeuden siirron kieltämistä kaupungin vuokra-asunnoissa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Helsingin kaupungin vuokra-asunnot

Helsingin kaupunkikonserni omistaa yhteensä noin 63 000 asuntoa, mikä pitää sisällään Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) vuokra-asunnot, Helsingin asumisoikeus Oy:n (Haso) asumisoikeusasunnot, Koy Auroranlinnan vapaarahoitteiset asunnot, Oy Helsingin Asuntohankinta Ab:n ara-vuokra- ja vapaarahoitteiset asunnot sekä muut kaupungin suoraan omistamat vuokra-asunnot, kuten yksittäiset Hitas-asunnot. Hekan omistamia asuntoja on noin 50 000 ja aloitevastauksessa keskitytään nimenomaan näihin asuntoihin.

Hekan asunnot ovat ns. pitkän korkotuen turvin rakennettuja asuntoja (Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta). Asunnot rakennetaan kaupungin vuokraamalle maalle ja Heka, kuten muutkin pitkän korkotuen asuntoja rakentavat rakennuttajat, saa tontinvuokrasta alennuksen. Tontin vuokran määrittäminen edellyttää ARA:n hyväksyntää. Hekan asuntotuotanto on omakustannusperusteista, joten vuokrataso on markkinavuokratasoa alhaisempi. Asukkaiden valinta asuntoihin tehdään kiireellisyyden ja asunnon tarpeen perusteella pienituloisuus ja vähävaraisuus huomioiden. Asumisen kestoa ei ole pitkän korkotuen turvin rakennetuissa vuokra-asunnoissa rajoitettu. Omakustannusvuokra ja asukasvalintakriteerit ovat samat kaikessa valtion tukemassa ko. lain nojalla rakennetussa vuokra-asuntotuotannossa.

Hekan asuntoja sijaitsee eri puolilla kaupunkia ja vuoden 2019 alusta voimaan tullut uusi vuokratasausjärjestelmä ottaa yhä enemmän huomioon myös asuntojen sijainnin yhtenä vuokratasoon vaikuttavana tekijänä.

Laki asuinhuoneiston vuokrauksesta

Asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (AHVL, 481/1995) 45 §:ssä todetaan vuokraoikeuden siirrosta perheenjäsenelle, että vuokralainen saa ilman vuokranantajan lupaa siirtää vuokraoikeuden huoneistossa asuvalle puolisolleen, perheeseen kuuluvalla lapsella tai jomankumman puolison vanhemmalle, jollei vuokranantajalla ole perusteltua syytä vastustaa vuokraoikeuden siirtoa. Edelleen laissa todetaan, että jos vuokranantaja haluaa vastustaa vuokraoikeuden siirtoa, vuok-

ranantajan tulee kuukauden kuluessa siirrosta tiedon saatuaan saattaa vastustamisensa peruste tuomioistuimen tutkittavaksi. Kun oikeus vuokrasuhteen siirtämiseen on saatettu tuomioistuimen ratkaistavaksi, vuokrasuhde jatkuu oikeudenkäynnin aikana entisin ehdoin. Jos tuomioistuin hyväksyy vuokranantajan ilmoittaman syyn, sen on kiellettävä vuokraoikeuden siirto. Vielä laissa todetaan (47 §), että ehto, jolla rajoitetaan vuokralaisen, huoneistossa asuvan, kuolinpesän tai sen osakkaan 44–46 §:n mukaista oikeutta, on mitätön.

Laki asuinhuoneistojen vuokrauksesta koskee Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen lisäksi kaikkia muitakin Helsingissä sijaitsevia vuokra-asuntoja, niin valtion tukemia kuin markkinahintaisiakin.

Vuokraoikeuden siirto Helsingin kaupungin asunnoissa

Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) toteaa, että vuokraoikeuden siirto perheenjäsenelle on vuokralaisen lakiin perustuva oikeus, jota ei voi vastustaa tuomioistuimessa kuin perustelluista syistä. Syy liittyy pääsääntöisesti siirron saajaan. Jos vuokranantajalla on syytä epäillä, että siirron jälkeen syntyisi pikaisesti peruste vuokrasopimuksen purkamiselle (esim. jos siirron saajalla on merkittäviä vuokravelkoja tai asumishäiriöitä), vastustamiseen voi ryhtyä.

Aloitteessa tarkoitettua ongelmaa ei voida pitää AHVL 45 §:n mukaisena perusteltuna syynä. Asuntokannan mahdollinen kohdentuminen aloitteessa esitetyn epätarkoituksenmukaisesti ei riitä perusteluksi kieltää vuokraoikeiden siirtoa.

Vuokraoikeuden siirtoja tapahtuu Hekan 50 000 asunnon asuntokannassa noin 250 vuodessa. Uusia vuokrasopimuksia Hekassa tehdään vuosittain noin 4–5 000. Suhteessa asukasmäärään vuokraoikeuden siirtojen merkitys on vähäinen. Pääosa siirroista tapahtuu Hekan tietojen mukaan päävuokralaisina olleelta vanhemmalta asunnossa asuvalle lapselle.

Lain muuttamisen mahdollisuudet

Kun vuokraoikeuden siirron kieltäminen perheenjäsenelle ei onnistu vuokrasopimuksissa ja kun siirron vastustaminen tuomioistuimessa ei johtane mahdollisuuteen estää aloitteessa tarkoitettua kaltaisia vuokraoikeuden siirtoja, jäisi ainoaksi keinoksi lainsäädännön muuttaminen tältä osin. Tätä ei voi pitää kuitenkaan tarkoituksenmukaisena, sillä vuosittain Hekan asuntokannassa tehtävien siirtojen määrä on melko pieni suhteessa koko asuntokantaan, jolloin asialla ei ole sellaista laajaa asuntopoliittista merkitystä, jolla voitaisiin perustella mahdollista esi-tystä AHVL:n muuttamiseksi.

31.08.2020

Esitetyn kaltainen siirto-oikeuskysymys ei ole myöskään noussut esiin missään muualla kuin Helsingissä, eli muualla Suomessa ei liene tarvetta tämän kaltaiselle lainmuutokselle.

Vuokraoikeuden siirtomahdollisuus on tuskin ongelmallista muussa kuin valtion tukemassa vuokra-asuntokannassa, eli mahdollista kieltoa ei olisi tarkoituksenmukaista ulottaa muuhun vuokra-asuntokantaan. Tämä taas edelleen eriarvostaisi ns. ARA-asukkaita suhteessa muihin vuokra-asukkaisiin.

Lopuksi

Edellä olevaan viitaten ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä edistämään vuokraoikeuden siirron kieltämistä kaupungin vuokra-asunnoissa.

Asia on valmisteltu yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) kanssa. Vastaus on yhteisvalmistelun mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 455

HEL 2020-000552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 491

V 23.9.2020, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ilmastohätätilajulistuksen valmistelemiseksi

HEL 2019-012944 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen valtuustoaloite 12.11.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsinki ryhtyisi valmistelemaan ilmastohätätilajulistusta. Aloitteentekijöiden mukaan vastaavia julistuksia on tehty Euroopan parlamentin 27.11.2019 julistaman ilmastohätätilan jälkeen monissa maissa ja yli 1000 kunnassa ympäri maailmaa. Perusviestinä julistuksessa kerrotaan olevan, että ilmastotoimilla on kiire ja nyt on aika toimia.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua

Maailmanlaajuisesti ilmastohätätilajulistuksia on tehty runsaasti Länsi- ja Keski-Euroopassa, Japanissa, Australiassa ja Uudessa Seelannissa sekä Pohjois-Amerikassa. Suomessa ilmastohätätilajulistuksia ei climateemergencydeclaration.org –sivuston mukaan ole vielä tehty yhdessäkään kunnassa. Turussa on asiasta tehty valtuustoaloite ja Lahdessa on ollut käynnissä nimienkeräys kuntalaisaloitetta varten, jossa vaaditaan ilmastohätätilan julistamista. Suomessa julistusten antaminen kunnallisissa toimielimissä ei ole ollut käytäntönä asiakysymyksissä eikä kaupunginhallitus katso, että aloitteessa tarkoitettujen julistusten antaminen olisi aiheellista. Maassamme kunnalla on yleinen toimiala, joka antaa mahdollisuuden päättää myös konkreettisista toimista.

Euroopan parlamentin 28.11.2019 päättämällä ilmastohätätilajulistuksella pyrittiin vauhdittamaan vuoden 2019 lopussa Madridissa käytyjä korkean tason neuvotteluja keinoista ilmastomuutoksen torjumiseksi. Valtioiden välisissä neuvotteluissa yhteisymmärryksen saavuttaminen ilmastomuutoksen vastaisista käytännön toimista on kuitenkin osoittautunut vaikeaksi.

Helsinki on useilla areenoilla nostanut esiin ja kiinnittänyt edunvalvonassaan huomiota ilmastokysymyksen kiireelliseen ratkaisemiseen ja nimenomaan kaupunkien rooliin kohotettaessa kansalaisten tietoisuutta maailmanlaajuisista riskeistä ilmastomuutokseen liittyen.

Kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan Helsinki korostaa toiminnassaan ekologisia arvoja ja verkostoituu maailman johtavien kaupunkien kanssa C40 ilmastoverkostossa. Helsinki erottautuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä. Kunnianhimoisen ilmastomuutoksen torjunnan tavoitteeksi on asetettu 60 prosentin päästövähennystavoite vuodelle 2030, ja kaupungin hiilineutraalisuus on määrä saavuttaa vuonna 2035. Kaupunki käyttää monipuolista keinovalikoimaa torjuessaan ilmaston haitallista muutosta. Ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautuminen on kaupungin riskienhallinnassa otettu huomioon yhtenä koordinoituna riskikategoriana.

Kaupunginhallitus hyväksyi 10.12.2018 (809 §) Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman, jolla on käynnistetty toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017-2021 asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Helsinki ylläpitää verkkosivustoa helsinginilmastoteot.fi, jolla esitellään Hiilineutraali Helsinki -hankkeen tavoitteita ja toimia ilmastomuutoksen torjuntaan liittyen. Sivusto kannustaa myös kaupungin asukkaita ja muita tahoja tekemään käytännön ilmastotekoja.

Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjaukset vuosille 2019-2025 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.5.2019 (405 §). Linjaukset sisältävät pääasiassa sellaisia toimenpiteitä, joita ei sisälly kaupungin

muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin. Näitä ovat muun muassa kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelma, Helsingin hulevesiohjelma, viherkattolinjaukset, luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelma sekä Itämerihaasteen Itämeri-toimenpideohjelma.

Kaupunginhallitus päätti 10.2.2020 myöntää rahoituksen Helsinki Energy Challenge –kilpailua varten, jossa haetaan energia-alan innovaatioita erityisesti kivihiilen korvaamiseksi Helsingin kaukolämmön tuotannossa kestäväällä tavalla. Kilpailun tulos vahvistuu keväällä 2021. Kaupunki aikoo jakaa kilpailusta saatavan tiedon ja ratkaisut vapaasti muiden kaupunkien kanssa ja näin hyödyttää ilmastomuutoksen torjuntatyötä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen valtuustoaloite 12.11.2019

Oheismateriaali

1 Helsingin ilmastoteot -sivusto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 456

HEL 2019-012944 T 00 00 03

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Asia/15

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/16

§ 492

V 9.9.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite Havis Amandan kunnostamisesta tai korvaamisesta

HEL 2020-000556 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan Havis Amandan kunnostamista ja joko korvaamista kopiolla tai suojaamista niin, että juhlia voidaan edelleen jatkaa Esplanadilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että Havis Amandan suojaamisvaihtoehtoja juhlien aikana on selvitetty. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on varauduttu toimintamalliin, jossa teos suojataan vartioinnilla ja väliaikaisilla aitauksilla. Havis Amandan äärellä voidaan juhlia, kunhan veistoksen ja yleisön turvallisuus otetaan huomioon.

Jos Havis Amanda haluttaisiin korvata kopiolla, pelkkä pronssisen veistoshahmon siirtäminen ei olisi riittävää. Kyseessä on teoskokonaisuus, joten sen siirtäminen tarkoittaisi veistoshahmon lisäksi koko suihkulähteen siirtämistä altaineen ja tekniikoineen. Tätä ei voida pitää realistisena vaihtoehtona. Alkuperäisen veistoksen korvaaminen kopiolla viestisi lisäksi siitä, että kiipeily julkisiin taideteoksiin olisi sallittua.

31.08.2020

Havis Amandasta tehtyjen selvitysten perusteella teos on kunnostuksen tarpeessa, kuten aloitteessa todetaan. Teoksen monet osat kaipeavat kunnostusta ja etenkin sen tekniikka on elinkaarensa päässä. Kulttuuri- ja vapaa-aika on lausunnossaan katsonut, että Havis Amandan peruskorjaus tulisi sitoa koko torin laajempaan kunnostukseen ja sille tulisi osoittaa erillinen määräraha.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetut valtuutetun aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 460

HEL 2020-000556 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.02.2020 § 40

HEL 2020-000556 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Havis Amandan suihkulähdekokonaisuuden kunnostamiseen tulisi osoittaa erillinen määräraha, jonka tason arvioimiseksi tulee tehdä erillinen selvitys. Samalla tulee selvittää suihkulähdekokonaisuuden suojaamismahdollisuuksia sen ympäristössä tapahtuvien kansanjuhlien ajaksi esteettisellä ja turvallisella tavalla.

Havis Amanda on suihkulähdekokonaisuus, jonka pronssiosat on muotoillut taiteilija Ville Vallgren ja ne on valettu Pariisissa 1906. Kokonaisuuden muista suunnittelijoista ei ole varmuutta. Helsingin kaupunki tilasi teoksen ja julkistustilaisuus pidettiin Helsingissä 20.9.1908.

Teos kuuluu Helsingin taidekokoelmaan, josta huolehtii HAM Helsingin taidemuseo. Teoksen ylläpitovastuu jakautuu HAMin ja kaupunkiympäristön toimialan kesken niin, että HAM vastaa pronssiosista ja kaupunkiympäristön toimiala muista suihkulähteen osista sekä tekniikasta.

Teoksen pääosat ovat vesiallas reunakiveyksineen; pronssiosat jotka koostuvat vesialtaasta nousevan betonisokkelin päällä olevasta alaosasta; pyöreästä vesiallastasosta kala-aiheisen osan kera; naishahmosta (Havis Amanda) sekä neljästä reunakiveyksen päällä makaavasta merileijonasta. Vesiallasta kiertää kaksi graniittista tasoa jotka kuuluvat teokseen. Graniittiosat ovat kiillotettua Vehmaan Uhlun punaista graniittia. Kalat ja merileijonat suihkuttavat vettä; kalat viistosti alaspäin ja merileijonat kohti altaan keskustaa.

Teoksen korjaamisesta, kunnostamisesta ja suojaamisvaihtoehdoista on tehty valtuustoaloite, jossa esitetään kahta vaihtoehtoa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Aloitteessa esitetty vaihtoehto 1, Havis Amandan korvaaminen kopiolla:

Taidemuseon näkemys on, että alkuperäinen veistoskokonaisuus on säilytettävä nykyisellä paikallaan. Juhlinta ja siihen liittyvä kiipeily ei ole riittävä peruste kopion teettämiseksi. Kopiokaan ei poista kiipeilyn mahdollisuutta. Julkisiin veistoksiin kiipeily ei ole sallittua eikä yleisölle turvallista. Veistoksen ikä tai ilmastotekijät eivät ole ongelma veistoksen säilymiselle nykyisellä paikallaan. Alkuperäisen veistoksen korvaaminen kopiolla voisi lisäksi tahattomasti viestiä, että kiipeily julkisiin taideteoksiin olisi sallittua.

Koska kyseessä on teoskokonaisuus, sen siirtäminen tarkoittaisi pronssisen veistoshahmon lisäksi koko suihkulähteen siirtämistä altai-
neen ja tekniikoineen. Tämä ei taidemuseon näkemyksen mukaan ole realistinen vaihtoehto.

Vaihtoehto 2, Havis Amandan kunnostaminen ja suojaamisvaihtoehdot niin, että juhlat voisivat jatkua Esplanadilla.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on selvittänyt Havis Amandan suo-
jaamisvaihtoehtoja juhlien aikana. Toimialalla on jo varauduttu toimin-
tamalliin, jossa teos suojataan vartioinnilla ja väliaikaisilla aitauksilla.
Havis Amandan äärellä voidaan juhlia, kunhan veistoksen ja yleisön
turvallisuus otetaan huomioon.

Taidemuseon näkemys on, että Havis Amanda on kunnostuksen tar-
peessa. Teoksesta on tehty selvityksiä, joista käy ilmi, että teoksen
monet osat kaipaavat kunnostusta ja etenkin sen tekniikka on elinkaa-
rensaa päässä. Pronssiosien sisäisen tukirakenteen kuntoa ei kuiten-
kaan ole päästy tutkimaan. Taidemuseo on keskustellut kaupunkiympä-
ristön toimialan kanssa, ja molempien näkemys on, että suihkulähde-
kokonaisuus teknisine osineen tulisi peruskorjata ja peruskorjaus sitoa
koko torin laajempaan kunnostukseen.

Käsittely

25.02.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Lisäys kappaleen (2) loppuun: "Samalla tulee sel-
vittää suihkulähdekokonaisuuden suojaamismahdollisuuksia sen ympä-
ristössä tapahtuvien kansanjuhlien ajaksi esteettisellä ja turvallisella ta-
valla."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

31.08.2020

Asia/16

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 493

V 9.9.2020, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Koskelan seniorikeskuksen vesiliikuntatiloista

HEL 2019-011606 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite_
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 19.2.2020
- 3 Lausunto 19.2.2020, Lausunto 19.2.2020, Helsingin vanhusneuvosto
- 4 Lausunto 25.2.2020, Helsingin vammaisneuvosto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan riittävän suurten vesiliikuntatilojen rakentamista Koskelan seniorikeskukseen.

Kaupunginhallitus katsoo 5.3.2018 § 130 ja 131 antamiinsa samaa asiaa koskeviin toivomusponsivastauksiin viitaten, että erillisten vesiliikuntatilojen rakentaminen Koskelan seniorikeskukseen ei ole kustannus- ja ylläpitosyistä tarkoituksenmukaista. Jätkäsaaren Bunkkerin uimahalli- ja vesiliikuntatilojen odotetaan valmistuvan vuonna 2023, jolloin uudet tilat parantavat kaikenlaisen vesiliikunnan harrastusmahdollisuuksia.

Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat lausunnoissaan puoltaneet aloitteessa esitettyä hanketta.

31.08.2020

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveystoimialan lausunnot. Vastaus on näiden lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen valtuutettujen aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite_
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 19.2.2020
- 3 Lausunto 19.2.2020, Lausunto 19.2.2020, Helsingin vanhusneuvosto
- 4 Lausunto 25.2.2020, Helsingin vammaisneuvosto

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginhallituksen päätös 5.3.2018 §130
- 2 Kaupunginhallituksen päätös 5.3.2018 § 131

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 464

HEL 2019-011606 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 19.2.2020

HEL 2019-011606 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa lausuntopyynnön mukaisen toimialan lausunnon seuraavasti: Koskelan uuteen seniorikeskukseen ei suunnitella vesiliikuntatiloja korvaamaan Käpylinnasta (Käärmetalon yhteydestä) lakkautettuja tiloja. Liikuntapaikkojen rakentaminen, ylläpitäminen ja liikuntapalvelujen tuottaminen sekä kehittäminen kuuluvat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueisiin. Sosiaali- ja terveystoimiala viittaa Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin 11.2.2020 (HEL 2019-011606) ja 3.10.2017 (HEL 2017-005416).

Lisäksi viitataan toimialan aiempiin lausuntoihin:

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponnosta koskien vesivoimistelualtaan ja liikuntatilojen rakentamista Koskelan alueelle (HEL 2017-005416)
- Vastaus Koskela-kerhon/Kallion-Vallilan eläkeläiset ry:n tietopyyntöön Koskelan uuden monipuolisen palvelukeskuksen suunnittelusta ja rakentamisesta (HEL 2018-006854)

Lisätiedot

Tapio Senne, suunnittelija, puhelin: 310 43895
tapio.senne(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.02.2020 § 26

HEL 2019-011606 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä erillisten vesiliikuntatilojen rakentamista Koskelan seniorikeskukseen liikuntapalveluiden kannalta tarkoituksenmukaisena.

Yksittäisten, erillisten vesiliikuntatilojen ylläpito on hankalaa ja kallista. Tästä syystä viime vuosina on mm. suljettu useita yksityisten tahojen ylläpitämiä pieniä vesiliikunta-, kuntoutus- ja terapia-altaita.

Jätkäsaaren Bunkkerin uimahallitilat valmistuvat tämän hetkisen arvion mukaan vuonna 2023. Uimahallin tulee tiloja mm. vesijuoksulle ja -voimistelulle. Tämä parantaa merkittävästi kaikenlaisen vesiliikunnan edellytyksiä Helsingissä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi 3.10.2017, § 55 lausunnon valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponnosta vesiliikuntamahdollisuuden huomioimiseksi Koskelan sairaala-alueen suunnittelussa. Lausunnossa vesiliikunnan ja muiden liikuntatilojen tarve nähtiin tärkeänä kaupungin kasvun kannalta. Samalla kuitenkin ymmärrettiin Koskelan monipuolisen palvelukeskuksen konseptin mukaisten toimintojen lisäksi tilojen ja toimintojen suunnittelussa ei ollut mukana voimisteluallastiloja. Liikuntaviraston teettämässä tutkimuksissa liikuntapaikkojen saavutettavuustarkastelussa ei tullut ilmi Koskelan alueella olevan heikompaa asetelmaa vesiliikuntapalveluiden kohdalta verraten muihin alueisiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi 3.10.2017, § 54 lausunnossa koskien valtuutettu Sirkku Ingervon toivomuspontta Käpylinnan korvaavista tiloista Koskelassa, että tulevina vuosina Bunkkerin liikuntatilojen valmistuminen lisää kaupungin kokonaisvesipinta-alaa ja vapauttaa samalla muualta erityisryhmille ja senioreille soveltuvia allastiloja.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 494

V 9.9.2020, Valtuutettu Kati Juvan aloite kehitysvammaisten työllistymisen ja työtoiminnan kehittämisestä

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Kati Juvan aloite_
- 2 Lausunto, vammaisneuvosto, 9.6.2020
- 3 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta, 25.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvityksen tekemistä kehitysvammaisten työllistymisestä, työtoiminnan ja työosuuskorvauksen kehittämistä sekä erillistä toimenpideohjelmaa.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu, että toimiva kaupunki rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Kaupunginhallitus toteaa, että vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllisyyttä, psykososiaalista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta lisääviä toimia tehdään parhaillaan toimialojen laaja-alaisena yhteistyönä. Tarkoitus on poistaa rakenteelliset esteet ja koota työllistymistä edistävät toimenpiteet yhteen. Aloitteessa ja lausunnoissa esille nostettuja kehittämistoimia on valmisteltavana mm. kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman, henkilöstöhankinnan, tuetun työn menetelmien ja työkykyohjelman se-

31.08.2020

kä vammaispalvelujen työ- ja päivätoiminnan palvelustrategian toimenpiteinä. Kaupunginkanslia kokoaa toimenpiteet yhteen ja vastaa niiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seurannasta.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, vammaisneuvoston ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Kati Juvan aloite_
- 2 Lausunto, vammaisneuvosto, 9.6.2020
- 3 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta, 25.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 466

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2020 § 102

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Kati Juvan ja 25 muun valtuutetun aloitteesta koskien kehitysvammaisten työllistymistä ja työtoiminnan kehittämistä:

”Aloitteessa on nostettu esiin sosiaali- ja terveystoimialallakin tärkeäksi tunnistettu tavoite. Työhönvalmennus on vaikuttava keino edistää vammaisten henkilöiden työllistymistä. Kehitysvammaisten työllistymisen ja työtoiminnan kehittäminen on ollut ja on yksi vammaispalvelujen keskeinen tavoite vuosina 2019–2020.

Tuetun työllistymisen ja päivätoiminnan periaatteet vammaispalveluissa ovat:

1. Tuetun työllistymisen palvelu tähtää asiakkaan työllistymiseen avoimille työmarkkinoille työvalmentajan tuella. Asiakkaan työllistyessä hän saa työsopimuksensa mukaista palkkaa.
2. Työtoiminnan tavoite on tukea kehitysvammaisten henkilöiden työllistymistä osa- tai kokoaikaisesti työsuhteiseen palkkatyöhön tai edistää yhteiskunnallista sopeutumista. Työtoiminnan palvelussa työtehtäviä harjoitellaan toimintakeskuksissa ja osallistumispäivistä maksetaan työosuusrahaa.
3. Päivätoiminnassa asiakasta tuetaan vuorovaikutuksessa ja liittymään ympäröivään yhteiskuntaan sekä tarjotaan mielekästä toimintaa päiviin.

Tuetun työllistymisen palvelujen piirissä oli 248 asiakasta huhtikuussa 2020. Voimassa oleva työsuhde oli 145:llä asiakkaalla. Koronapandemian johdosta 27 asiakasta on lomautettuna, 14 on jäänyt työttömäksi. Työtä tehdään myös erityisjärjestelyin, 81 asiakasta käy normaalisti töissä työpaikalla.

Vammaispalvelujen työ- ja päivätoiminnan palvelustrategian laatiminen on aloitettu vuoden 2020 alussa, ja sen työstämistä jatketaan koronapandemiasta huolimatta. Tavoitteena on kartoittaa ja päivittää työ- ja päivätoiminnassa olevien asiakkaiden alueellista palveluiden tarvetta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

sekä tarvetta palveluiden sisältöjen kehittämiseksi. 2019 alkaen on lisätty tuetun työllistämisen palvelun saatavuutta Cäpsän, Töölön, Haavikon ja Vallilan yksiköiden asiakkaille. Jokaisessa yksikössä työskentelee lisäyksen seurauksena omia työvalmentajia.

Vammaistyössä on tiedostettu haasteet asiakasryhmän työllisyydessä. Sosiaali- ja terveystoimialan vammaistyössä voidaan nykyisillä tuetun työllistämisen resursseilla tukea noin 270 asiakasta, kuten aloitteessa on kuvattu. Tuetun työllistämisen kautta on vuoden 2019 aikana työllistynyt työsuhteiseen työhön yhteensä 195 asiakasta, joista 13 henkilöä on ollut työsuhteessa Helsingin kaupunkiin tai liikelaitoksiin.

Vammaisten henkilöiden työllistymiseksi Helsingin kaupungille tarvitaan osatyökykyisille henkilöille räätälöityjä tai sopivia työtehtäviä ja niiden täyttämiseksi vakansseja, joihin vammaiset työnhakijat voisivat työllistyä. Jotta vammaiset työntekijät voivat työllistyä kaupungin palkkatuetuihin työpaikkoihin, tarvitaan osa-aikaisia palkkatuettuja työpaikkoja. Tällä hetkellä Helsingin palkkatukityöpaikat ovat pääsääntöisesti kokaikaisia. Palkkatuetun työn kohderyhmiin tarvitaan muutoksia, koska tällä hetkellä vaatimuksena on pitkään jatkunut työttömyys. Suurin osa vammaispalvelujen asiakkaista on työkyvyttömyyseläkkeellä, ja tästä johtuen työttömyysehto ei nykyisen tulkinnan mukaan täyty. Lisäksi on huomioitava, että asiakkaiden voimavarat eivät usein ensimmäisissä työsuhteissa riitä yli 30 tunnin viikkotyöaikaan. Monelle työskentelyeläkkeeltä ja osa-aikaisena on tavoitteena.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että tulee selvittää, millä tavoin Helsingin kaupungin palkkatuetun työn ohjeisiin tulisi tehdä muutoksia yhteistyössä TE-toimiston kanssa, jotta palkkatuki voisi olla mahdollista myös työkyvyttömyyseläkkeellä oleville henkilöille, ja mikä näiden muutosten mahdollinen kustannusvaikutus olisi.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunki pyrkii luomaan enemmän osa-aikaisia, kehitysvammaisille ihmisille henkilökohtaisesti räätälöityjä palkkatuettuja työpaikkoja. Eri toimialoilla voi käyttää työanalyysivälinettä, jotta työpaikolla tunnistetaan niitä työtehtäviä, jotka sopivat tukea tarvitsevalle henkilölle. Tällaisia voivat olla esimerkiksi asiantuntijoiden avustaminen.

Vammaistyö on mukana hakemassa valtionavustusta tällä hetkellä haussa olevaan työkykyohjelman mukaiseen kehittämistyöhön. Tavoitteena on saada rahoitusta tuetun työllistämisen menetelmien nykyistä laajempaan käyttöön sekä selkiyttää sosiaalihuollon työllistymistä edistävää palvelupolkua. Valtionavustusta myönnetään vuosille 2020–2022.

Työsuhteiden syntyminen vaatii räätälöintiä sekä tiivistä käytännön yhteistyötä työhönvalmentajien ja työnantajien välillä. Sopivien työpaikkojen löytämiseksi ja asiakkaan yksilöllisen polun toteuttamiseksi tulee työhönvalmentajien riittävä määrä turvata. Lisäksi tarvitaan yksilöllisiä koulutuspolkuja ammatillisen osaamisen hankkimiseksi. Esimerkiksi osatutkintoja tulisi voida hyödyntää nykyistä enemmän ja aiemmassa vaiheessa. Lautakunta esittää, että nykyisten työvalmentajien määrä ja tarve arvioidaan pikaisesti ja selvitetään mahdollisuudet hankkia tarvittaessa lisää työvalmennusta.

Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelmassa on 2019–2020 käynnistetty työ, jossa valmistuu vammaisten ja osatyökykyisten työllistymispolun mallintaminen sekä toimijakokonaisuuden kuvaus. Vammaistyö on mukana tässä valmistelussa. Tavoitteena on muun muassa tunnistaa kaupungin sisäiset ja ulkoiset kumppanit sekä verkostot, tunnistaa ja kuvata rakenteelliset esteet ja ongelmat sekä tehdä toimenpidesuunnitelma niiden poistamiseksi. Työllistymismahdollisuuksia tulee lisätä myös kaupungin sisällä. Tämä tulee tehdä yhteistyössä eri toimialojen välillä. Toimenpiteet vammaisten työllistymisen edistämiseksi, työhönvalmennuksen kehittämiseksi ja työpaikkojen räätälöimiseksi tehdään yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

Kaupungin tekemissä ulkopuolisten palvelujen hankinnoissa tulisi käyttää vielä nykyistä laajemmin työllisyyssehtoja, toisin sanoen edellyttää ulkopuolisilta toimijoilta myös osatyökykyisten työntekijöiden osaamisen ja potentiaalin hyödyntämistä.

Aloitteessa mainittua työosuusrahaa maksamalla pyritään osoittamaan palkkatyön tekemisestä koitua taloudellinen hyöty, joka on yksi motivoiva tekijä palkkatyössä käymiselle. Työosuusraha ei ole etuus, vaan asiakkaalle henkilökohtaisesti maksettava kannusteraha. Helsingin kaupungin työosuusrahan maksuperiaatteet on sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä 2.12.2014 § 14 linjattu vastaamaan Vantaan ja Espoon työosuusrahan maksuperiaatteita. Lautakunta esittää, että selvitetään työosuusrahan merkitystä ja kannustavuutta vammaisille itselleen ja erilaisia malleja sen kehittämiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työllistyminen palkkatyöhön lisää kehitysvammaisten henkilöiden psykososiaalista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Yksi todistetusti työllistymistä edistävästä keinoista on tuetun työllistymisen malli."

Käsittely

16.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen jälkeen seuraavat kappaleet:

Lautakunta katsoo, että tulee selvittää, millä tavoin Helsingin kaupungin palkkatuetun työn ohjeisiin tulisi tehdä muutoksia yhteistyössä TE-toimiston kanssa, jotta palkkatuki voisi olla mahdollista myös työkyvyttömyyseläkkeellä oleville henkilöille, ja mikä näiden muutosten mahdollinen kustannusvaikutus olisi.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunki pyrkii luomaan enemmän osaikaisia, kehitysvammaisille ihmisille henkilökohtaisesti räätälöityjä palkkatuettuja työpaikkoja. Eri toimialoilla voi käyttää työanalyysivälinettä, jotta työpaikolla tunnistetaan niitä työtehtäviä, jotka sopivat tukea tarvitsevalle henkilölle. Tällaisia voivat olla esimerkiksi asiantuntijoiden avustaminen.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksanteen kappaleeseen: "Lautakunta esittää, että nykyisten työvalmentajien määrä ja tarve arvioidaan pikaisesti ja selvitetään mahdollisuudet hankkia tarvittaessa lisää työvalmennusta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Toimenpiteet vammaisten työllistymisen edistämiseksi, työhönvalmennuksen kehittämiseksi ja työpaikkojen räätälöimiseksi tehdään yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 4:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvitetään työsuusrahan merkitystä ja kannustavuutta vammaisille itselleen ja selvitetään erilaisia malleja sen kehittämiseksi."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 5:

Jäsen Katju Aro: Työsuusrahan maksuperiaatteet tuodaan lautakunnalle uudelleen tarkasteltavaksi ennen valtuustokauden päättymistä.

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Riia Järvenpää, Seija Muurinen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Aleksi Niskanen

Tyhjä: 3

Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 3 (tyhjää 3).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.06.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pauliina Vähäpesola, työ- ja päivätoiminnan päällikkö, puhelin: 310 43155
pauliina.vahapesola(a)hel.fi
Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149

31.08.2020

Asia/18

katja.raita(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 495

Perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistaminen

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien varhaiskasvatuslain sekä perusopetuslain mukaista varhaiskasvatusta ja esiopetusta antavien päiväkotien ja perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 4.8.2020 antamaa liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 11.9.-10.10.2020 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että kaupunginhallitukselle esitetään tarkemmat perustelut poikkeusjärjestelyiden välttämättömyydestä nykyisen epidemiatilanteen valossa sekä selvitys, miten päätöksessä toteutuu lain vaatimus lähiopetuksen järjestämisestä ensisijaisena opetuksen lähtökohtana.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

31.08.2020

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveysten- ja hyvinvoinnin
laitos

Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiiri

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto

Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskou-
lut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään päiväkotien ja oppilaitosten tilojen turvallisuudesta käytöstä varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjunnan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Päätös koskee kaikkea Helsingissä annettavaa varhaiskasvatusta ja esi- ja perusopetusta. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Luokat 1-3 opiskelevat kuitenkin lähiopetuksessa.

Kaupunginhallitus teki edellisen tätä asiaa koskevan päätöksen 10.8.2020 § 411.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä

yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 10 § edellyttää, että lasten varhaiskasvatusympäristö toimitiloineen ja toimintavälineineen on terveellinen ja turvallinen. Samoin perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan myös lasten oikeutta turvalliseen varhaiskasvatus- ja opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 ja se on voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian ajanakin.

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan aluehallintovirastot ovat tehneet päätökset opetustilojen käyttämisestä 12.5.2020. Aluehallintovirastojen päätöksissä edellytetään, että huomioidaan tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä noudatetaan opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen antamaa ohjetta opetuksen järjestäjille koronavirus-epidemian aikana. Hallituksen esityksessä arvioidaan, että vastaavia päätöksiä saattaa olla välttämätön tarve tehdä myös syyslukukaudelle 2020 eli 1.8.-31.12. välisen ajanjakson aikana. Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtyminen on vält-

tämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020. Edellisten 14 vrk aikana uusien koronavirustapausten lukumäärä on kasvanut Suomessa. Helsingissä on noin 37 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartuntariskille.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan epidemiologinen toiminta seuraa alueen epidemiatilannetta jatkuvasti. Seurannassa on havaittu, että koronavirusepidemia on Helsingin kaupungin alueella lineaarisesti nousevassa vaiheessa, josta on useita eri merkkejä: 1) Helsingin kaupungin eri kanavia pitkin tulevien oireperusteisten yhteydenottojen määrä on kasvanut merkittävästi. Kesäkuun aikana puhelinvälitteiden 116117, 10024 ja Omaolon kautta tulleiden yhteydenottojen lukumäärä oli 450-500 yhteydenottoa päivässä. Tällä hetkellä yhteydenottojen määrä on ollut yli 1400 päivässä. 2) Todettujen Covid-19 -tapauksien määrät Helsingissä olivat heinäkuun loppupuolella 1-2 tapausta päivässä, elokuun alussa 3-4 tapausta päivässä ja edellisten kahden viikon aikana keskimäärin 6 tapausta päivässä. 3) Erilaisten joukkoaltistustilanteiden lukumäärä on kasvanut merkittävästi sekä työyhteisöissä että vapaa-ajan tapahtumiin ja -viettoon liittyen todennäköisesti rajoitusten purkamisten ja lomakauden päättymisen johdosta. Koronavirustestien näytteenottoon pääsyssä ja analytiikassa on viiveitä, jonka vuoksi tapausmäärät kertovat noin 7 vrk takaisesta epidemiatilanteesta.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingin kaupungin alueella on elokuun aikana todettu kuusi koulualtistustapahtumaa. Altistajista yksi on ollut aikuinen, kaksi yläasteikäistä ja neljä toisen asteen opiskelijaa. Koulualtistusten johdosta on asetettu karanteeniin 22 aikuista ja 143 lasta. Jatkotartuntoja kouluaiikana ei ole voitu todentaa. 1.-22.8. välisenä aikana 13,4 % uusista koronavirustar-

tunnoista on todettu 10-19 –vuotiailla, kun heidän väestöosuutensa on 9 %. Voidaan todeta, että koronavirusepidemia on Helsingin alueella kouluikäisillä kasvussa. Erityisesti korostuvat lukioikäisten tartunnat ja altistukset.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Epidemiologinen toiminta havaitsi koronavirusepidemian ensimmäisen aallon yhteydessä, että turvavälien pitäminen, hygieniavarotoimet ja kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat tehokkaita ja välttämättömiä keinoja tapausmäärien kääntämiseksi laskuun. Vastaavasti tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman, että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia. Nykytiedon valossa erityisesti pienemmät lapset (päiväkoti-, esikoulu- ja alakouluikäiset) ovat sekä pienemmässä riskissä saada Covid-19-tautia että vähäisemmin levittävät SARS-CoV-2 -virusta. Molempien todennäköisyys kasvaa iän mukana ollen aikuisten tasoa jo varhaisessa teini-iässä.

Toukokuun lähiopetusjakson aikana opetusta pystyttiin järjestämään runsaasti luokkahuoneiden ja koulutilojen ulkopuolella eikä oppilaiden välisiä altistus- ja tartuntatapauksi juuri ollut. Alkaneella syyskaudella muodostaisi pääsääntöisesti sisätiloissa annettava lähiopetus selvän riskin Covid-19 -tapausten leviämislle ilman erityisiä toimenpiteitä riittävän ilmanvaihdon, turvavälien ja hygieniavarotoimien varmistamiseksi. Olennaisia keinoja turvavälien toteutumiseen ovat riittävät etäisyydet luokkahuoneissa, käytävien ruuhkaisuuden vähentäminen ja ruokailujen porrastukset. Oireisena ei saa tulla kouluun, myös lieväoireisten tulee hakeutua koronavirustestiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 4.8.2020 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Epidemiologisen toiminnan näkemyksen mukaan suosituksen mukaiset toimenpiteet ovat Helsingin kaupungin alueella vallitsevan epidemiatilanteen vuoksi välttämättömiä. Suositusten mukaisten toimenpiteiden soveltaminen tulee tapahtua koulu- ja toimipistekohtaisesti harkiten ja huomioiden epidemiatilanteen kehitys.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin ope-

tusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohdaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksone etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

31.08.2020

Jotta päätös voitaisiin perustaa aina uusimpaan tilannetietoon, päätösvalmistelu joudutaan tekemään kiireellisellä aikataululla. Näissä olosuhteissa kuulemisesta johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle. Tämän vuoksi asiassa ei ole hallintolain 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla järjestetty kuulemisia.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b -kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallitus päätti edellisen kerran poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta 10.8.2020 § 411 ajalle 10.8-10.9.2020.

Päätös on valmisteltu yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylläpitäjä, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveyden- ja hyvinvoinnin

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

laitos	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Esitysteksti
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti
	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
	Esitysteksti
Yksityiset ja valtion peruskoulut	Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
	Esitysteksti
	Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia
PALKE

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.08.2020 § 411

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien varhaiskasvatuslain sekä perusopetuslain mukaista varhaiskasvatusta ja esiopetusta antavien päiväkotien ja perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 4.8.2020 antamaa liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 11.8.2020 – 10.9.2020 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä täydensi esitystään siten, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys päätökseen:

Kaupunginhallitus korostaa, että osittainenkin etäopetukseen siirtyminen on viimesijainen keino, jonka pitää olla tarkkarajaista, tarkoitussidonnaista ja kestoltaan mahdollisimman lyhytaikaista. Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että yksittäisillä myös muilla kuin erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilailla on mahdollisuus jatkuvaan lähiopetukseen yksilöllisen harkinnan perusteella, jos osittainen etäopetus vaarantaa oppilaan oppimista tai hyvinvointia.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 12

Elisa Gebhard, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Miika Raatikainen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Anna Vuorjoki

Äänestyksen jälkeen kaupunginhallitus hylkäsi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 12 - 3.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Vesa Anttila, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 15995
vesa.anttila(a)hel.fi

Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi

Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

31.08.2020

Asia/20

§ 496

Tiimipäällikön viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle

HEL 2020-009406 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa kaupunkiympäristön toimialalle tiimipäällikön viran 1.9.2020 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunkiympäristön toimialalle palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluihin esitetään perustettavaksi ilmastotiimin tiimipäällikön virka ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikköön. Tehtävä edellyttää virkasuhdetta, koska siinä hoidetaan kuntien lakisääteisiä ympäristönsuojelutehtäviä (mm. laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 64/1986).

Perustettaviksi esitettävälle viralle on määrärahat toimialan talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

31.08.2020

Henkilöstöjohtaja on päättänyt tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella perustettaviksi esitettävien virkojen tehtäväkohtaisesta palkasta: tiimipäällikön virka 3 987,06 euroa kuukaudessa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Talpa
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 497

Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin toivomusponsi Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestintäsuunnitelman selko- ja monikielisyysdestä

HEL 2019-006266 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 22.5.2019 hyväksymän toivomusponnen (Suldaan Said Ahmed) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 22.5.2019 valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitetta Pysäytä ilmastonmuutos -kampanjan käynnistämisestä kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus valmisteilla olevassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestintäsuunnitelmassa, jonka tavoitteena on kannustaa helsinkiläisiä tekemään konkreettisia ilmastotekoja, huomioida selko- ja monikielisyys" (Suldaan Said Ahmed).

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on asetettu tavoitteeksi, että Helsinki on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Asiaan liittyvän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

viestinnän tarkoituksena on lisätä kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tunnettuutta, kertoa konkreettisista teoista, joiden avulla tavoite on mahdollista saavuttaa, sekä raportoida Helsingin aikaansaamista päästövähennyksistä. Tarkoituksena on myös tehdä tunnetuksi kaupunkien kasvavaa merkitystä ja vaikutusmahdollisuuksia maailmanlaajuisessa ilmastonmuutoksen vastaisessa toiminnassa.

Kaupungin viestintää ohjaavat kuntalaki, julkisuuslaki, perustuslaki, kielilaki sekä kaupungin hallintosääntö, viestinnän linjaukset ja viestinnän ohjeet. Viestintää ohjaavat lait ja ohjeet korostavat, että kaupungin viestinnässä käytetään selkeää, asiallista ja ymmärrettävää kieltä sekä otetaan huomioon eri asukasryhmien tarpeet.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan selko- ja monikielisyys kaupungin viestinnän ohjeiden mukaisesti. Suomenkielisten tekstien tuottamisessa noudatetaan selkokielisyyden periaatteita mahdollisuuksien mukaan. Viestinnässä hyödynnetään selkokielen käyttäjäryhmille suunnattua selkokielisivustoa. Kaupungin verkkosivuilla viestitään kaupungin ilmastotavoitteista ja tavoitteiden toteutumisesta kotimaisten kielten lisäksi pääsääntöisesti englanniksi.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma on saatavilla suomen- ja englanninkielisenä. Tiivistelmä toimenpideohjelmasta on saatavilla ruotsin- ja englanninkielisenä. Hiilineutraali Helsinki -teemasta on tuotettu englanninkielinen video. Helsingin ilmastoteot -verkkosivusto on kolmikielinen, eli perustiedot ja tärkeimmät uutiset ilmastonmuutostemasta tarjotaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut on selvittänyt vieraskielisille suunnatun ympäristöviestinnän tarpeita ja mahdollisuuksia vuodenvaihteessa 2018–2019 laaditussa selvityksessä. Selvityksessä kartoitettiin toimijoita, jotka edistävät tai voisivat edistää maahanmuuttajien ympäristötietoisuutta ja kestävästä elämäntapaa Helsingissä. Lopputuloksena toteutettiin selkokielineen asumiseen ja ympäristöön liittyvä video sekä esite, jota kaupunki ja yhteistyökumppanit voivat hyödyntää maahanmuuttajille suunnatussa ympäristöviestinnässä.

Kaupunki kehittää vieraskielisten osallisuutta ja heille kohdennettua viestintää. Kaupunki on esimerkiksi käynnistänyt englanninkielisten palveluiden kehittämisohjelman. Kaupunkiympäristön toimialalla ja kaupunginkansliassa on parhaillaan vireillä ympäristöministeriön ja Sitran rahoittama hanke, jolla tähdätään vieraskielisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseen.

Helsinki-info -palvelu tarjoaa monikielistä tietoa kaupungista. Palvelu on tarjolla International House Helsinki -palvelupisteessä, keskustakir-

jasto Oodissa, puhelimitse, chat-palveluna sekä sähköisenä palautelomakkeena. Syyskuusta alkaen Helsinki-info jalkautuu lisäksi opastamaan asiakkaitaan Pitäjänmäessä, Kannelmäessä, Meri-Rastilassa, Puotinharjussa, Kontulassa, Pihlajamäessä ja Malmilla. Palvelun kautta tietoa voi saada suomen ja ruotsin lisäksi englannin, ranskan, viron, venäjän, arabian, somalian, farsin, darin, swahilin ja berberin kielillä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 498

Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi selvittää mahdollisuutta tarjota kasvijuomia maidon rinnalla kaikille halukkaille ruokavaliosta riippumatta

HEL 2019-010190 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuorjoki Anna, toivomusponsi 1, Kvsto 25.9.2019 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 25.9.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään valtuutettu Atte Harjanteen liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamisesta vuoteen 2025 mennessä koskevaa aloitetta (25.9.2019 § 260) kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuutta, että kasvijuomia on tarjolla maidon rinnalla kaikille halukkaille ruokavaliosta riippumatta." (Anna Vuorjoki)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa selvityksessään, että ravitsemussuositukset ohjaavat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruoka-

tarjonnan suunnittelua. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ravintosuositukset eivät tällä hetkellä ota kantaa kasvijuomien tarjoamiseen aterioiden ruokajuomana. Kasvijuomien vaikutuksesta pienten lasten ravitsemukseen toivotaan tutkimukseen perustuvaa lisätietoa ennen muutoksen jalkauttamista.

Kasvijuomat täydentävät nyt päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vegaanista ja maitoallergista ruokavaliota noudattavien ateriakokonaisuutta. Stadin ammatti- ja aikuisopiston Prinsessantien toimipisteessä on lokakuusta 2019 lähtien ollut mahdollisuus valita kasvijuomat lounaan ruokajuomaksi. Vastaava muutos on tullut Abraham Wetterin tien toimipisteelle elokuussa 2020. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnistymässä Omastadihankkeen (osallistuva budjetointi) kautta pilotti, jossa määrättyissä päiväkodeissa ja kouluissa mahdollistetaan kasvijuomien korvaaminen halukkaille. Pilottiin on budjetoitu 100 000 euroa ja käytännön toteutus käynnistyy elokuussa 2020. Pilotin kautta toimialalle kertyy tietoa kasvijuomien kiinnostavuudesta ja menekistä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Tieto on tärkeää kasvijuomien menekin, hävikin ja kustannusten arvioimisessa.

Kasvijuomien tarjonnan lisääminen toisen asteen oppilaitoksiin vapaasti otettavaksi juomavaihtoehdoksi on kustannuskysymys. Oletuksella, että tarjottavasta kasvijuomasta 50 % olisi kaurajuomaa ja 50 % soijajuomaa, olisi kustannustason nousu varhaiskasvatyksiköissä 0,26 euroa/annos ja kouluissa ja oppilaitoksissa 0,08 euroa/annos. Kustannusten arvioimista hankaloittaa se, ettei tietoa menekistä ja hävikistä ole saatavilla. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole huomioitu lisämäärärahaa, joka mahdollistaisi kasvijuomien tarjonnan laajentamisen kaikille halukkaille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lausunnossa mainittujen kokeilujen jälkeen laajennetaan kasvijuomien tarjontaa aterioilla, mikäli se kokeilujen tulosten valossa on tarkoituksenmukaista.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa lausunnossaan, että kasvijuomia on tällä hetkellä tarjolla sosiaali- ja terveystoimialalla potilas- ja asukasruokailussa maidotonta tai vegaaniruokavaliota noudattaville. Toimialan kilpailutetuissa ruokapalveluissa kasvijuomia tarjotaan sopimuksien mukaisesti myös samoin perustein kuin edellä.

Lastensuojelun yksiköissä kasvijuomia tarjotaan myös vain vegaaneille ja maitoallergisille. Lastensuojelun asiakkaista vain muutamat noudattavat näitä ruokavaliota. Vammaistyön asiakkaista kasvijuomaa tarjotaan maidotonta ruokavaliota noudattaville.

Kasvijuomien kulutuksen lisääntymistä on haastavaa arvioida, jos kasvijuomat olisivat tarjolla kaikille halukkaille. Muun muassa ikäihmisillä ja

vammaisilla tottumukset ja tavat ohjaavat ruokavalintoja ja tällä hetkellä ikäluokat ovat vielä tottuneita käyttämään maitotaloustuotteita. Lastensuojelun nuorten vastaanottoyksiköissä saattaisi kasvijuomille olla eniten kysyntää vaihtoehtona maidon rinnalla.

Kasvijuomat ovat hinnaltaan yli kaksi, jopa kolme kertaa kalliimpia kuin maito. Kasvijuomien tarjoaminen vaihtoehtona maidon rinnalla nostaisi ateriapäivän hintaa asukas- ja potilasruokailussa. Palvelukeskus Helsinki tuottaa noin 87 % sosiaali- ja terveystoimialan asukas- ja potilasruokailusta. Palvelukeskus Helsingin laskelmien mukaan, jos kasvijuomien käyttäjiksi siirtyisi viisi prosenttia asiakkaista, ateriapäivän hinta asukas- ja potilasruokailussa nousisi 2,5 senttiä/asiakas. Mikäli kasvijuomien käyttäjiä olisi enemmän kuin 5 prosenttia asiakkaista, ateriapäivän hinta myös nousisi enemmän. Muut ruokapalvelutuottajat veloittaisivat kasvijuomien aiheuttamat lisäkustannukset kulutuksen mukaan.

Vammaistyön asumispalveluissa ja työ- ja päivätoiminnassa sekä lastensuojelun yksiköissä kukin yksikkö tilaa ruokajuomat tukun kautta, joten kustannukset menevät suoraan kulutuksen mukaan.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan, että kasvijuomien tarjoaminen kaikille maidon rinnalla on pääsääntöisesti toiminnallinen muutos, jossa on huomioitava tarjoaman hintavaikutukset, mutta myös ravitsemussuositusten toteutuminen erityisesti varhaiskasvatuksen ja ikääntyneiden asiakasryhmissä.

Varhaiskasvatuksen ruokailusuosituksessa (2018) sekä kouluruokailusuosituksessa (2017) ruokajuomaksi suositellaan rasvatonta D-vitamiinointua maitoa tai piimää. Jos maito korvataan kasvijuomalla esim. vegaaniruokavaliassa, tulee käyttää vitamiineilla ja kivennäisaineilla täydennettyjä kasvijuomia. Kasvijuomien proteiinimäärät vaihtelevat: soijajuomassa proteiinia on lähes saman verran kuin maidossa (> 3 g/dl) ja kaurajuomassa noin 1 g/dl. Ruokajuomaa tarjotaan päiväko-deissa kaikilla aterioilla ja hoitolaitoksissa päivittäin vähintään kolmella aterialla. Ikääntyneiden ruokailusuosituksessa sekä sairaaloiden ja hoitolaitosten ruokailusuosituksessa korostetaan riittävän proteiinin saannin turvaamista ja tämä on tärkeää huomioida myös ruokajuomassa.

Voimassa olevissa hankintasopimuksissa kasvijuomien hinnat vaihtelevat ja hinta on korkeimmillaan kolminkertainen maitoon verrattuna. Kasvijuomista ei saa myöskään EU-maitotukea, joka on esim. rasvattoman luomumaidon osalta 34 snt/l. Nykyisten hankintasopimustemme pohjalta raaka-aineen lisäkustannus oletuksella, että tarjottavasta kasvijuomasta 50 % olisi kaurajuomaa ja 50 % soijajuomaa, olisi päiväko-deissa 0,26 eur / annos ja kouluissa 0,08 eur / annos. Kouluissa tarjottavan kasvijuoman raaka-aine on pääosin ulkolaista. Sopimushinnat

muuttuvat hankintojen kilpailutusten myötä. Kilpailutuksissa käytetään kriteereinä kasvijuomien osalta ravitsemussuositusten mukaisia ravitsemuskriteereitä.

Markkinoilla tarjolla olevien kasvijuomien raaka-aineena käytetyn kauran alkuperämaa ja juomien valmistusmaa vaihtelevat. Palvelukeskus pyrkii kuitenkin käyttämään mahdollisimman paljon lähellä tuotettuja raaka-aineita. Jotta riittävä proteiinin saanti pystytään varmistamaan, soijajuomien lisääminen voi vähentää kotimaisuutta. Kaurajuomien osalta tarjolla on kotimaisia vaihtoehtoja, mutta niiden hinta on osin korkeampi ulkomaisiin verrattuna.

Kasvijuomia tarjotaan tällä hetkellä päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa sekä ikääntyneiden hoitolaitoksissa maidotonta ja vegaania ruokavaliota noudattaville asiakkaille. Kasvijuomat ovat vapaasti valittavissa yhdessä stadin ammattiopistossa. Kolmen kuukauden seurannan perusteella noin neljännes kyseessä olevan ammattiopiston ruokailijoista valitsee kasvijuoman. Tiedossa ei ole vielä, kuinka kaikissa eri asiakasryhmissä valittaisiin kasvijuomaa, jos ne olisivat vapaasti valittavissa. Tämä vaikeuttaa kustannusvaikutusten arviointia.

Toiminnallisesti Palvelukeskus Helsingin on mahdollista tarjota kasvijuomia, joita on kaikkien palvelukeskuksen käyttämien tavarantoimittajien valikoimissa.

Päiväkodeissa tarjotaan tällä hetkellä ruokajuomana D-vitamiinoitua rasvatonta luomumaitoa. Luomutuotannon mukaisia kasvijuomia ei saa lainsäädännön mukaan täydentää vitamiineilla eikä kivennäisaineilla. Jos päiväkodeissa tarjotaan tavanomaisia täydennettyjä kasvijuomia, haasteeksi tulee, miten saavutetaan kaupunginvaltuuston asettama tavoite luomutuotteiden osuudesta päiväkotiruokailussa. Lisäksi lähellä tuotetun raaka-aineen osuus voi laskea esimerkiksi soijajuomien käytön lisääntyessä. Pohdittavaksi jää, kuinka pystytään minimoimaan hävikki pienryhmissä tapahtuvassa ruokailussa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kasvijuomien tarjoamiseen kaikille ruokailijoille maidon rinnalla liittyy ensiksi siihen, että ravitsemussuositukset toteutuvat eri asiakasryhmillä. Toiseksi kasvijuomien lisäämiseen liittyy kustannusvaikutuksia. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että kasvijuomia on vaihtoehtona tarjolla edellä mainittujen reunaehtojen puitteissa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

31.08.2020

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuorjoki Anna, toivomusponsi 1, Kvsto 25.9.2019 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Palvelukeskusliikelaitos

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.04.2020 § 83

24.03.2020 Pöydälle

03.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22589
katja.peranen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 06.02.2020 § 3

HEL 2019-010190 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kasvijuomien tarjoaminen kaikille maidon rinnalla on pääsääntöisesti toiminnallinen muutos, jossa on huomioitava tarjooman hintavaikutukset, mutta myös ravitsemussuositusten toteutuminen erityisesti varhaiskasvatuksen ja ikääntyneiden asiakasryhmissä.

Varhaiskasvatuksen ruokailusuosituksessa (2018) sekä kouluruokailusuosituksessa (2017) ruokajuomaksi suositellaan rasvatonta D-vitamiinointua maitoa tai piimää. Jos maito korvataan kasvijuomalla esim. vegaaniruokavaliossa, tulee käyttää vitamiineilla ja kivennäisaineilla täydennettyjä kasvijuomia. Kasvijuomien proteiinimäärät vaihtelevat: soijajuomassa proteiinia on lähes saman verran kuin maidossa (> 3 g/dl) ja kaurajuomassa noin 1 g/dl. Ruokajuomaa tarjotaan päiväko- deissa kaikilla aterioilla ja hoitolaitoksissa päivittäin vähintään kolmella aterialla.

Ikääntyneiden ruokailusuosituksessa sekä sairaaloiden ja hoitolaitosten ruokailusuosituksessa korostetaan riittävän proteiinin saannin turvaamista ja tämä on tärkeää huomioida myös ruokajuomassa.

Kasvijuomien hinta

Voimassa olevissa hankintasopimuksissa kasvijuomien hinnat vaihtelevat ja hinta on korkeimmillaan kolminkertainen maitoon verrattuna. Kasvijuomista ei saa myöskään EU-maitotukea, joka on esim. rasvattoman luomumaidon osalta 34 snt/l. Nykyisten hankintasopimustemme pohjalta raaka-aineen lisäkustannus oletuksella, että tarjottavasta kasvijuomasta 50 % olisi kaurajuomaa ja 50 % soijajuomaa, olisi päiväko- deissa 0,26 eur / annos ja kouluissa 0,08 eur / annos. Kouluissa tarjot- tavan kasvijuoman raaka-aine on pääosin ulkolaista. Sopimushinnat muuttuvat hankintojen kilpailutusten myötä. Kilpailutuksissa käytetään kriteereinä kasvijuomien osalta ravitsemussuositusten mukaisia ravitsemuskriteereitä.

Markkinoilla tarjolla olevien kasvijuomien raaka-aineena käytetyn kau- ran alkuperämaa ja juomien valmistusmaa vaihtelevat. Pyrimme kui- tenkin käyttämään mahdollisimman paljon lähellä tuotettuja raaka- aineita. Jotta riittävä proteiinin saanti pystytään varmistamaan, soija- juomien lisääminen voi vähentää kotimaisuutta. Kaurajuomien osalta tarjolla on kotimaisia vaihtoehtoja, mutta niiden hinta on osin korkeampi

ulkomaisiin verrattuna.

Kasvijuomia tarjotaan tällä hetkellä päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa sekä ikääntyneiden hoitolaitoksissa maidotonta ja vegaania ruokavaliota noudattaville asiakkaille. Kasvijuomat ovat vapaasti valittavissa yhdessä stadin ammattiopistossa. Kolmen kuukauden seurannan perusteella noin neljännes kyseessä olevan ammattiopiston ruokailijoista valitsee kasvijuoman. Tiedossamme ei ole vielä, kuinka kaikissa eri asiakasryhmissä valittaisiin kasvijuomaa, jos ne olisivat vapaasti valittavissa. Tämä vaikeuttaa kustannusvaikutusten arviointia.

Toiminnalliset vaikutukset

Toiminnallisesti Palvelukeskus Helsingin on mahdollista tarjota kasvijuomia, joita on kaikkien käyttämiemme tavarantoimittajien valikoimissa.

Päiväkodeissa tarjotaan tällä hetkellä ruokajuomana D-vitamiinoitua rasvatonta luomumaitoa. Luomutuotannon mukaisia kasvijuomia ei saa lainsäädännön mukaan täydentää vitamiineilla eikä kivennäisaineilla. Jos päiväkodeissa tarjotaan tavanomaisia täydennettyjä kasvijuomia, haasteeksi tulee, miten saavutetaan kaupunginvaltuuston asettama tavoite luomutuotteiden osuudesta päiväkotiruokailussa. Lisäksi lähellä tuotetun raaka-aineen osuus voi laskea esimerkiksi soijajuomien käytön lisääntyessä. Pohdittavaksi jää, kuinka pystytään minimoimaan hävikki pienryhmissä tapahtuvassa ruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

§ 499

Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi selvittää mahdollisuutta toteuttaa kattavammin tarkastuslautakunnan vaatimuksia omaishoitoa tukevien palveluiden kehittämiseksi

HEL 2019-012969 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuorjoki Anna, toivomusponsi, Kvsto 11.12.2019 asia 6
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.12.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään selvitystä vuoden 2018 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen (11.12.2019 § 369): "Valtuusto edellyttää selvittämään mahdollisuutta toteuttaa kattavammin tarkastuslautakunnan vaatimuksia omaishoitoa tukevien palveluiden kehittämiseksi." (Anna Vuorjoki)

Tarkastuslautakunta edellytti vuoden 2018 arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimiala:

- parantaa yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä
- ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna
- laajentaa kotiaavustajapalvelu ilta-aikaan tai kehittää uusia kotiin annettavan palvelun muotoja
- parantaa omaishoidon palveluiden saavutettavuutta järjestämällä kuljetus palvelun piiriin esimerkiksi taksisetelin avulla
- tiedottaa entistä laajemmin omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista, erityisesti työssäkäyville.

Sosiaali- ja terveystoimi toteaa lausunnossaan (liite), että tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet on toteutettu.

Yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna on kehitetty edelleen. Lyhytaikaishoitoa on kehitetty asetettuihin tavoitteisiin ja asiakaspalautteisiin pohjaten. Huomiota on kiinnitetty erityisesti toiminnan sisältöön, kuntouttavien ja virikkeellisten elementtien vahvistamiseen sekä osallisuuden lisäämiseen. Käytännössä on lisätty esimerkiksi arkiaktiivisuutta ja yhteistoimintaa päivätoiminnan kanssa.

Kotiaavustajapalvelua saa myös ilta-aikaan. Lisäksi uusia kotiin annettavan palvelun muotoja on kehitetty, esimerkiksi omaishoidontoimintakeskuksista on järjestetty etäryhmätoimintaa sekä keväällä 2019 että nyt korona-aikana.

Kuljetuksiin liittyvä taksisetelien käyttö ei ole hankintalain mukaan mahdollista, koska julkiset hankinnat pitää kilpailuttaa niiden arvon ylitäessä 60 000 euroa.

Työssäkäyville omaishoitajille on julkaistu omaishoidon tuen internetsivuilla heille suunnattu materiaali ja myös ikääntyneiden omaishoitoperheiden internetsivuja on päivitetty. Lisäksi viestinnän monipuolistamista omaishoitoperheille sekä perinteisin keinoin että sosiaalisen median avulla on suunniteltu.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö

31.08.2020

Asia/23

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuorjoki Anna, toivomusponsi, Kvsto 11.12.2019 asia 6
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 26.5.2020

HEL 2019-012969 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimen lausunto kaupunginvaltuustolle Anna Vuorjoen toivomusponteen mahdollisuudesta toteuttaa kattavammin tarkastuslautakunnan vaatimuksia omaishoitoa tukevien palvelujen kehittämiseksi (kaupunginvaltuuston kokous 11.12.2019 §369).

Tarkastuslautakunta edellytti vuoden 2018 arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimiala

- parantaa yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna

- laajentaa kotiavustajapalvelu ilta-aikaan tai kehittää uusia kotiin annettavan palvelun muotoja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- parantaa omaishoidon palveluiden saavutettavuutta järjestämällä kuljetus palvelun piiriin esimerkiksi taksisetelin avulla
- tiedottaa entistä laajemmin omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista, erityisesti työssäkäyville

Sosiaali- ja terveystoimi toteaa, että tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet on toteutettu. Yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna on kehitetty edelleen. Mahdollisuutta käynnistää lyhytaikaishoidon tutkimuksellisen kehittämishanke kartoitettiin, mutta yli kaksivuotisen hankkeen toteuttaminen 200 lyhytaikaishoidon asiakkaalle olisi vaatinut liian paljon lyhytaikaishoidon työntekijöiden työpanosta, ja siksi sitä ei katsottu tarkoituksenmukaisesti toteuttaa. Lyhytaikaishoitoa on kuitenkin kehitetty asetettuihin tavoitteisiin ja asiakaspalautteisiin pohjaten. Huomiota on kiinnitetty erityisesti toiminnan sisältöön, kuntouttavien ja virikkeellisten elementtien vahvistamiseen sekä osallisuuden lisäämiseen. Käytännössä on lisätty esimerkiksi arkiaktiivisuutta ja yhteistoimintaa päivätoiminnan kanssa. Pitkäjänteisen kehittämisen kannalta on oleellista asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman linkittäminen vahvemmin LAH-jakson aikaiseen suunnitelmaan. Lisäksi Helsingin kaupunki osallistui aktiivisesti Hallituksen I & O –kärkihankkeeseen, joka osaltaan tuki omaishoidon laadun parantamista.

Kotiavustajapalvelua saa myös ilta-aikaan. Lisäksi uusia kotiin annettavan palvelun muotoja on kehitetty, esimerkiksi omaishoidontoimintakeskuksista on järjestetty etäryhmätoimintaa sekä keväällä 2019 että nyt korona aikana. Henkilökohtaisen budjetin suunnittelua on jatkettu, mutta siinä on huomioitava mahdollinen kansallinen sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus sekä lukuisat eri toimijat. Uusi palvelusetelijärjestelmä tarjosi 1.2.2020 alkaen mahdollisuuden joustavoittaa palvelusetelin käyttöä siten, että kotiin annettavaa 12 tunnin palveluseteliä/vapaapäivä voi nyt käyttää haluamissaan jaksoissa entisen vähintään 6 tunnin jakson sijasta.

Kuljetuksiin liittyvä taksisetelien käyttö ei ole hankintalain mukaan mahdollista, koska julkiset hankinnat pitää kilpailuttaa niiden arvonnäytössä 60 000 euroa.

Työssäkäyville omaishoitajille on julkaistu omaishoidon tuen internetsivuilla heille suunnattu materiaali ja myös ikääntyneiden omaishoitoperheiden internetsivuja on päivitetty. Lisäksi viestinnän monipuolistamista omaishoitoperheille sekä perinteisin keinoin että sosiaalisen median avulla on suunniteltu.

Lisätiedot

Maarit Rautio, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42192

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.08.2020

Asia/23

maarit.rautio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 500

Valtuutettu Kaisa Hernbergin toivomusponsi saaristoluonnon ja linnuston pesimärauhan painottamisesta itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa

HEL 2019-007430 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 19.6.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Toivomusponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 19.6.2019 Itäisen saariston asemakaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Selvitetään mahdollisuus painottaa valmisteilla olevassa itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa erityisesti saaristoluontoa ja linnuston pesimärauhaa turvaavia konkreettisia toimia." (Kaisa Hernberg)

Parhailaan valmisteilla olevassa Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa luontoarvojen säilyttäminen on otettu kärkitavoitteeksi. Hoito- ja kehittämissuunnitelmassa on varmistettu se, ettei luonnoltaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

herkille saarille osoiteta toimintoja saaristoluonnon ja linnuston pesimärauhan turvaamiseksi. Niissä saarissa joissa virkistyskäyttöä edistetään, suojellaan arvokkaita luontokohteita tiedotuksen, kulunohjauksen, opastuksen ja aitaamisen keinoin.

Kaupunginhallitus toteaa, että Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelma on osa Helsingin merellisen strategian 2030 toimenpiteitä, ja sen toteuttaminen ajoittuu vuosille 2019-2022.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020, että hallintosäännön 30 luvun 14 §:ssä tarkoitetut hyväksytyt toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä toimitettavat selvitykset, joiden määräaika on 1.4.-30.9.2020, tulee kaupunginhallituksen toimittaa viimeistään 30.9.2020.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Toivomusponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2019 § 651

HEL 2019-007430 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Itäisen saariston asemakaava hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 10.10.2017. Hyväksyessään asemakaavaesityksen lautakunta edellytti, että alueelle laaditaan kaava-alueen kaupungin maita koskeva hoito- ja kehittämissuunnitelma, jossa linjataan alueen luonnonsuojelun sekä retkeilyn periaatteet ja jossa varmistetaan metsäluonnon monimuotoisuuden ja lintujen pesintärauhan turvaaminen myös käytännössä.

Helsingin kaupunki omistaa Itäisessä saaristossa 19 saarta ja luotoa, maa-alueita Villingin ja Pikku Niinisaaren saarissa sekä toimii yhteisöomisteisissa saarissa osaomistajana. Hoito- ja kehittämissuunnitelma on laadittu näihin saariin.

Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman teko aloitettiin saarten kategorisoinnilla. Saaret jaoteltiin niiden luonteen, nykyisen käytön ja toivotun tulevaisuuskuvan mukaan. Hoito- ja kehittämissuunnitelman laatiminen on ollut tasapainoilua luontoarvojen ja virkistyskäytön välillä. Luonnoltaan herkille saarille ei osoiteta toimintoja saaristoluonnon ja/tai linnuston säilymiseksi ja pesimärauhan turvaamiseksi. Tällaisia saaria ja luotoja on Helsingin omistamista saarista kymmenen: Huomenlahja, Pitkärivi, Pihlajaluodonkupu, Kajuuttaluodot, Rate, Itäisen Villaluodon eteläluoto, Nuottakari, Kutusärkkä, Välikarit ja Tupsu. Tämän lisäksi yhteisöomistuksessa olevat Kuminapaasi, Kärkipaasi, Tiirapaasi, Viklaskivi, Villinginluoto, Niinisaarenkarit ja Vesiluodot kuuluvat samaan ryhmään.

Rajoitetun käytön saarten osuus osoittaa, että luontoarvojen säilyttäminen on ollut hoito- ja kehittämissuunnitelman kärkitavoitteita. Hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteet näille saarille ja luodoille ovat lähinnä vieraslajitorjuntaa (kasvit, pienpedot). Erityisesti kurturuusun torjuntaa tehostetaan ja pienpetojen, kuten minkin, poistoa jatketaan linnustollisesti arvokkailla saarilla ja luodoilla. Tarvittaessa saariin merkitään mairinnousukylttejä lintujen pesintärauhan turvaamiseksi.

Virkistyskäyttöä edistetään asemakaavassa osoitetuilla saarilla ja alueilla yhteensä seitsemässä saarella: Malkasaari, Pikku-Niinisaari, Pihlajaluoto, Kotiluoto, Pohjoinen, Läntinen ja Itäinen Villaluoto sekä Villingissä joillain alueilla. Näillä saarilla arvokkaita luontokohteita suo-

31.08.2020

jataan tiedotuksen, kulunohjauksen, opastuksen ja aitaamisen keinoin. Metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite. Hoito on pääosin yksittäisten puiden poistoa tarpeen vaatiessa.

Hoito- ja kehittämissuunnitelman luonnos valmistuu kevään 2020 aikana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niina Strengell, maisema-arkkitehti: 310 37072
niina.strengell(a)hel.fi

§ 501

Kaupunkiympäristötaloon liittyvien päätösten täytäntöönpanokehottusten muuttaminen

HEL 2020-009345 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus muutti Kaupunkiympäristötaloon liittyvien päätösten kaupunginvaltuusto 29.8.2018 § 218, kaupunginhallitus 24.9.2018 § 609 ja kaupunginvaltuusto 10.10.2018 § 283 täytäntöönpanokehottuksia seuraavasti:

- Kaupunginhallituksen täytäntöönpanokehottuksen 10.9.2018 § 568 kohtaa 8 siten, että kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan tekemään päätöksessä tarkoitettun kaupan, mikäli osto-oikeuden haltija päättää käyttää osto-oikeuttaan.
- Kaupunginhallituksen 24.9.2018 § 609 täytäntöönpanokehottusta, siten että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan allekirjoittamaan päätöskohdan A mukaisen kauppakirjan sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkennuksia.
- Kaupunginhallituksen täytäntöönpanokehottuksen 22.10.2018 § 661 kohtaa 8 siten, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan allekirjoittamaan vuokarasopimuksen liitteineen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkennuksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginvaltuusto 29.8.2018 § 218
- 2 Kaupunginhallitus 10.9.2018 § 568
- 3 Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 609
- 4 Kaupunginvaltuusto 10.10.2018 § 283
- 5 Kaupunginhallitus 22.10.2018 § 669

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asiassa tehdyt päätökset ja niitä koskevat täytäntöönpanopäätökset

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2018 § 218 päättänyt osto-oikeuden liisäämisestä Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kypille vuokratun liike- ja toimistorakennustontin vuokrasopimukseen (Sörnäinen, tontti 10591/1). Kaupunginhallitus on 10.9.2018 § 568 kohta 8 valtuuttanut kaupunkiympäristön toimialan tonttipäällikön tekemään päätöksessä tarkoitetun kaupan, mikäli osto-oikeuden haltija päättää käyttää osto-oikeuttaan.

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 609 päättänyt Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kymppi -nimisen yhtiön osakekannan myymisestä. Samalla kaupunginhallitus on oikeuttanut kaupunkiympäristön toimialan teknisen johtajan allekirjoittamaan mainitun kauppakirjan sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkennuksia.

Kaupunginvaltuusto on 10.10.2018 § 283 päättänyt kaupunkiympäristötalon tilojen vuokraamisesta kaupungin käyttöön. Kaupunginhallitus on 22.10.2018 § 661 kohta 8 oikeuttanut kaupunkiympäristön toimialan teknisen johtajan allekirjoittamaan vuokrasopimuksen liitteineen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkennuksia.

Päätökset ovat liitteenä 1–5.

Täytäntöönpanoa koskevien päätösten muuttaminen

Päätösten mukaiset asiakirjat on tarkoitus allekirjoittaa allekirjoitustilaisuudessa, joka järjestetään alustavan aikataulun mukaan syyskuussa 2020.

Kaupunginhallitus on täytäntöönpanopäätöksissään oikeuttanut kaupunkiympäristön toimialan teknisen johtajan tai tonttipäällikön allekirjoittamaan asiakirjat.

Käytännön järjestelyistä johtuen sekä johdonmukaisuus asiassa huomioiden on tarkoituksenmukaista, että allekirjoitustilaisuudessa allekirjoittajana on kaupungin puolesta yksi ja sama taho. Toimialajohtajalle esitetään näin ollen oikeutta allekirjoittaa kaikki edellä mainittujen päätösten mukaiset asiakirjat.

Toimivalta

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.08.2020

Kuntalain 39 §:n 2 kohdan mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginvaltuusto 29.8.2018 § 218
- 2 Kaupunginhallitus 10.9.2018 § 568
- 3 Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 609
- 4 Kaupunginvaltuusto 10.10.2018 § 283
- 5 Kaupunginhallitus 22.10.2018 § 669

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtaja
Tekninen johtaja
Tonttipäällikkö

§ 502

Hakaniemenrannan asemakaava ja asemakaavan muutoksen nro 12575 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus määräsi Hakaniemenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12575 tulemaan voimaan lukuun ottamatta Kruununhaan kaupunginosan alueita sekä nykyisiä ja tulevia vesialueita (liitekartalla 1 määritelty alue).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten

Valittaja

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on 8.4.2020, 112 § hyväksynyt 1. kaupunginosan (Kruununhaka) venesatamaa ja vesialuetta, 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori) puisto-, vesi- ja katualueita, 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) vesi- ja katualueiden asemakaavan ja 1. kaupunginosan (Kruununhaka) puisto-, vesi- ja katualueita, 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori) venesatamaa ja katualuetta, 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) korttelia 206 sekä vesi- ja katualueiden asemakaavan muutosehdotuksen 9.4.2019 päivätyn ja 10.12.2019 muutetun piirustuksen numero 12552 mukaisena.

Asunto Oy Pohjoisranta 22 on valittanut asiassa Helsingin hallinto-oikeuteen pyytäen, että Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymispäätös kumotaan maankäyttö- ja rakennuslain vastaisena.

Helsingin kaupungilta on pyydetty valituksesta lausuntoa. Kaupunki on toimittanut vastineen hallinto-oikeudelle 23.7.2020.

Esittelijän perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 201 §:n mukaan kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviranomaiselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Valittajan mukaan asemakaavan muutos ja siihen liittyvä liikennesuunnitelma uhkaavat heikentää elinympäristöä, tuomalla suuren määrän liikennettä sekä satamasta tulevaa raskasta liikennettä lähemmäs asuintaloja. Lisäksi sillan kohdalle suunnitellut liikennevalot lisäävät Katajanokan satamasta purkautuvan ajoneuvoliikenteen pysähdyksiä ja käynnistyksiä asuintalojen edessä. Olemassa olevien asuntojen ilmoittoa ei ole mahdollista säädellä.

Valittaja katsoo, että rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön vaalimista ja niihin liittyvien erityisten arvojen hävittämisen kieltämistä ei ole selvitetty riittävän huolellisesti eikä saatuja viranomaislausuntoja ja asukkaiden kannanottoja ole huomioitu. Valittaja pitää kaavamuutosta Kruununhaan puolen liikennejärjestelyjen kannalta toiminnallisesti epäonnistuneena ja sen vuoksi lainvastaisena. Useita kymmeniä asukasta ja yrityspysäköintipaikkoja tulee vähenemään.

Valittajan mukaan kaava aiheuttaa kohtuutonta haittaa ja vaarantaa asukkaiden terveyden ja viihtyisyyden, mikä johtuu erityisesti suunnitel-

lusta Pohjoisrannan pääkatuluokkaisen sisääntuloväylän tuomisesta lähemmäksi valittajana olevaa asunto-osakeyhtiötä. Lisäksi vesialueen mittavasta ruoppauksesta ja täytöistä aiheutuu Siltavuorenrannan arvokkaaseen maisemaan ja vesialueeseen huomattavia haittoja.

Helsingin kaupungin käsityksen mukaan valitus ei kohdistu voimaan saatettavaan osaan kaavasta. Kaavamuutos on perusteltua saattaa voimaan lukuun ottamatta Kruununhaan kaupunginosan alueita sekä nykyisiä ja tulevia vesialueita, joihin valitus kohdistuu. Valituksen kohteena oleva kaava-alueen osa jota MRL 201 §:n mukainen voimaan tulo ei koske on määritelty liitekartalla 1.

Asemakaavan määrääminen osittain voimaan ennen sen lainvoimaisuutta on keino nopeuttaa tarpeellisia rakennushankkeita silloin, kun osittaisella täytäntöönpanolla ei ole vaikutusta valituksen ratkaisemiseen. Kaavan osittaista voimaansaattamista esitetyiltä osin pidetään tärkeänä Kruunusillat-raitiotien rakentamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Kruunusillat-raitiotie luo toimivan ja nopean joukkoliikennetyden osittain jo rakentuneen ja parhaillaan rakentuvalle Kruunuvuorenrannan asuinalueelle. Kruunusillat raitiotien tavoiteaikataulu käyttöönotolle on vuonna 2026.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten

Valittaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin hallinto-oikeus

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 08.04.2020 § 112

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1. kaupunginosan (Kruununuhaka) venesatamaa ja vesialuetta, 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori) puisto-, vesi- ja katualueita, 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) vesi- ja katualueita koskevan asemakaavan sekä 1. kaupunginosan (Kruununuhaka) puisto-, vesi- ja katualueita, 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori) venesatamaa ja katualuetta, 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) korttelia 206 sekä vesi- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 10397, 11207 ja 11209) koskevan asemakaavan muutoksen 9.4.2019 päivätyn ja 10.12.2019 muutetun piirustuksen nro 12575 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Hyväksyessään Hakaniemen rannan kaavan, valtuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuutta toteuttaa Hakaniemestä muualle kaupunkiin myös työmatkaliikennettä avoveden aikana. Veneliikenteen lisääminen on myös merellisen Helsingin strategian mukaista ja tukee veneily- yrittäjyyden kannattavuutta. (Arja Karhuvaara)

Hyväksyessään Hakaniemenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen, kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkosuunnittelun yhteydessä erityisesti Kruununhaan alueella pyritään liikenteen osalta etsimään ratkaisuja, jotka eivät aina-kaan heikennä alueen turvallisuutta, asukasviihtyisyyttä eikä yritysten toimintaedellytyksiä. (Risto Rautava)

Käsittely

08.04.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Keskustelun kuluessa esitettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Valtuutettu Arja Karhuvaara ehdotti valtuutettu Mauri Venemiehen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Hakaniemen rannan kaavan, valtuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuutta toteuttaa Hakaniemestä muualle kaupunkiin myös työmatkaliikennettä avoveden aikana. Veneliikenteen lisääminen on myös merellisen Helsingin strategian mukaista ja tukee veneily- yrittäjyyden kannattavuutta.

Valtuutettu Risto Rautava ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Hakaniemenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen, kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatko-suunnittelun yhteydessä erityisesti Kruununhaan alueella pyritään liikenteen osalta etsimään ratkaisuja, jotka eivät aina-kaan heikennä alueen turvallisuutta, asukasviihtyisyyttä eikä yritysten toimintaedellytyksiä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Hakaniemen rannan kaavan, valtuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuutta toteuttaa Hakaniemestä muualle kaupunkiin myös työmatkaliikennettä avoveden aikana. Veneliikenteen lisääminen on myös merellisen Helsingin strategian mukaista ja tukee veneily- yrittäjyyden kannattavuutta.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 49

Alviina Alametsä, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouma, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koski-

31.08.2020

nen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Ilkka Taipale, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Ville Jalovaara, Otto Meri

Tyhjä: 33

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Hannu Oskala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 1

Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Arja Karhuvaaran ehdottaman toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Risto Rautavan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Hakaniemenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen, kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatko-suunnittelun yhteydessä erityisesti Kruununhaan alueella pyritään liikenteen osalta etsimään ratkaisuja, jotka eivät ainakaan heikennä alueen turvallisuutta, asukasviihtyisyyttä eikä yritysten toimintaedellytyksiä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 69

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra,

31.08.2020

Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 15

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Kaarin Taipale, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 1

Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Risto Rautavan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

§ 503

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023

HEL 2020-008003 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2020
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2020, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma
- 3 Lausuntopyyntö 16.6.2020, liite, pöytäkirjanote 16.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023 seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän strategiasuunnitelman 2018–2021 visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan HSL:n toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin ja seudun kehittämisen tavoitteita liittämällä joukkoliikenteen palvelut osaksi kokonaisvaltaista kehitystä.

Keskeiset strategiset tavoitteet TSS-kaudella 2021–2023

1) ”Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet.”

Runkolinjojen perustaminen on tarpeen. Niiden avulla voidaan vähentää keskustaan suuntautuvan bussiliikenteen vuoromääriä ja parantaa esikaupunkialueiden liityntäyhteyksien palvelutasoa. Helsingin yleiskaavan mukaisen raideliikenteen verkostokaupungin kehittäminen edellyttää yleiskaavaa toteutettaessa HSL:n linjastosuunnitelmien päivittämistä. Keskustalähtöistä bussilinjastoa on perusteltua kehittää ja laajenevan kantakaupungin uusia terminaalitarpeita selvittää yhteistyössä kaupungin ja HSL:n kesken.

HKL on varautunut säilyttämään ja kehittämään Ruskeasuon nykyistä bussivarikkoa samalla, kun alueelle rakennetaan erityisesti läntistä raitioliikennettä palveleva raitiovaunuvarikko. Bussivarikon säilyttäminen läntisessä kantakaupungissa mahdollistaa bussioperoinnin tehokkaan järjestämisen alueella. Varikkoinvestointien toteutus ripeässä aikataulussa edellyttää, että varikoiden tarpeet selvitetään ja toteutus suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja HSL:n kesken siten, että varikkoinvestointien pitkän aikavälin rahoitus ja käyttö joukkoliikenteen tarpeisiin on turvattu.

Junaliikennettä tulee kehittää siten, että Käpylän ja Valimon vaihtosemien matkustajaliikenne pystytään hoitamaan myös tulevaisuudessa, kun matkustajamäärät kasvavat. A-junaa tulisi käsitellä samanarvoisena kaupunkirata-junana kuin muitakin lähijunia vuorovälin ja liikennöinti-aikojen suhteen. Nykyisin A-junan vuoroväli on päivä- ja iltapäivä-aikaan pidempi kuin muilla kaupunkiratojen junilla.

2) ”Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa.”

Tavoitteet lippujärjestelmän kehittämisestä ja kokonaisvaltaisesta asiakkaan kannalta joustavasta maksamisesta ovat erittäin hyviä. Panostus digitaalisiin palveluihin sujuvoittaa liikennettä ja vastaa asiakkaiden toiveisiin. Matkakortin nettilatauksen lanseeraus kesällä 2020 oli toivottu parannus. Siirtyminen tilipohjaiseen lippujärjestelmään avaa osaltaan uusia mahdollisuuksia.

70+ asiakasryhmään kuuluvat saavat kerta-, arvo- ja lisävyöhykelipuisista 50 prosentin alennuksen, kun liput ostetaan klo 9–14 välisenä aikana. Aikarajoituksen poistamisesta on esitetty laajasti toiveita koko sen ajan, kun lipputyypit on ollut olemassa. Aikarajoitetun alennettuna kerta-lipun korvaaminen alennushintaisella kausilipulla olisi koko lippujärjestelmän kannalta järkevä ratkaisu. Alennusprosentin olisi hyvä olla yhteinen opiskelija-alennuksen kanssa (-45 %). Kausilipun yhteyteen tuotu alennus olisi kaupungin strategian mukainen ratkaisu, jolla edistetään

kestävien liikkumistapojen kulkumuoto-osuutta. Kausilipun haltijat käyttävät joukkoliikennettä eniten kaikissa liikkumistarpeissaan. Muutos edistäisi myös tärkeää tavoitetta selkeästä ja yksinkertaisesta lippujärjestelmästä. Muutoksen voisi toteuttaa siten, että tarjottaessa alennettua kausilippua 70+ asiakasryhmälle ilmoitetaan samalla, että siirtymäajan puitteissa aikarajoitteinen kertalipun alennus poistuu.

Lastenvaunuja kuljettavan matkustajan maksuttomuuden syynä ollut turvallisuusperuste on poistunut. Mobiililippujen lisäksi automaatti- ja muu myynti-paikkaverkosto ennakkoon ostettavan lipun saatavuuden osalta on laaja. Lukijalaitteet sijaitsevat nykyään runkolinjoihin kuuluvissa busseissa lukuun ottamatta kaikissa joukkoliikennevälineissä siinä tilassa, johon lastenvaunuilla nouseaan. Lastenvaunuja kuljettavan matkalippukäytäntöä muutettaessa tulee ottaa huomioon, ettei raitiovaunuissa ja busseissa pystytä kohtuullisilla kustannuksilla varmistamaan sitä, että lastenvaunujen kanssa mahtuu aina mukaan kyytiin. Jos lastenvaunujen kuljettaminen muuttuisi maksulliseksi, olisi asiakkaalla myös oikeus vaatia parempaa palvelutasoa. Osaratkaisuna asiassa voitaisiin rattaissa kuljetettavan lapsen ikäraja laskea nykyisestä 6 vuodesta. Lisäksi lastenvaunulla ja rollaattorilla liikkuvien maksumuutoksia on perusteltua arvioida samalla tavalla.

Bussiliikenteen osalta on syytä arvioida kuljettajarahastuksen palauttamisen tarpeellisuutta koronan aiheuttaman poikkeustilanteen poistuessi. Avorahastuksen vaikutus bussiliikennettä sujuvoittavana tekijänä on merkittävä. Yksittäisten pysäkillä tapahtuvien pitkäkestoisten rahastustapahtumien jääminen pois parantaa bussiliikenteen matkanopeutta, säännöllisyyttä ja täsmällisyyttä huomattavasti.

3) ”Kasvatamme kestävän liikkumisen kulkutapaosuutta ja vaikutamme kestävään liikennepolitiikkaan.”

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävässä toimissa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. MAL-suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään monipuolisesti Helsingin seudun kestävä kehitystä. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on myös Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HSL:n tulee kaikessa toiminnassaan huomioida myös koko liikennejärjestelmän toimivuus. Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL) on varautunut toteuttamaan sähkölatausinvestointeja HSL:n kanssa sovittavalla tavalla.

4) ”Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävä joukkoliikenteen ekosysteemiä.”

HSL:n tavoite luoda seudulle toimivaa joukkoliikenteen ekosysteemiä tehokkaasti ja kilpailuneutraalisti on kannatettavaa. Ekosysteemi sisältää eri toimijoiden tuottamia joukkoliikenteen taustajärjestelmiä, liikkumispalveluja ja fyysisiä toimintaympäristöjä. Konkreettisia ja kriittisiä kehittämiskohteita ovat esimerkiksi joukkoliikenteen varikot, merkittävät vaihtopaikat ja sähköbussien latausinfra. Näitä hankkeita tulee suunnitella pitkäjänteisesti ja koordinoitusti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa. Joukkoliikennettä täydentäviä liikkumispalveluja tulee kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Helsingin näkökulmasta joukkoliikenteen seudullistumiskehitys on keskeinen tulevaisuudessa tapahtuva toimintaympäristön muutos, johon on syytä varautua. HSL:n strategiasuunnitelmassa on nostettu erityisesti esiin kaluston ja varikoiden omistuksen ja hallinnan keskitetyt linjaukset. Näillä linjauksilla voidaan merkittävästi vaikuttaa joukkoliikenteen luotettavuuteen ja kokonaiskustannustasoon erityisesti kaupunkiraideliikenteessä. Lisäksi asia on keskeinen myös kaupunkikehitysnäkökulmasta. Koska tehtävillä infran ja kaluston hallinnan linjauksilla on laajat sekä pitkäaikaiset vaikutukset liikennöintiin sekä kaupunkikehitykseen, tulee nämä tehdä infran omistajakaupunkien strategisen tason keskustelujen pohjalta ja hankkeita tulee suunnitella pitkäjänteisesti ja koordinoitusti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa hyödyntäen osapuolten olemassa olevaa osaamista. Erityisesti kaupunkiraideliikenteen osalta tehtyjen asiantuntijaselvitysten valossa joukkoliikenteen tuottamisen seudullinen organisointi infran, kaluston ja varikoiden hoitamiseksi voisi mahdollistaa synergiaetuja.

5) ”Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin.”

Tiedolla on olennainen merkitys päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä. Korkealuokkainen suunnittelu edellyttää kattavaa tilannekuvaa. Sen muodostamiseksi Helsingin ja HSL:n on hyvä tiivistää entistään tutkimustoiminnan yhteistyötä. Matkustamisen ja liikenteen toteutumisen seurannasta kertyvän datan analysointi antaa hyvät lähtökohdat joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen. Entistä parempi ymmärrys joukkoliikenteen matkustajien matkaketjuista parantaa mahdollisuuksia tehdä asiakkaiden tarpeista lähtevää linjastosuunnittelua.

Metron kapasiteetin nostaminen on keskeisiä HKL:n ja HSL:n yhteisiä tavoitteita. Tässä reaaliaikaisten matkustajamäärätietojen hyödyntäminen matkustajien informoimiseen on yksi keinovalikoimista. Reaaliaikaiseen tietoon perustuen matkustajia voitaisiin ohjata junissa ja asemilla täyttämään vaunuja tasaisemmin ja siten parantaa kapasiteetin käyttöä.

Lippu- ja vyöhykeuudistuksen vaikutuksia tulee seurata ja analysoida siten, että valtuustokauden 2017–2021 aikana tehdään selvitys vaikutuksista matkustajamääriin ja kuntaosuuksiin sekä niihin perustuvat toimenpide-ehdotukset.

Tiedon avaaminen tuo läpinäkyvyyttä julkishallinnon toimintaan. Kun kerätty tieto on saatavilla avoimen rajapinnan kautta, sitä voivat hyödyntää myös muut kuin tiedon tuottajaorganisaatio.

6) ”Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen”

HSL:n omalle toiminnalleen asettamat tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Kun tavoitteena on jatkuva joukkoliikenteen houkuttelevuuden sekä taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen, seurannan avulla pystytään arvioimaan toiminnan onnistuneisuutta ja tehtyjen muutosten vaikuttavuutta. Vaikuttavuuden ja tuottavuuden arviointi edellyttää monipuolista mittaristoa. Myös strategiset painopisteet on perusteltua sitoa tämän hetkiseen tilanteeseen lukujen osalta. Lisäksi tunnuslukujen aikasarjat antavat mahdollisuuden seurata ja analysoida pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun. Tulevien vuosien talouteen liittyy nyt paljon epävarmuutta, mikä on tuotu esille selvästi myös HSL:n talousarviossa. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamuksen palauttamisella vältetään sen kulkumuoto-osuuden lasku. Seudun kasvaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule ennalta käsin sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntaosuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Kuntaosuuksilla kateaan vuositasolla tarkasteltuna kokonaiskustannuksista enintään 50 % ja lipputuottojen kasvun tulisi olla suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava. Koronavaikutusten johdosta kuntaosuuksille ja lipputuottojen kasvulle esitettyjä yleisiä tavoitteita voidaan tapauskohtaisesti vuotuisesti tarkentaa. Tarvittavat talouden sopeutus-toimet tulisi osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa. Lisäksi HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa tehdä vaikuttamistyötä valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia. Helsinkiä koskevat bussiliikenteen lähivuosien linjastomuutokset ovat vaikutukseltaan kustannusneutraaleja.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat perusteltuja. Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti pandemiatilanteen edetessä. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudelleen, kun pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa.

Pandemiasta huolimatta on tärkeää kehittää erilaisia digitaalisia ratkaisuja esimerkiksi yhdessä MaaS-toimijoiden kanssa.

Kuntaosuuksien taso

Talousarvioon 2020 sisältyvässä taloussuunnitelmassa vuosille 2020–2022 Helsingin kaupunki on varautunut vuoden 2021 HSL:n maksusuuteen 214,4 miljoonalla eurolla. HSL:n alustavan TTS-suunnitelman 2021–2023 eri lipputuloskenaarioiden mukaan Helsingin vuoden 2021 kuntaosuus olisi 3–49 miljoonaa euroa taloussuunnitelmassa varauduttua suurempi. HSL:n talouden tasapainottamiseksi tulee tarkastella kaikkia edellä lueteltuja keinoja.

Koronavaikutusten johdosta voidaan tapauskohtaisesti vuotuisesti tarkentaa yleistä tavoitetta kattaa kuntaosuuksilla vuositasolla tarkasteltuna kokonaiskustannuksista enintään 50 %.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella ja lipunhinnan korotukset

Joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista on vuosikymmeniä kattettu lipputuloilla noin puolet. Pandemiasta johtuvassa joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa on perusteltua käyttää kaikkia keinoja. Siten myös matkustajien lipunhintojen korotukset ovat mahdollisia.

Tarkastusmaksun korottaminen

Vuonna 2021 tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 100 euroon.

Kuntakohtaisen ylijäämän tai alijäämän käyttö

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi. Yhtenä keinona vuoden 2020 aikana mahdollisesti

kertyvän alijäämän kuntakohtaisten maksuosuuksien tasaamisessa voisi käyttää kolmea vuotta pidempää aikaväliä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSL pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2020. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 14.9.2020 asti.

Yleistä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taloussuunnitelmaehdotuksesta 2021–2023 ja siihen liittyen strategiasuunnitelmasta, liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista, kuntaosuuksien tasosta, lipputulotavoitteista TTS-kaudella, tarkastusmaksun korottamisesta ja kuntakohtaisen ali-/ylijäämän käytöstä suunnitelmakaudella.

HSL pyytää jäsenkuntiaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Koronapandemian ja sen seurausten aiheuttamien lipputulosten menetykset tuovat haasteita HSL:n ja sen jäsenkuntien taloudelle tulevina TTS-vuosina. Kunnilta pyydetään kannanottoa seuraaviin keinoihin kestävän talouden varmistamiseksi:

- Miten kunta suhtautuu siihen, että koronapandemiasta johtuvat lipputulomenetykset katetaan väliaikaisesti pääosin korotetuilla kuntaosuuksilla ja subventiotasolla? Mikä on kunnan näkökulmasta hyväksyttävä kuntaosuuden taso (euromääräisesti tai keskimääräinen subventiotaso HSL-tasolla)?
- Kannattaako kunta ajatusta, että vuodelta 2020 todennäköisesti kertyvä alijäämä katetaan kuntalain mukaisesti seuraavan kolmen TTS-vuoden aikana?
- Miten kunta suhtautuu matkalippujen hintojen korotuksiin?

- Mikä on kunnan näkemys liikenteen palvelutason muutoksiin yleisesti ottaen ja oman kunnan alueella?
 - Mitä muita keinoja kunta näkee mahdolliseksi kestävän talouden varmistamiseksi?
- 2) Alustavassa TTS-suunnitelmassa on HSL:lle määritelty yhteensä kuusi (5+1) keskeistä toiminnallista tavoitetta. Kunnilta pyydetään näkemystä tavoitteista sekä niiden saavuttamiseksi asetetuista toimenpiteistä ja niiden seurannasta.
- 3) Alustavassa TTS-suunnitelmassa ehdotetaan tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 eurosta 100 euroon. Kunnilta pyydetään näkemystä asiasta.

HSL:n strategiasuunnitelma 2018–2021

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n perustehtävä on strategian mukaan tarjota houkutteleva ja tehokas joukkoliikenne sekä kehittää yhteistyössä toimivaa liikkumisen kokonaisuutta. HSL:n visio on ”Kestävällä liikkumisella sujuva arki ja maailman toimivin kaupunkiseutu”.

Strategiassa viisi painopistettä ovat: erinomainen asiakaskokemus, tehokas runkoverkko, ennakointi ja uudistuminen, aktiivinen yhteistyö sekä kestävä talous.

HSL:n keskeiset toiminta- ja taloussuunnitelmakauden strategiset tavoitteet ovat:

- 1) Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet,
- 2) Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa,
- 3) Kasvatamme kestävän liikkumisen kulkutapaosuutta ja vaikutamme kestävään liikennepolitiikkaan,
- 4) Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävästä joukkoliikenteen ekosysteemiä ja
- 5) Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin. Kuudes, sisäisen toiminnan tavoite ”Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen” tukee varsinaisten toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista ja keskittyy kestävän talouden, osaamisen ja tehokkuuden varmistamiseen sekä toiminnan seurantaan ja jatkuvaan kehittämiseen

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa koronapandemian tilanteessa on erittäin vaikeaa. Koronaviruspandemian kesto on merkittävin epävarmuustekijä, jonka vuoksi niin matkustajamäärien kuin lipputulokertymien ennustaminen on lähes mahdotonta. Sen vuoksi nyt lausunnoille lähetettävä alustava toiminta- ja taloussuunnitelma kuvaa kolme erilaista ennustetta vuoden 2021 Helsingin seudun joukkoliikennenäkömistä. Kaikissa ennusteissa on lähdetty siitä, että käynnissä olevan pandemian vaikutukset näkyvät myös vuonna 2021. Matkustusmääriä voivat vähentää esim. terveysviranomaisten suositukset, yleinen talouden ja työllisyyden heikentyminen, etätyön lisääntyminen tai muu ihmisten matkustuskäyttäytymisen muutos.

Valtion toimivaltaisille viranomaisille lisätalousarviossa kesäkuussa 2020 esitettyä yhteensä 100 milj. euron ylimääräistä valtion tukea ei ole vielä voitu ottaa huomioon laskelmissa. Tuki jaetaan luultavimmin Traficomien hakemusmenettelyn kautta myöhemmin kesällä/syksyllä 2020. Tuen jakautumisesta toimivaltaisten viranomaisten kesken ei ole vielä tässä vaiheessa tietoa.

HSL:n toimintamenojen on vuonna 2021 arvioitu olevan yhteensä 735,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2020 toteutumaennusteesta 8,0 milj. euroa (+ 1,1 %). Vuonna 2022 toimintamenojen arvioidaan olevat 755,9 milj. euroa ja vuonna 2023 822,8 milj. euroa.

Joukkoliikenteen operointikustannukset vuonna 2021 ovat 524,3 milj. euroa, mikä muodostaa 71,3 % HSL:n toimintamenoista. Liikennemuodoittain kustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 328,2 milj. euroa (62,6 %), junaliikenteen 89,8 milj. euroa (17,1 %), raitioliikenne 57,4 milj. euroa (10,9 %), metrolinjat 44,4 milj. euroa (8,5 %) ja lauttaliikenne 4,5 milj. euroa (0,9 %).

HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2021 on 140,8 milj. euroa. Tästä metron osuus on 97,5 milj. euroa. Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä.

Vuoden 2021 talousarviovalmistelu on lähtenyt kolmesta eri skenaariorista, jossa lipputulosten arvioidaan jäävän 10, 20 tai 30 prosenttia pienemmiksi vuoden 2019 tasosta

Skenaario 1 (-10%): ”Joukkoliikenteen matkustus palaa lähes ennalleen, etätyö ja muut kulkutavat korvaavat hieman joukkoliikennematkustusta”.

Skenaario 2 (-20%): "Koronakriisin johdosta ihmisten etätyö- ja liikkumiskäyttäytyminen on muuttunut selvästi". Skenaariossa ollaan selvästi aiempaa enemmän etätyössä tai työmatkat jäävät tekemättä työttömyyden tai lomautusten vuoksi. Siirtymää yksilöllisiin kulkutapoihin (pyöräily, henkilöautot) on niin ikään tapahtunut

Skenaario 3 (-30%): "Epidemia ja rajoitukset jatkuvat, liikkumisen määrä ja kulkutavat ovat muuttuneet merkittävästi". Skenaariossa koronaepidemia jatkuu erilaisine yhteiskunnan rajoituksineen. Etätyössä ollaan merkittävästi aiempaa enemmän tai työmatkat jäävät tekemättä työttömyyden tai lomautusten vuoksi. Siirtymää yksilöllisiin kulkutapoihin (pyöräily, henkilöautot) on niin ikään tapahtunut paljon.

Skenaarioita tarkennetaan syksyllä 2020 ja silloin huomioidaan kesän aikana tapahtunut yleinen kehitys sekä matkustuksen palautuminen pandemiavaiheen/-vaiheiden jälkeen ja kulkumuotojen väliset erot matkustusmuutoksissa.

HSL:n toimintatulot vuonna 2021 ovat yhteensä 768,7 milj. euroa. Talousarviossa esitetyt lipputulot eivät sisällä hintojen korotusesityksiä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Helsingin osuudet arvioiduista lipputuloista eri matkustajamääräskenaarioilla ja vastaavat kuntaosuudet sekä subventioaste.

Helsingin	skenaario 1	skenaario 2	skenaario 3
	-10 %	-20 %	-30 %
lipputulot	202 500 000 e	179 800 000 e	157 100 000 e
kuntaosuudet	216 800 000 e	239 500 000 e	262 200 000 e
subventioaste	51,9 %	57,3 %	62,8 %

Tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon vuonna 2021. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 5,0 milj. euroa, joista kirjataan luottotappiota yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Tarkastusmaksutuotot on laskettu taloussuunnitelmassa voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan 33,7 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikate rahoituserien jälkeen on 33,6 milj. euroa ylijäämäinen, joka riittää kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat 18,9 milj. euroa vuonna 2021. Tili-

kauden ylijäämäksi arvioidaan 14,7 milj. euroa ja sillä katetaan edellisvuodelta kertynyttä alijäämää.

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

HSL:n tilaama lähijunaliikenne siirtyy kilpailutettuun sopimukseen ke-säkuussa 2021. Järvenpään kaupunki liittyy HSL:n jäseneksi 1.1.2022 lähtien.

Merkittävimmät liikenteen palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Koronakriisin taloudellisten vaikutusten vuoksi kaikkien liikennemuotojen osalta toteutetaan sopeutustoimia syysliikenteen alkaessa 2020. Säästöjä on pyritty kohdistamaan vähäisen kysynnän ajankohtiin varhaiseen aamuun sekä iltoihin, mutta myös ruuhka-ajan liikennöintiä on vähennetty siellä, missä se on matkustajakapasiteetin puolesta mahdollista. Sopeutustoimet ovat voimassa koko suunnitelmakauden 2021-2023. Joitakin palvelutasoa parantavia ja liikennetarjontaa lisääviä suunnitelmia ei toteuteta.

Vuonna 2021

- Raitioliikenteessä jatketaan linjan 6 reitti Hietalahdesta Eiranrantaan ja linjan 9 reittiä Atlantinkadun kautta Saukonpaadesta Länsiterminaaliin.
- Bussiliikenteessä toteutetaan Helsingin poikittaisliikenteen kehittämissuunnitelmassa ja Haagan linjastosuunnitelmassa esitetyt linjastomuutokset syysliikenteen alkaessa. Samoin toteutetaan Lahdenväylän linjastosuunnitelman mukaiset muutokset 700-sarjan seutulijnjoille siten, että osa nykyisin Hämeentietä keskustaan kulkevasta linjoista ohjataan Hermannin rantatien kautta.

Vuonna 2022

- Helsingin ja Järvenpään välisen junaliikenteen tarjontaa arkisin päiväliikenteessä ja lauantaisin parannetaan syysliikenteen alusta. Vuoroväliä tihennetään siten, että Järvenpäästä palvelevilla junilla olisi noin 15 minuutin vuorovälit nykyisen 30 minuutin vuorovälin sijaan.
- Raitioliikenteessä varaudutaan jatkamaan linjan 7 reittiä Pasilasta Meilahteen uudelle Rosina Heikelin puiston käännpaikalle ja linjan 9 reittiä Pasilasta Ilmalan torille. Lisäksi linjojen 8 ja 9 reittejä jatketaan Länsiterminaalilta Bunkkerin edustalla olevalle uudelle käännpaikalle alasatamaan.
- Bussiliikenteessä toteutetaan Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelmien mukaiset muutokset syysliikenteen alusta.

Suunnitelmien mukaisesti perustetaan uudet runkolinjat 300, 400, 520 ja 530.

Vuonna 2023

- Metroliikenteessä varaudutaan metroradan Kivenlahden jatkeen avautumiseen, tällöin nykyisin Matinkylään päättyvät junat jatketaan Kivenlahteen.
- Raitioliikenteessä varaudutaan linjan 6 reitin jatkamiseen Eiranrannasta Hernesaareen ja linjan 7 reitin jatkamiseen Jätkäsaarella osuudella Länsi-terminaalilta Melkinlaituriin.
- Bussiliikenteessä Kivenlahden metron valmistuminen vaikuttaa olennaisesti länsimetron vaikutusalueen bussilinjastoon.

Esittelijän kannanotot

Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain mukaan tarkastusmaksun määrä voi olla enintään 40 kertaa niin suuri kuin alin aikuisten kertamaksu (8.6.2006/448). Alin aikuisen kertamaksu vuoden 2020 tariffissa on mobiili- tai arvokertalippu AB, jonka hinta on 2,80 euroa. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 alkaen 80 euroa. HSL esittää tarkastusmaksun korottamista vuonna 2021 100 euroon.

Esittelijä esittää HSL:n esityksen mukaisesti tarkastusmaksun korottamista 100 euroon toisin kuin kaupunkiympäristölautakunta. Tarkastusmaksun korotus on tarpeen, jotta liputta matkustamisen houkuttelevuutta saataisiin vähennettyä, ja liputta matkustamisen kasvu pysähtymään. Vuonna 2015 liputta matkustavia oli HSL:n mukaan keskimäärin 2,7 %, vuonna 2016 keskimäärin 2,9 % ja vuonna 2017 keskimäärin 3,3 % tarkastetuista matkustajista. Tarkastusmaksun suuruuden osalta esittelijän lausuntoesitys poikkeaa kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossaan esittämästä. Lautakunnan mukaan tarkastusmaksun korottaminen ei ole perusteltua.

Esittelijä ei ole ottanut lausuntoesitykseen kaupunkiympäristölautakunnan ehdotusta, että peruslippujen hintaa ei tulisi nostaa, koska tällä hetkellä ei ole vielä tiedossa pandemian aiheuttaman lipputulopohjan romahduksen määrä. Ei ole syytä ennalta rajata mitään keinoa pois valikoimasta. Myöskään kaupunkiympäristölautakunnan ehdotusta kuntakohtaisesta joukkoliikennesubventiosta ei ole otettu lausuntoesitykseen, sillä suurempaa subventiota ei voida pitää realistisena tässä haastavassa taloudellisessa tilanteessa, jossa kuntakohtaiseen mak-suosuuteen kohdistuu jo nyt suuria kasvupaineita. Kuntakohtainen suurempi subventio ei myöskään edistäisi HSL-alueen yhtenäisen taksa- ja lippujärjestelmän luomisessa. Lausuntoehdotus poikkeaa kaupunkiympäristölautakunnan päättämästä ehdotuksesta myös siltä osin, että

maininnat infrakorvausten korottavasta vaikutuksesta lipunhintoihin ja subventioasteen hankekohtaisesta määrittämisestä on poistettu. Esittelijä on keskittynyt lausunnossa vastaamaan erityisesti HSL:n lausuntopyynnössä esiin nostamiin ajankohtaisiin kysymyksiin). Lausuntoehdotukseen on lisätty kaupunkiympäristölautakunnan tekemä poisto lautakunnan esityslistatekstistä 70+ -asiakasryhmän aikarajoitteisen kertalipun alennuksen siirtymäajan puitteissa tapahtuvasta poistamisesta, koska lippujärjestelmän tulisi olla mahdollisimman yhtenäinen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2020
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2020, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma
- 3 Lausuntopyyntö 16.6.2020, liite, pöytäkirjanote 16.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.08.2020 § 400

HEL 2020-008003 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) strategiasuunnitelman 2018-2021 visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan HSL:n toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin ja seudun kehittämisen tavoitteita liittämällä joukkoliikenteen palvelut osaksi kokonaisvaltaista kehitystä.

Keskeiset strategiset tavoitteet TTS-kaudella 2021-2023

1) ”Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet.”

Helsinki suhtautuu runkolinjojen perustamiseen positiivisesti. Näiden järjestelyiden myötä on perusteltua vähentää keskustaan suuntautuvan bussiliikenteen vuoromäärää ja parantaa esikaupunkialueiden liittyttyhteyksien palvelutasoa pitkällä aikavälillä. Helsingin yleiskaavan mukaisen raideliikenteen verkostokaupungin kehittäminen vaatii myös HSL:n linjastosuunnitelmien päivittämistä yleiskaavaa toteutettaessa. Siten keskustalähtöistä bussilinjastoa on perusteltua kehittää ja laajenevan kantakaupungin uusia terminaalitarpeita selvittää yhteistyössä kaupungin ja HSL:n kesken. Junaliikennettä tulee kehittää siten, että Käpylän ja Valimon vaihtoasemien matkustajaliikenne pystytään hoitamaan myös tulevaisuudessa, kun matkustajamäärät kasvavat. A-junaa tulisi käsitellä samanarvoisena kaupunkirata-junana kuin muitakin lähijunia vuorovälin ja liikennöinti-aikojen suhteen. Nykyisin A-junan vuoroväli on päivä- ja iltaiikaan pidempi kuin muilla kaupunkiratojen junilla.

2) ”Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa.”

Tavoitteet lippujärjestelmän kehittämisestä ja kokonaisvaltaisesta asiakkaan kannalta joustavasta maksamisesta ovat erittäin hyviä. Matkakortin nettilatauksen lanseeraus kesällä 2020 oli toivottu parannus. Siirtyminen tilipohjaiseen lippujärjestelmään avaa osaltaan uusia mahdollisuuksia.

70+ asiakasryhmään kuuluvat saavat kerta-, arvo- ja lisävyöhykelipusta 50 prosentin alennuksen, kun liput ostetaan klo 9-14 välisenä aikana. Aikarajoituksen poistamisesta on esitetty laajasti toiveita koko sen ajan, kun lipputyypit on ollut olemassa. Aikarajoitetun alennettuna kertalipun korvaaminen alennushintaisella kausilipulla olisi koko lippujärjestelmän kannalta järkevä ratkaisu. Alennusprosentin olisi hyvä olla yhtenevä opiskelija-alennuksen kanssa (-45%). Kausilipun yhteyteen tuotu alennus olisi kaupungin strategian mukainen ratkaisu, jolla edistetään kestävien liikkumistapojen kulkumuoto-osuutta. Kausilipun haltijat käyttävät joukkoliikennettä eniten kaikissa liikkumistarpeissaan. Muutos edistäisi myös tärkeää tavoitetta selkeästä ja yksinkertaisesta lippujärjestelmästä.

Lastenvaunuja kuljettavan matkustajan maksuttomuuden syynä ollut turvallisuusperuste on poistunut. Mobiililippujen lisäksi automaatti- ja muu myynti-paikkaverkosto ennakoon ostettavan lipun saatavuuden osalta on laaja. Lukijalaitteet sijaitsevat nykyään runkolinjoihin kuulumattomia busseja lukuun ottamatta kaikissa joukkoliikennevälineissä siinä tilassa, johon lastenvaunuilla nouseaan. Lastenvaunuja kuljettavan

matkalippukäytäntöä muutettaessa on hyvä ottaa huomioon, ettei raitiovaunuissa ja busseissa pystytä kohtuullisilla kustannuksilla varmistamaan sitä, että lastenvaunujen kanssa mahtuu aina mukaan kyytiin. Jos lastenvaunujen kuljettaminen muuttuisi maksulliseksi, olisi asiakkaalla myös oikeus vaatia parempaa palvelutasoa. Osaratkaisuna asiassa voitaisiin rattaissa kuljetettavan lapsen ikärajaa laskea nykyisestä 6 vuodesta. Lisäksi lastenvaunulla ja rollaattorilla liikkuvien mak-suvaatimuksia on perusteltua arvioida samalla tavalla.

Bussiliikenteen osalta on syytä arvioida kuljettajarahastuksen palauttamisen tarpeellisuutta koronan aiheuttaman poikkeustilanteen poistuesssa. Avorahastuksen vaikutus bussiliikennettä sujuvoittavana tekijänä on merkittävä. Yksittäisten pysäkillä tapahtuvien pitkäkestoisten rahastustapahtumien jääminen pois parantaa bussiliikenteen matkanopeutta, säännöllisyyttä ja täsmällisyyttä huomattavasti.

3) ”Kasvatamme kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuutta ja vaikutamme kestävästä liikennepolitiikkaan.”

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävässä toimis-sa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. MAL-suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään monipuolisesti Helsingin seudun kestävästä kehitystä. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on myös Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mu-kaista. HSL:n tulee kaikessa toiminnassaan huomioida myös koko lii-kennejärjestelmän toimivuus.

4) ”Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävästä joukkoliikenteen ekosysteemiä.”

HSL:n tavoite luoda seudulle toimivaa joukkoliikenteen ekosysteemiä tehokkaasti ja kilpailuneutraalisti on kannatettava. Ekosysteemi sisältää eri toimijoiden tuottamia joukkoliikenteen taustajärjestelmiä, liikkumis-palveluja ja fyysisiä toimintaympäristöjä. Konkreettisia ja kriittisiä kehit-tämiskohteita ovat esimerkiksi joukkoliikenteen varikot, merkittävät vaihtopaikat ja sähköbussien latausinfra. Näitä hankkeita tulee suunnit-tella pitkäjänteisesti ja koordinoitusti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa. Joukkoliikennettä täydentäviä liikkumispalveluja tulee kehittää yhteis-työssä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

5) ”Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin.”

Tiedolla on olennainen merkitys päätöksenteossa ja toiminnan kehittä-misessä. Korkealuokkainen suunnittelu edellyttää kattavaa tilanneku-

vaa. Sen muodostamiseksi Helsingin ja HSL:n on hyvä tiivistää entisestään tutkimustoiminnan yhteistyötä. Matkustamisen ja liikenteen toteutumisen seurannasta kertyvän datan analysointi antaa hyvät lähtökohdat joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen. Entistä parempi ymmärrys joukkoliikenteen matkustajien matkaketjuista parantaa mahdollisuuksia tehdä asiakkaiden tarpeista lähtevää linjastosuunnittelua.

Reaaliaikaisia matkustajamäärätietoja hyväksikäyttäen voitaisiin kehittää sovelluksia esimerkiksi junien matkustajien informoimiseen. Nykyisin junat kuormittuvat epätasaisesti niin, että junan etupään vaunut ovat paljon täydempiä kuin junan takapäässä olevat vaunut. Reaaliaikaiseen tietoon perustuen matkustajia voitaisiin ohjata junissa ja asemilla täyttämään vaunuja tasaisemmin.

Lippu- ja vyöhykeuudistuksen vaikutuksia tulee seurata ja analysoida siten, että valtuustokauden 2017–2021 aikana tehdään selvitys vaikutuksista matkustajamääriin ja kuntaosuuksiin sekä niihin perustuvat toimenpide-ehdotukset. Tässä yhteydessä kannattaa selvittää mahdollisuudet yhden vyöhykkeen kertalipun toteuttamiseen.

6) ”Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen”

HSL:n omalle toiminnalleen asettamat tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Kun tavoitteena on jatkuva joukkoliikenteen houkuttelevuuden sekä taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen, seurannan avulla pystytään arvioimaan toiminnan onnistuneisuutta ja tehtyjen muutosten vaikuttavuutta. Vaikuttavuuden ja tuottavuuden arviointi edellyttää monipuolista mittaristoa. Myös strategiset painopisteet on perusteltua sitoa tämän hetkiseen tilanteeseen lukujen osalta. Lisäksi tunnuslukujen aikasarjat antavat mahdollisuuden seurata ja analysoida pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että tässä poikkeuksellisessa tilanteessa joukkoliikenteen kilpailukyvyyn, turvallisuuden ja kulkumuoto-osuuden turvaamiseksi HSL:n talouden tasapainottaminen tulee tapahtua ensisijaisesti kuntaosuuksien kautta. Epävarman ensi vuoden osalta peruslippujen, kuten 30 päivän kausilipun, hintaa ei tulisi nostaa.

Helsingin kaupungin kannalta ei ole mahdollista, että joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus pysyvästi laskisi. Tämän tärkeän seikan turvaamiseksi viimesijainen keino tässä poikkeuksellisessa koronatilanteessa olisi erottaa joukkoliikennesubventio kuntakohtaiseksi, jolloin helsinkiläisten kausiliput olisivat voimakkaammin subventoituja ja siten edullisempia.

Talouden tasapainottamiseen on olemassa kolme keinoa: kuntaosuuk-
sien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen ja palvelutarjonnan so-
peuttaminen. Tulevien vuosien talouteen liittyy nyt paljon epävarmuut-
ta, mikä on tuotu esille selvästi myös HSL:n talousarviossa. Joukkoliik-
enteen käyttäjien luottamuksen palauttamisella vältetään sen kulkuta-
paosuuden lasku. Seudun kasvaminen kestäväällä tavalla edellyttää, et-
tä pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko
HSL:n alueella.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamiseen tulee
käyttää kaikkia käytössä olevia keinoja; kuntaosuuksien kasvattamista,
lipunhintojen korottamista sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttamis-
ta. Kuntaosuuksilla katetaan vuositasolla tarkasteltuna kokonaiskus-
tannuksista enintään 50 % ja lipputuottojen kasvun tulisi olla suhteelli-
sesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava. Koronavaiku-
tusten johdosta kuntaosuuksille ja lipputuottojen kasvulle esitettyjä ylei-
siä tavoitteita voidaan tapauskohtaisesti vuotuisesti tarkentaa. Tarvitta-
vat talouden sopeutustoimet tulisi osata kohdistaa siten, että lipun hin-
nat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään koh-
tuullisessa tasapainossa. Lisäksi HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin
seudun kuntien kanssa tehdä vaikutustyötä valtion pääkaupunkiseudul-
le antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat
yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja
raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset
ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia. Helsinkiä koskevat bussiliikenteen
lähivuosien linjastomuutokset ovat vaikutukseltaan kustannusneutraa-
leja.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt
palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat perusteltuja.
Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti pandemiatilanteen edetes-
sä. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudes-
taan, kun pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa.

Pandemiasta huolimatta on tärkeää kehittää erilaisia digitaalisia ratkai-
sija esimerkiksi yhdessä MaaS-toimijoiden kanssa.

Kuntaosuuksien taso

Talousarvioon 2020 sisältyvässä taloussuunnitelmassa vuosille 2020-
2022 Helsingin kaupunki on varautunut vuoden 2021 HSL:n maksuo-
suuteen 214,4 miljoonalla eurolla. HSL:n alustavan TTS-suunnitelman
2021-2023 eri lipputuloskenaarioiden mukaan Helsingin vuoden 2021

31.08.2020

kuntaosuus olisi 3-49 miljoonaa euroa taloussuunnitelmassa varauduttua suurempi. HSL:n talouden tasapainottamiseksi tulee käyttää kaikkia edellä lueteltuja keinoja.

Koronavaikutusten johdosta yleistä tavoitetta enintään 50 %:n kuntaosuudesta voidaan tapauskohtaisesti vuotuisesti tarkentaa.

Pidemmällä aikavälillä periaate, jossa joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen investointikustannuksia kierrätetään HSL:n infrakorvausten kautta, tarjoaa mahdollisuuden kehittää kokonaisvaltaisesti seudun joukkoliikennejärjestelmää. Lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Subventioasteen voisi ajoittain määritellä erikseen hankekohtaisesti, jolloin kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voi olla tilapäisesti yli puolet HSL:n tuloista. Tämä on perusteltua myös siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella ja lipunhinnan korotukset

Joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista on vuosikymmeniä kattettu lipputulolla noin puolet. Tämä on hyvä periaate tulevaisuudessaakin erityisesti operatiivisten kustannusten osalta, jotta joukkoliikenteen lippujen hinnoittelu pysyy kilpailukykyisenä. Pandemiasta johtuvassa joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa on perusteltua käyttää kaikkia keinoja. Siten myös matkustajien lipunhintojen korotukset ovat mahdollisia.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkeestä riippuen 60-80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin liputta matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille. Viiden miljoonan euron vuotuisista tarkastusmaksutuloista jää saamatta noin kaksi miljoonaa euroa, mikä osaltaan osoittaa sen, että maksulla tavoitellut vaikutukset jäävät jo nykyisellään osittain saavuttamatta.

Kuntakohtaisen ylijäämän tai alijäämän käyttö

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi. Yhtenä keinona vuoden 2020 aikana mahdollisesti kertyvän alijäämän kuntakohtaisten maksuosuuksien tasaamisessa voisi käyttää kolmea vuotta pidempää aikaväliä.

Käsittely

11.08.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Markku Granholm. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kappaleeksi 21: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että tässä poikkeuksellisessa tilanteessa joukkoliikenteen kilpailukyvyyn, turvallisuuden ja kulkumuoto-osuuden turvaamiseksi HSL:n talouden tasapainottaminen tulee tapahtua ensisijaisesti kuntaosuuksien kautta. Epävarman ensi vuoden osalta peruslippujen, kuten 30 päivän kausilipun, hintaa ei tulisi nostaa.

Helsingin kaupungin kannalta ei ole mahdollista, että joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus pysyvästi laskisi. Tämän tärkeän seikan turvaamiseksi viimesijainen keino tässä poikkeuksellisessa koronatilanteessa olisi erottaa joukkoliikennesubventio kuntakohtaiseksi, jolloin helsinkiläisten kausiliput olisivat voimakkaammin subventoituja ja siten edullisempia.

Tämän muutoksen lisäksi pohjaesityksen kappaleen 21 ensimmäinen lause muuttuu muotoon " ... talouden tasapainottamiseen on olemassa kolme keinoa: kuntaosuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen ja palvelutarjonnan sopeuttaminen."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään kohtaan "Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset" viimeiseksi kappaleeksi:

"Pandemiasta huolimatta on tärkeää kehittää erilaisia digitaalisia ratkaisuja esimerkiksi yhdessä MaaS-toimijoiden kanssa."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kohdasta "Tarkastusmaksun korottaminen" poistetaan seuraava teksti:

"Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkees-

31.08.2020

tä riippuen 60-80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin liputta matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille. Viiden miljoonan euron vuotuisista tarkastusmaksutuloista jää saamatta noin kaksi miljoonaa euroa, mikä osaltaan osoittaa sen, että maksulla tavoitellut vaikutukset jäävät jo nykyisellään osittain saavuttamatta.”

Poistetun tekstin tilalle lisätään teksti:

”Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon on perusteltua.”

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: 70+ lipun hinnoittelusta poistetaan viimeinen virke, jossa ehdotetaan senioreille vain alennettua kausilippua, ei ollenkaan kertalippua. Kertalippu on vähävaraisille 70+ henkilöille tärkeä, sillä he eivät .matkusta säännöllisesti eikä heillä ole varaa kausilippuihin

Kannattaja: Jape Lovén

Jäsen Risto Rautavan toisesta vastaehdotuksesta ja jäsen Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Anni Sinne-mäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 9-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

31.08.2020

Jaa-äännet: 4

Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Noora Laak, Jape Lovén

Tyhjä: 2

Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen äänin 7-4 (2 tyhjää).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 504

Citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen

HEL 2020-006520 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy päivitetyn Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman toteutettavaksi ja kehottaa ottamaan siinä mainitut toimenpiteet ja toimenpideaikataulun huomioon kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Tiivistelmä

Citylogistiikan kehittämisen tavoitteina ovat kuljetusten kustannustehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden parantaminen sekä toiminnan aiheuttamien haittojen minimoiminen. Citylogistiikan toimenpideohjelmassa on esitetty keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpiteiden toteutumisen seurantaan kehitetään mittarit ja ohjelman toteutumisesta seuraa logistiikan yhteistyöryhmä.

Toimenpiteet on jaoteltu lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteisiin. Lisäksi on tunnistettu tarpeellisia toimenpiteitä, joissa kaupunki ei ole vastuutahona. Toimenpiteille on määriteltävä vastuutaho, osallistujat, aikataulu ja resurssitarve. Toimenpiteiden toteutuminen edellyttää niiden

huomioimista talouden ja toiminnan suunnittelussa samoin kuin hyvää yhteistyötä eri osapuolten kesken. Ohjelmaa on valmisteltu yhteistyössä toimijoiden kanssa. Esitetyt toimenpiteet perustuvat yrityksille tehtyyn citylogistiikkakyselyyn, asiantuntijahaastatteluiden ja kansainvälisen katsauksen tuloksiin sekä työhön osallistuneiden eri osapuolten asiantuntemukseen.

Citylogistiikan tärkeimpiä kehittämiskohteita ovat pysähtymisen helpottaminen jakelukohteissa, liikenteen välityskyvyn parantaminen pahimmissa ongelmakohteissa, maanalaisen jakelun kehittäminen edistämällä keskustan huoltotunnelin käyttöä, ympäristöystävällisten jakeluratkaisujen edistäminen, yhteistyön parantaminen alan eri toimijoiden ja viranomaisten kesken sekä informaatiojärjestelmän toteuttaminen jakelua helpottamaan.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman 23.3.2015 § 316. Toimenpideohjelma sisälsi 11 toimenpidettä citylogistiikan ongelmien ratkaisemiseksi. Näistä toimenpiteistä lähes kaikki on toteutettu. Osa toimenpiteistä on toteutunut markkinaehtoisesti siten, että niissä ei kaupunki ole ollut aktiivisesti mukana.

Toimenpideohjelma on päivitetty, jotta löydettäisiin toimenpiteet parantamaan citylogistiikan toimintaedellytyksiä ja edistämään kaupungin tavoitteita. Päivityksessä on huomioitu citylogistiikan yleinen kehitys kuten uudet kevytlogistiikan ratkaisut, digitalisaation ja älyliikenteen tuomat mahdollisuudet kuljetuksissa, entisestään korostuneet ympäristönäkökohdat sekä Helsingin kantakaupungin rajalliset tilat logistiikan toiminnoille.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, että sille tuodaan syksyllä 2020 esitys keinoista lisätä keskustan huoltotunnelin käyttöä. Lisäksi lastausruutujen käyttöä seurataan digitaalisesti tavoitteena kehittää järjestelmää.

Helsingin citylogistiikan kehittämisen tärkeimmät tavoitteet

Citylogistiikan kehittämisen tärkeimmät tavoitteet ovat kuljetusten kustannustehokkuus, ympäristöystävällisyys sekä mahdollisimman pienet haittavaikutukset ympäröivän kaupunkialueen toiminnoille. Tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ei ole toimivia mittareita. Yhdeksi toimenpiteeksi esitetään mittareiden kehittämistä citylogistiikan tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi. Tavoitteiden toteutumista seuraa myös Yhteisen Toimialaliiton koordinoima logistiikan yhteistyöryhmä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan kaupungissa kehitetään aktiivisesti liike-elämän logistiikan edellytyksiä. Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelmassa (2015) asetettujen tavoitteiden mukaan tavaliikennettä tehostetaan ja jakelun kustannuksia vähennetään yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Helsingin pysäköintipolitiikan (2014) mukaan tavara- ja jakeluliikenteelle on tärkeää saada varmuus vapaan kuormauspaikan löytymisestä. Raskaalla liikenteellä on myös erityistarpeita koskien pidempiaikaisia lepo- ja taukoajoja.

Toimenpideohjelma

Toimenpideohjelma perustuu yrityskyselyyn, asiantuntijahaastatteluiden ja kansainvälisen katsauksen tuloksiin sekä Helsingin citylogistiikan toimivuudesta saatuihin kokemuksiin. Toimenpiteet on luokiteltu lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteisiin sekä toimenpiteisiin, joissa kaupunki ei ole vastuutahona.

Lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteet eroavat toisistaan toteuttamisen aikajänteen sekä toteuttamiskustannusten osalta. Pitkän aikavälin toimenpiteiden toteuttaminen vaatii yleensä enemmän suunnittelua, joten niiden toteuttaminen on hitaampaa. Toimenpiteet, joissa kaupunki ei ole vastuutahona, on otettu toteuttamissuunnitelmaan mukaan, koska niiden toteutuminen on katsottu kaupungille tärkeäksi, vaikka kaupunki ei suoraan voi vaikuttaa niiden toteutumiseen.

Toimenpideohjelmissa on kuvattu toimenpiteet sekä määritelty niille vastuutaho, osallistujat, aikataulu ja resurssitarve. Vastuutaho huolehtii toimenpiteen käynnistämisestä ja etenemisestä. Osallistujat tuovat asiantuntemuksensa toimenpideprojektin käyttöön. Toimenpiteiden toteuttamisesta on esitetty aikataulu ja resurssitarpeet. Koska käytettävissä olevat resurssit vaikuttavat toimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksiin, ne on huomioitava toiminnan ja talouden suunnittelussa, jotta toimenpiteet voivat toteutua aikataulun mukaisesti. Ohjelman aikataulut ovat lähtötietona varsinaiselle toiminnansuunnittelulle. Ohjelma on valmisteltu yhteistyössä eri vastuutahojen kanssa.

Lyhyen aikavälin toimenpiteitä ovat esimerkiksi jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen käyttöönotto, jakeluliikenteen lastaus- ja purkupaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen ja nopean aikavälin kehittäminen, väärin pysäköityjen henkilöautojen valvonnan tehostaminen, toimivan jakeluliikenteen vuorovaikutuskampanjan toteuttaminen, jakeluliikenteen sujuvuuden ja toimivuuden varmistaminen sisääntuloväylillä sekä citylogistiikan yhteistoiminta/kehittämistyöryhmän perustaminen ja toimenpiteiden vaikutusten seurannan kehittäminen.

Pitkän aikavälin toimenpiteitä ovat esimerkiksi keskustan huoltotunnelin käytön tehostaminen ja maanalaisen jakelun lisääminen sekä ympäristöystävällisten jakeluratkaisujen edistäminen.

Toimenpiteitä, joissa kaupunki ei ole vastuutahona, ovat esimerkiksi jakelukuljetusten yön aikaisen jakelun laajentamismahdollisuuksien kehittäminen, keskustan huoltotunnelin saavutettavuuden kehittäminen sekä Helsingin citylogistiikan informaatiojärjestelmän toteutettavuusarviointi ja toteuttamissuunnitelman laatiminen sekä järjestelmän toteuttaminen.

Citylogistiikan ratkaisuja eri maissa

Toimenpideohjelman laatimisen tueksi ja kansainvälisen tilanteen selvälle saamiseksi tehtiin kirjallisuuskatsaus eri maissa käytössä tai kokeilussa olevista citylogistiikan kehittämiskäytännöistä. Löydetyt kehittämissuunnitelmat voi ryhmitellä seuraavasti:

- viimeisten kilometrien ratkaisut ja teknologia,
- viranomaisten ja yritysten välinen yhteistyö,
- yhteislastauskeskukset ja yhteistoimintamallit,
- infrastruktuurin tehokas käyttö ja tavaraliikenteen sääntely,
- tavaraliikenteen avoimet tietojärjestelmät sekä
- useita kehittämistoimia yhdistelevät kehittämissuunnitelmat.

Viimeisten kilometrien jakelua voidaan Helsingissä helpottaa sijoittamalla lähijakeluasema ydinkeskustaan tai sen vaikutusalueelle. Lähijakeluaseman tulee kuitenkin sijaita kiinteistössä eikä yleisellä alueella. Tämä toimenpide on toimenpideohjelmassa.

Kaupunkikeskustojen ulkopuolelle on useissa Euroopan kaupungeissa perustettu yhteislastauskeskuksia, joista jakelu ydinkeskustaan tehdään sähkökäyttöisillä ajoneuvoilla. Tällä ja muilla tavoilla toimituksia yhdistämällä on saatu jopa 60 %:n vähennyksiä jakelukuljetuksiin ja niiden aiheuttamiin päästöihin.

Infrastruktuurin tehokkaalla käytöllä ja tavaraliikenteen sääntelyllä on tavoitteena saada nykyinen kaupungin infrastruktuuri mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön ja kohdistaa kriittisissä kohteissa jakeluliikenne optimaalisiin ajankohtiin. Esimerkkejä ovat kuormauspaikkojen lisääminen sekä jakelun salliminen kävelykaduilla vain tiettyinä aikoina.

Yksityiset toimijat tuottavat markkinalähtöisesti sovelluksia helpottamaan jakelua. Kaupunki voi osallistua ja myötävaikuttaa toimenpiteeseen, mutta järjestelmän toteuttamisen ja ylläpidon vastuu tulee olla yksityisellä toimijalla.

Citylogistiikkakysely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Toimenpideohjelman laatimisen yhteydessä tehtiin citylogistiikkakysely Helsingissä toimiville tavaraliikenteen kuljetusyriksille ja tavarantoimittajayriksille. Kyselyn tavoitteena oli selvittää alan toimijoiden käsityksiä citylogistiikan toimivuudesta sekä ehdotuksia kehittämiskohteiksi.

Jakelua tehdään Helsingissä pääsääntöisesti kuorma-autoilla. Vapaan pysähtymispaikan löytäminen on jakeluyriksille haastavaa. Logistiikka- ja kuljetusyriksistä 85 % vastasi vapaan pysäköintipaikan etsimisen hidastavan tavaroiden jakelua joko erittäin usein tai melko usein. Yleisimmin pysähdytään jakelun ajaksi asiakkaan lastaus- tai purkupaikalle, pihalle, ajoradalle, jalkakäytävälle tai pyörätielle.

Logistiikka- ja kuljetusyriksitet merkitsivät kyselyssä karttapohjalle Helsingin kantakaupungin lastaus- ja purkupaikkojen ongelmakohtia. Vastajat merkitsivät myös kohteita, missä tarvitaan uusia lastaus- ja purkupaikkoja. Kaupunki selvittää tehtyjä esityksiä hyödyntäen, mitä jakeluliikenteen pysähtymisolosuhteiden parantamiseksi voidaan tehdä.

Kartalle merkittiin jakeluliikenteen kannalta merkittävimmät liikenteelliset ongelmakohdat. Ydinkeskusta on jakeluliikenteen kannalta vaikein alue. Kaupunki tutkii saadun palautteen liikenteellisistä ongelmakohteista ja selvittää, mitä tilanteen parantamiseksi on tehtävissä. Ydinkeskustassa otetaan huomioon koko liikennejärjestelmän toimivuus, turvallisuus, ympäristöasiat ja yleinen viihtyisyys.

Hieman yli puolet kyselyyn vastanneista piti tarpeellisena lähijakeluaseman perustamista ydinkeskustan vaikutusalueelle. Lähijakeluasemalta voidaan osa tavaroista jakaa kevyellä jakelukalustolla ympäristöystävällisesti loppuasiakkaalle. Lähijakeluasemalle saatiin lukuisia sijaintiehdotuksia.

Kyselyyn vastanneista logistiikka- ja kuljetusyriksistä hieman alle 20 %:lla on tällä hetkellä käytössä sähkö- tai kaasukäyttöinen jakeluajoneuvo. Tulevaisuudessa niiden arvioidaan lisääntyvän, vaikka vielä on paljon epävarmuustekijöitä määrällisen kehityksen arvioimisessa. Sähkökäyttöisten ajoneuvojen yleistymisen suurimmiksi esteiksi mainittiin ajoneuvojen korkea hinta, lyhyt toimintamatka, alhainen kuljetuskapasiteetti sekä latauspisteiden vähäisyys. Kaasukäyttöisten ajoneuvojen yleistymisen suurimpia esteitä ovat tankkauspisteiden vähäisyys, ajoneuvojen korkea hinta ja heikko saatavuus.

Eri toimijoiden välistä yhteistyötä pidettiin tärkeänä, jotta jakeluliikenteen ongelmat tulevat tietoon ja niihin löydetään ratkaisuja. Kaupunkijakelun informaatiojärjestelmää pitää tarpeellisena yli 80 % kyselyyn vastanneista logistiikka- ja kuljetusyriksistä. Tärkeimpiä siihen sisältyviä tietoja ovat liikennetilanne, jakelukuljetusten aikarajoitukset lastaus-

ja purkupaikoilla sekä reaaliaikainen tieto lastaus- tai purkupaikan vapaana olosta. Kaupunkijakelun informaatiojärjestelmä toteutetaan yrittäjävetoisesti.

Citylogistiikan sidosryhmien haastattelutulokset

Sidosryhmähaastatteluihin osallistui logistiikka-alan ja Helsingin kaupungin edustajia. Näin mukaan saatiin monipuolisia näkemyksiä sekä työn suorittaja- että viranomaispuolelta.

Haastatteluissa tunnistettuja jakeluliikenteen ongelmia olivat kuorma- ja mauspaikkojen liian vähäinen määrä ja väärinpysäköinti niissä, puutteellinen talvikunnossapito, liian suuret liikennemäärät tiiviissä kanta-kaupungissa sekä jakeluliikenteen määrän kasvu keskustassa palveluiden lisääntyessä, runsaat katutyöt ja rakennushankkeet, riittämätön yritysten ja viranomaisten välinen yhteistyö, jakeluliikenteestä aiheutuvat ympäristöhaitat asukkaille, kuljettajien työhyvinvoinnin väheneminen heikkojen toimintaolosuhteiden vuoksi sekä liian vähäinen yö- ja muu hiljaisen ajan jakelu.

Haastatteluissa esiin nousseita ratkaisuehdotuksia olivat digitaalisten ratkaisujen kehittäminen toiminnan helpottamiseksi eri aihealueilla, jakeluliikenteen infrastruktuurin kehittäminen, jakeluliikenteen parempi huomioiminen maankäytön suunnittelussa, kaupungin aloitteellisuus yhteistyön kehittämisessä eri sidosryhmien kesken, yönaikaisen jakelun laajentaminen sen haittavaikutuksia minimoimalla, autoliikenteen vähentäminen keskustassa edistämällä kestäviä liikkumismuotoja sekä ympäristövyöhykkeellä vähentää päästöjä ja parantaa kaupunkialueen ilmanlaatua sekä viihtyisyyttä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.06.2020 § 347

HEL 2020-006520 T 02 08 02 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin ci-tylogistiikan toimenpideohjelman päivittämisen hyväksymistä ja ohjeellisenä noudattamista sekä toimenpideohjelman toteuttamista siten, että toteuttamisaikataulu on tavoitteellinen ja siinä huomioidaan käytettävissä olevat resurssit.

Lautakunnalle tuodaan syksyllä 2020 esitys keinoista lisätä keskustan huoltotunnelin käyttöä.

Lastausruutujen käyttöä seurataan digitaalisesti tavoitteena kehittää järjestelmää.

Käsittely

09.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus: Osmo Soininvaara

- 1) Lautakunnalle tuodaan syksyllä 2020 esitys keinoista lisätä keskustan huoltotunnelin käyttöä.
- 2) Lastausruutujen käyttöä seurataan digitaalisesti tavoitteena kehittää järjestelmää.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Osmo Soininvaaran vastaehdotuksen.

02.06.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

§ 505

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021–2023 sekä jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmasta vuosille 2021–2030

HEL 2020-007909 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2021–2023 ja jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmasta 2021–2030 seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin investointiohjelman ja infrahankkeiden investointitason mahdollisilla muutoksilla on vaikutuksia HSY:n kaupunkilähtöisten investointien määrään ja vuosijakoon. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistymässä yhteistyössä HSY:n kanssa Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2021–2030. Hanke tuottaa aiesuunnitelman vesihuollon kaupunkilähtöisille investoinneille. Östersundomin alueen vesihuollon järjestäminen ohjelmakaudella on yksi tärkeimmistä kaupungin hankekokonaisuuksista.

HSY:n tulee ottaa huomioon jäsenkuntien taloudenpidon ja suunnittelun tasapainotustarpeet omassa taloudenpidossaan ja suunnittelussaan ja tehtävä toimenpiteet taloutensa tasapainottamiseksi. Strategisten tavoitteiden seuranta tulee tehostaa ja vaadittavat korjaustoimet tulee toteuttaa riittävän ajoissa. Pääkaupunkiseudun yhteisten tavoitteiden toteutumisesta, kokonaisinvestoinneista ja merkittävien hankkeiden toteutumisesta on raportoitava jäsenkunnille vuosittain PKS-raportoinnin yhteydessä.

Tavoitteiden osalta tuottavuuden nousun tulee olla vuosittain vähintään 1,5 %. Tuottavuusmäärittelyn ja -laskennan tulee olla läpinäkyvää ja tavoitetta on tarvittaessa tarkennettava koronavaikutusten johdosta. Vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla tariffien reaallisten hinnankorotusten välttäminen. Investointien kokonaistaso tulee mitoittaa rahoituskellisesti kestävä tasolle. Vuosien 2021 ja 2022 talousarviovalmistelussa tulee ottaa huomioon peruspääomalle maksettava 0,5 %:n korvaus. Vuosien 2023 ja 2024 osalta tulee ottaa huomioon 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus. Toimenpiteitä tulee tehostaa vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi. Jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä tulee kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 15.6.2020
- 2 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2023
- 3 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, vesihuollon investointiohjelma 2021-2030
- 4 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, jätehuollon investointiohjelma 2021-2030
- 5 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, talousmalli 2021 - 2030
- 6 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, pöytäkirjan ote 12.6.2020 § 63

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSY pyytää lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2021–2023 sekä jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmasta 2021–2030. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2020 mennessä.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2021–2023

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2021–2023 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n yhtymäkokouksen strategiaan 2025.

Helsingin kuntaosuus HSY:n perussopimuksen mukaisesti on ehdotuksessa vuodelle 2021 2,143 milj. euroa, vuodelle 2022 2,294 milj. euroa ja vuodelle 2023 2,364 milj. euroa.

HSY:n vesihuollon investointiohjelma 2021–2030

HSY:n vesihuollon investointiohjelma sisältää vesihuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2021–2030. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2019–2028.

Investointiohjelman 2021–2030 on laadinnan pohjana ovat olleet HSY:n jäsenkuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmat 2017–2026, vuonna 2018 hyväksytty vesihuollon investointistrategia, HSY:n strategia 2025 sekä syksyllä 2017 laaditut investointien tarveselvitykset.

Investointien tarveselvityksiin on tehty joitakin tarkistuksia vuoden 2019 aikana. Erityisesti on tarkasteltu verkostosaneerausten tarpeita aikavälillä karttuneen tiedon perusteella. Ennusteina tarveselvityksiin tehtyihin tarkistuksiin on käytetty samoja ennusteita (esimerkiksi vedenkulutuksen kehittymisestä HSY:n alueen eri osissa) kuin vuonna 2017 laadituissa tarveselvityksissä. Siten investointitarpeet perustuvat pääosin vuonna 2017 tunnistettuihin tarpeisiin.

Kaupunkilähtöiset investoinnit ovat hankkeita, jotka toteutuvat kaupunkien kehittymisen aikataulussa. Kaupunkilähtöisissä investoinneissa on vain yksi osakokonaisuus: Toiminta-alueen laajentuminen ja kaavoitus.

Toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen suunnitellut investoinnit ohjelmakaudelle 2021-2030 ovat 416 milj. euroa. Kustannusten nousu johtuu pääosin raitiotiehankkeiden edellyttämien johtosiirtojen määrän kasvamisesta.

Kaavoituksen mukaisen laajentumisen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 315,3 milj. euroa ja vuositasolla noin 30 milj. euroa. Merkittävimpiä ohjelmakaudelle suunniteltuja hankkeita ovat Helsingissä Malmin lentokenttä, Kalasatama, Pasila, Koivusaari ja Hernesaari.

Haja-asutusalueille laajentumisen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 19 milj. euroa. Helsingissä tavoitteena on Leppäniementien vesihuollon toteuttaminen ohjelmakaudella.

Johtosiirtojen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 81,4 milj. euroa. Investointiohjelmakaudella toteutetaan useita raitiotiehankkeita, minkä seurauksena johtosiirtojen määrä kasvaa. Merkittävimpiä ohjel-

makaudelle suunniteltuja johtosiirtoinvestointeja ovat Raide-Jokerin, Kruunusiltojen, Kalasataman raitiotien, Länsi-Helsingin raitiotien rakentamisesta aiheutuvat johtosiirrot.

Viemäröinnin uudisinvestointien kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 142,1 milj. euroa. Merkittävimmät viemäröintijärjestelmän ohjelmakaudelle suunnitellut uudisinvestoinnit Helsingissä ovat tunneli Esplanadilta Munkkisaaren tunneliin (1,5 km) ja Esplanadin sekaviemäröinnin eriyttämisen aloittaminen.

HSY:n jätehuollon investointiohjelma 2021–2030

Jätehuollon investointiohjelman 2021–2030 laadintaa ovat ohjanneet HSY:n strategia 2025 ja jätehuollon investointistrategia 2025 sekä vuoden 2019 lopussa ja 2020 alussa tehty jätehuollon investointien tarpeiden kartoitus.

Jätehuollon investointistrategia hyväksyttiin HSY:n hallituksessa 13.4.2018. Investointistrategia perustuu samaan aikaan valmistelussa olleeseen HSY:n strategiaan 2025, joka hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 16.11.2018.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien hyväksymät kuntayhtymien omistajaohjauksen tavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat ovat käsitelleet kokouksissaan 28.5.2020 ja 10.6.2020 kuntayhtymien omistajaohjauksen tavoitteita seuraavasti:

Yhteiset tavoitteet:

1. Jäsenkuntien talouden tasapainotustarpeiden huomioon ottaminen kuntayhtymän taloudenpidossa ja -suunnittelussa niin, että kuntayhtymät tekevät myös omat toimenpiteensä talouden tasapainottamiseksi.
2. Strategisten tavoitteiden seuranta tehostettava ja vaadittavat korjaustoimet toteutettava riittävän ajoissa.
3. PKS-yhteisten tavoitteiden toteutumisesta, kokonaisinvestoinneista sekä merkittävien hankkeiden toteutumisesta raportoitava jäsenkunnille vuosittain PKS-raportoinnin yhteydessä.

HSY:n tavoitteet:

1. Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi, läpinäkyvä tuottavuusmäärittely ja- laskenta, tavoitetta tarkennetaan tarvittaessa koronavai- kutusten johdosta myöhemmin erikseen.

31.08.2020

2. Vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen

Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle.

3. Kuntayhtymän vuosin 2021 ja 2022 talousarvion valmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 0,5 %:n korvaus. Vuosien 2023 ja 2024 osalta valmistelussa otetaan huomioon 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus.

4. Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi.

5. Kehitetään jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 15.6.2020
- 2 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2023
- 3 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, vesihuollon investointiohjelma 2021-2030
- 4 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, jätehuollon investointiohjelma 2021-2030
- 5 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, talousmalli 2021 - 2030
- 6 Lausuntopyyntö 15.6.2020, liite, pöytäkirjan ote 12.6.2020 § 63

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 474

HEL 2020-007909 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Käsittely

24.08.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.08.2020 § 409

HEL 2020-007909 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin investointiohjelman ja infrahankkeiden investointitason mahdollisilla muutoksilla on vaikutuksia HSY:n kaupunkilähtöisten investointien määrään ja vuosijakoon. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistymässä yhteistyössä HSY:n kanssa Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2021-2030. Hanke tuottaa aiesuunnitelman vesihuollon kaupunkilähtöisille investoinneille. Östersundomin alueen vesihuollon järjestäminen ohjelmakaudella on yksi tärkeimmistä kaupungin hankekokonaisuuksista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

§ 506

Kaupunginvaltuuston 26.8.2020 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 26.8.2020 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

178 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

179 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

180 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille sekä Helsingin käräjäoikeudelle.

181 §, Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäki -nimisen yhtiön perustaminen

Tiedoksi kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle, Taloushallintopalvelulle, oikeuspalveluille ja konserniohjaukselle.

182 §, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen asunekerrostalontonteille sekä määräalalle (Vallila, suunnitellut tontit 22585/19 ja 21 sekä puistokiinteistö 91-22-9903-101)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

183 §, Vuokraus- ja myyntiperiaatteiden määrittäminen Lumo Kodit Oy:lle varatuille tonteille (Vartiokylä, Puotilan ostoskeskus)

Kaupunginhallitus oikeuttaa tonttipäällikön lopullisesti päättämään kaupunginhallituksen vahvistamien myyntiperiaatteiden ja kaupunginvaltuuston vahvistamien vuokrauseriaatteiden nojalla kaupunginvaltuuston 26.8.2020 § 183 liitekarttaan 1 merkitystä alueesta muodostettavien tonttien myynnistä taikka vuokraamisesta.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa tonttipäällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan tonttien kiinteistökaupat kaupunginhallituksen 10.8.2020 § 409 liitteenä 2 olevan kaupakirjaluonnoksen mukaisesti.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

184 §, Jätkäsaaren palvelukortteleiden asemakaavan muuttaminen (nro 12608)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle/Vesihuolto ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

185 §, Pakilantie 59 ja 81 sekä Ripusuontie 59 asemakaavan muuttaminen (nro 12233)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle sekä asemakaavamuutoksen hakijoille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle ja asemakaavoitukselle.

186 §, Malmin Askartie 2:n asemakaavan muuttaminen (nro 12622)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle/Vesihuolto ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

187 §, Itäkeskuksen Jokerikorttelin asemakaavan muuttaminen (nro 12633)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle, kaavamuutoksen hakijalle sekä hyväksymispäätöksestä tiedon pyytäneille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle ja asemakaavoitukselle.

188 §, Kauppamylyntien ympäristön asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12646)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle/Vesihuolto ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

189 §, Vallisaaren ja Kuninkaansaaren ym. alueiden asemakaavan hyväksyminen (nro 12560)

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Metsähallitukselle, Museovirastolle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle/Vesihuolto, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle, Helsingin Satama Oy:lle, Suomenlinnan hoitokunnalle sekä Puolustusvoimille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

190 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 13-15 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

31.08.2020

Asia/30

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 507

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 35

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 24.8.2020
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 25.8.2020

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 25.8.2020

- ympäristö- ja lupajaosto 27.8.2020
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.8.2020

- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos 27.8.2020
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

31.08.2020

Asia/31

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506 ja 507 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 495 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

31.08.2020

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

31.08.2020

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 495 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viran-

31.08.2020

omainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

31.08.2020

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.08.2020

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 496 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.08.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

31.08.2020

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Ozan Yanar

Wille Rydman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.09.2020.